"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 43 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 28 d. Spalių (October), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Visus politiškus vaidus į saį nustūmė mirtis buvusio 1906 m. Dūmos atstovo prof. S. Muromcevo. Jis buvo kadetų vadovas, bet jį godojo ir kitų partijų atstovai, išėmus gal vien nepilnapročių fanatikų, taip neužkenčiančių laisvės kaip bulius raudonos skaros, sąnarių Lygos tikrųjų rusų, tokių kaip Pureškevič ir Dubrovin. Laidotuvėse Muromcevo dalyvavo 60000 žmonių.

Pasimiręs rusų veikėjas buvo tvirto ir drąsaus būdo, geidė savo tautai laisvės, todėl buvo teisingas, nepritarė ne rūsų persekiojimams, stojo visada prieš fanatikų neteisingus darbus. Kada, būdamas dūmos pirmininku, Muromcev nuvažiavo pas carą išduoti atskaitą iš dūmos darbų, caras darė jam išmetinėjimus, kam jis leidžia dūmoj perkratinėti jam, carui, nemalonius klausimus, Muromcev atsakė, jog tuos klausimus kelia žmonių rinkti atstovai, jie ir užgiria balsų daugumu, tai tie užgyrimai ir yra tautos geismais; priešintiesi tautos norams jis negalįs.

Ir kito, dar itekmingesnio Rosijoj žmogaus baigiasi dienos: pavojingai apsirgo garsus pasaulyje rašytojas Leonas Tolstoj. Daktarai menką turi viltį, kad jis galėtų pasitaisyti. Tolstoj turi jau apie 80 metų, pajiegos jo nyksta ir jas atgauti nėra iš kur. Nieks gal Maskolijoj neturėjo didesnės intekmės už Tolstojų: jo klasė ir neramųs, karšti studentai. Jam pasisekdavo į laiką studentus nuraminti ir tokiu būdu neleisti kraujo praliėjimo. Jo klasė ir tamsųs kaimiečiai. Prie jo nedrįso kabintiesi nei pats caras, nei jo tarnai. Jis rašinėjo vienam iš despotiškiausių carų, Aleksandrui III, laiškas kaipo lygiam sau, užtardamas už žmones, išrodinėjo blogus caro ir jo valdžios darbus dar tąsyk, kada caro norai buvo šventi, kada nieks prieš jo neteisingus užsimanymus nei lūpų atverti negalėjo. Už tai prie Tolstojaus nei joks valdininkas kibti nedrįso. Kada valdžia pradėjo persekioti duchoborų sektą, Tolstoj kreipėsi pas carą nupeikdamas žmonių persekiojimą, nes persekiojamieji visai nekalti, jie prisilaiko tik Tolstojaus mokinamų dorišků principų; jaigu jau už tai reikia bausti, tai kad baustų jį, Tolstojų, o ne jo mokslą sekančius žmones. Caras Aleksandras III ant to atsakė: "Tolstoj stengiasi manę priversti, kad paliepčiau jį suimti, bet aš nekvailas". Ir tiesą caras pasakė. Suėmimas ir pasodinimas kalėjiman, galėjo prieš carą sukelti visoj Maskolijoj žmones, ne tik inteligentus, bet ir kaimiečius, nes tarp paskutinių Tolstojaus intekmė buvo ne mažesnė, negu tarp inteligentijos. Tolstoj savo paveikslu rodė kaimiečiams, kaip reikia gyventi. Nors jis yra grafas, ir turėjo dvarus, bet juos kaimiečiams išdalino, sau pasiliko tik tiek žemės, kiek galėjo apdirbti: jis pats tą žemę dirbo, pats arė, akėjo ir pats darbo vaisius nuo lauko valė. Toks jo pasielgimas suartino jį su kaimiečiais. Žinoma, jis gyveno geriau, negu paprastas kaimietis, nes už jo raštus visur jam geriau mokėjo negu kitam kokiam rašytojui.

Intekmė Tolstojaus visuose gyventojų luomuose yra daug didesnė negu caro ir jo valdžios. Už carą iš žmonių retai kas, išėmus biūrokratų, užstotų, bet už Tolstojų, jaigu jį valdžia būtų išdrįsusi nuskriausti, būtų sukilę žmonės. Ta intekmė ir godonė padarė Tolstojaus asmenį nepaliečiamą, dėl tos žmonių godonės nei žandarai prie jo nedrįso prikibti. Kada Tolstoj apsirgo ir gydytiesi turėjo važiuoti į Krimą, caras jam savo gelžkelio vagoną kelionei pasiulė. Todėl tai sunki [illegible] Tolstojaus liga į šalį nustūmė [illegible] iškus vaidus, net darbus tokių [illegible] čevų arba Dumbadže, kuriems rodosi, kad žmonės jų valdomuose apskričiuose yra tai avių banda, kad jie gali žmones, jaigu jiems patiks, tiesiog skerdyklon varyti.

PORTUGALIJA.

Naujasis Portugalijos randas susidrutino visur. Nors popiežius išreiškė viltis, jog karalius sugrįš atgal, bet tokių vilčių neturi nei popiežiaus atstovas buvęs Portugajoj, Tonti. Bet ir naujosios valdžios keliai ne rožėmis iškloti. Jai truksta piningų, o dabar ateina laikas svetimiems mokėti palukenas nuo paskolų karaliaus valdžios užtrauktų. Portugalija gi skolų turi 260 milijonų doliarų. Ant keturių milijonų gyventojų tai labai daug — išpuola po 60 doliarų ant kiekvieno gyventojo, priskaičius ir mažus, dar žindančius vaikus. Iždas gi tuščias. Todėl žmonės mano aukomis iždą pripildyti, kad galima but su svetimais atsiteisti, neduot progos jiems į Portugalijos reikalus kištiesi.

Paryžiaus laikraščiai garsino, jog naujoji Portugalijos valdžia, negalėdama gauti paskolos, buvo sutarusi savo valdybas Afrikoj parduoti Vakietijai ir Anglijai. Valdžia vienok pagarsino, kad tokio mierio neturi: ji nemananti nė pėdos Portugalijai prigulinčios žemės kam nors atiduoti. Bet tą gali daryti tik nuraminimui savo ukėsų. Juk ne priversta aplinkybių, nei viena tauta neišsižada jai prigulinčių žemės plotų, aplaistytų ūkėsų prakaitu. Bet kartais aplinkybės ir nenoričius priverčia arba atiduoti, arba už piningus parduoti kitiems savo valdybas. Portugalija gi, taip kaip ir Ispanija, nužudė jau nemažai valdybų: didelius žemės plotus pietinėj Afrikoj nuo jos atėmė Anglija, bet dar liko gana dideli plotai. Aplinkybės gali priversti ir tas valdybas parduoti, jaigu nebus galima paskolos gauti. Buvo laikai, kada Portugalija buvo viena iš turtingiausių kraštų Europoj, dabar vienok turtingumas dingo. Kaip Maskolija paskoloms namieje piningų gauti negali, negali gauti ir Portugalija.

Republikoniškąjį rėdą Portugalijoj jau pripažino Brazilija, uždėta ir kolonizuota portugaliečių. Anglija taipgi rengiasi pripažinti, o jos paveikslą, be abejonės, seks ir kiti kraštai.

Republikoniškoji valdžia Portugalijoj turi didelius nesutikimus su dvasiškija. Popiežiaus atstovas Tonti iškeliavo iš Portugalijos ir atkako Paryžiun, iš kur mano keliauti Ryman; Portugalijoj vienok paliko savo užvaduotoją. Žmonių daugumas reikalauja, kad ir užvaduotojas butų išvytas; kad bažnyčia butų nuo valdžios atskirta, kaip tai padarė jau senai prancuzai. Bet Portugalijoj daug yra kuningų šalininkų. Valdžia todėl bijosi per aštriai kibti prie kuningų, nes tuom gali jų šalininkus prieš savę sukelti. Bet valdžią remia ir palaiko dabar kuningų priešai. Todėl, ką valdžia darytų, vis daugeliui neintiks: pildys respublikonų norus, prieš savę sukels katalikus, o tų yra nemažai. Tuom tarpu vyskupai savo pasekėjus prisakė nesipriešinti respublikoniškai valdžiai, bet jaigu toji valdžia griebtusi per aštriai kuningijos, ji gali katalikus prieš valdžią sukelti.

PRANCŪZIJA.

Turkija vėl buvo atsišaukusi Prancūzjon su prašymu paskolinti 30 miljonų doliarų piningų. Prancūzai sutiko, bet reikalavo atsakančio užtikrinimo, kad paskolinti piningai nepražus, nes ir taip Turkijos paskolose labai daug yra prancūzų piningų. Turkijos valdžia vienok reikalaujamo užtikrinimo duoti negalėjo, tai prancūzai atsisakė piningus skolinti ir pertraukė tarybas.

Prancūziškoj valdyboj Guadeloupe, vidurinėj Amerikoj, atsibuvo vietinių valdiinnkų rinkimai. Laike rinkimų buvo smarkųs susirėmimai tarp partijų narių; užmušta susirėmimuose tulas žmonių skaitlius, o dar daugiau jų sužeista. Bet ir taip nei viena pusė nepervarė savo kandidatų. Už radikalus paduota 268 balsai, o už socialistus 100. Sulyg teisių vienok ir radikalams balsų nepakanka; reiks rinkti iš naujo.

ISPANIJA.

Paryžiaus laikraščiai pranešė, buk Ispanija vėl susipyko su Morokko, nes to krašto valdonas nenori išmokėti Ispanijai karo lėšas, nors jas sutiko išmokėti. Todėl buk Ispanijos ministerių roda nutarė siųsti 10 tukstančių kareivių ir užimti miestą Tetuan ir išplatinti Ispanijos valdybas vakarinėse Marokko pakrantėse.

Ministerija vienok užtikrina, jog nemano naujo karo su Morokku pradėti, kadangi karui buk nei priežasčių nėra, nes reikaluose atlyginimo už karą dar tarybos neužbaigtos. Be abejonės, Ispanijos ministeriai su lengva širdžia karo nepradės, nes jį pradėti gana pavojinga. Juk dėl karo Morokkoj pernai kilo tikra revoliucija Katalionijoj, dėl jo buvo riaušės daugelyj vietų, kareiviai nenorėjo kaian eiti ir žmonės bandė sulaikyti gabenančius Afrikon kareivius geležkelių traukinius. Revoliucija be mažo tąsyk neišvertė karaliaus sosto, o jaigu ji dabar kiltų, gal sostas ir negalėtų užsilaikyti, nes jo priešų skaitlius žymiai užaugo ir jie tvirčiaus susiorganizavo.

Paryžiaus laikraščio "Matin" korespondentas, sugrįžęs iš Ispanijos, išreiškė nuomonę, jog revoliuciją Ispanijoj, apart karo Afrikoj, jaigu ministeriai į jį įsipainiotų, gali sukelti ir nusilenkimas rando prieš kuningį, kurios priešų skaitlius žymiai pasididino ir didinasi. Kuningija mat savo rankose sumonopolizavo daug pramonės skyrių ir išnaudoja žmones, todėl jos neužkenčia netik darbininkai, bet ir smulkųs pramonininkai, negalintį su kuningų dirbtuvėms ir sankrovoms konkurencijos išlaikyti.

KUBA.

Mieste Havanoj bandyta užmušti gen. Guerra, viršininką respublikos kariumenės. Užpuolikas paleido į jį kelis šūvius ir sunkiai sužeidė. Užpuolikas suimtas, bet kas jis yra, nežinia. Policija apie užpuoliką nei jokių žinių negarsina; Havanoj mano, kad jis yra pasamdytas valdžią turinčių, taigi kad jis ne iš keršto užpuolė ant generolo Guerra. Mat valdžią turinti neužkenčia šito generolo ir kokiu nors budu norėtų jį nuo vietos prašalinti; kadangi jis pats nenori pasitraukti, tai bando jį nudėti ir jo vietą pavesti generolui Manteagudo. Pašautasis generolas Guerra gavo jau daug grasinančių laiškų su paliepimais pasitraukti nuo vietos; gavo ir perserginėjimų nemažai, kad saulei nusileidus, nepasirodytų ant gatvės prie prezidento rumo, nes ten tyko norinti jį nudėti pasamdyti žmogžudžiai. Jaigu užpuolikas ištikro butų valdininkų pasamdytas, tas turės aikštėn išeiti teisme, nes ir valdžią turinti negalės jį nuo teismo paliuosuoti, tas dar labjau padidintų nužiūrėjimus ir generolo priešai negalėtų savo mierio atsiekti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Spalių 1 dieną Vilniaus apygardos teisme paskirta svarstyti byla buvusios "Liet. Ū—ko" redaktorės, p-lės Kastancijos Gaigalytės. Ji kaltinama 1535-tuojų straipsniu 2-sios dalies įstatymų apie bausmes.

Vilniaus kun. Klepackis, kaip rašėme, buvo suimtas ir nugabentas Pskovan, kur šiomis dienomis buvo jo teismas. Kaltino jį už prisisavinimą seserų Revkovskaičių namų ir turto. Pskovo teismas nuteisė kun. Klepackį metams klaėjimo. Paduota kasacijos skunda.

— Viltis —.

Paskutinis "Sieviero-Zapadn.-Gol." numeris konfiskuotas už perspauzdinimą iš "Biržev. Vied." paskutiniojo Suomių seimo atsakymo, įteikto carui. Cenzūros komitetas nutarė, jog tokius atsakymus galima spauzdinti vien caro rūmų ministeriui leidus.

— Lietuvos žinios —

B. Jogailonų Universiteto docentas d-ras Augustinas Vrublevskis, neužilgo pradės "Rūtoje" skaityti lekcijas lenkų kalboje apie alkoholizmą. Pirmoji paskaita bus sekmadienį, rugsėjo 26 d. 4 val. dieną.

Pagaliaus vilniečiai susilaukė senai pageidaujamo dalyko. Abi vaidintojų kuopi: "Savitarpiečių" ir vadinamoji "Viln. liet. art.-mėgėjų kuopa" (vaidinusi "Rūtoje") nutarė panaikinti savo kuopas ir sudaryti naują, kuriai rūpėtų lygiai visos draugijos. Tatai jau galutinai įvyko. Daug padėjo tam susivienijimui "Rūtos" tarybos tarpininkavimas, už ką jai pridera ačiu. Bet daugiausiai ačiu patiems vienos ir kitos kuopos artistams, kad Vilniūje parodė tuo savo gerą norą. Tam tikra sutartimi su "Rūtos" taryba dabar bus vaidinama bent sykį per mėnesį šeštadieniais vis vienas naujas veikalas, kuris bus atkartota sekmadienį. Liet. 2-klesei mokyklai nutarta taisyti mažiausia tris vakarus metams. Kitoms draugijoms, kaip susitars ir kiek atliks laiko.

— Viltis —

Vilniaus sanitarų komisijos posėdyje svarstoma buro klausimas apie žiurkių naikinimą Vilniuje, kaip tat kituose miestose daroma, kad dūmos išvengus. Nutarta pradėti žiurkių naikinimą miesto skerdyklose, kur jų daugiausia yra. Be to komisija pavedė d-rui Solonovičiui sutaisyti straipsnį apie žiurkių kenksmingumą — kokiuo būdu jos išnešioja ligas ir kaip josios naikinti, ir tą straipsnį padėti Vilniaus liakraščiuose.

— Viltis —

Vilniaus miesto blaivybės globėjų valdyba sutaisė programą alkoholio išguldinėjimui liaudies šventadienių mokyklose.

Valstybės Dūma priėmė ir caras tik-ką patvirtino naują įstatymą apie algas valsčiaus daktarams, felčeriams ir akušerėms Kauno ir Vilniaus gubernijose. Komandiruojamam daktarui bus dabar algos metams 1200 rublių; valsčiaus daktarams 1450 rub., felčeriams 420 rub. Įsteigiama abiejose gubernijose kiekvienoje po 21 vietą felčerėms-akušerėms, kurioms algos bus 460 rub. metams. Gubernatoriai gali kasdviem daktaram leisti išvažiuoti keturiems mėn. prie klinikų pasimokyti; tokiems daktarams be algos duodama dar 300 rub. pašalpos. Panaikinama 21 vieta akušerių, bet dabar tarnaujančios akušerės, kolai atsiras jų vieton felčerės akušerės, gali pasilikti savo vietose ir ims algos 360 rublių metams.

Taigi Kauno ir Vilniaus gubernijose atsiranda išviso 42 naujos vietos felčerėms-akušerėms.

— Lietuvos žinios —

Pametė stačiatikių tikėjimą ir perėjo katalikybėn nuo balandžio 17 d. 1905 m. iki šių metų apie 233.000 žmonių; iš to skaičiaus Lenkuose — 168.000, Lietuvoje ir Guduose — apie 62.000. Liuterių tikėjimą priėmė 14.500 stačiatikių, daugiausia iš Baltijos pajūrio krašto (apie 12.000). Mahometo tikėjiman perėjo net 50.000 stačiatikių, daugiausia iš Užuvolgio. Pagaliaus 3.400 stačiatikių perėjo budizman, apie 400 priėmė žydų tikėjimą ir apie 150 žm. sugrįžo stabmeldystėn.

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Nė vienoje Kauno vidutinėje mokykloje šie metai nėra lietuvių kalbos lekcijų. Kas gi kaltas? Mokytojai, kurie pirma jos čia mokė, tebegyvena Kaune. Seniau, mat, iš aukų susirinkdavo piningų apmokėti lietuvių kalbos lekcijoms. Dabar visuomenė pailso, nebeišsitenka ir nebeišgali sudėti reikalingos sumos tam tikslui, nebėra ir kas moko. Lietuvių gi mokinių padaugėjo visose mokyklose, ypač komercijos mokykloje. Tiesa, kad mokytojai turi būti apmokami; bet jai visuomenė neišgali, tai ar gi jau nukratyti mokytojams rankas nuo lekcijų? Reikia turėti nors kiek ir idealizmo.

— Viltis —

Naujoms mokykloms atidaryti Kauno gubernijoje valdžia skiria po 85,000 rublių kas metai ir 80,000 rublių iškarto.

— Viltis —

Kaune prasidėjo antru kartu paskirti rinkimai miesto dūmon. Rugsėjo 17 dieną (s. kal.) buvo balsuojami 30 kandidatų; iš jų išrinkta tik du: adv. Petras Leonas (73 balsais prieš 63) ir A. Čulkovas (69 balsais prieš 65). Daugelis kandidatų patįs pasiėmė atgal savo kandidatūras. Tarp Kuopų-kuopelių eina didžiausios varžytinės. Ba lotiravosi, be Leono, dar lietuviai: adv. Raila, Garalevičius, bet gavo daugiau nerenkamųjų balsų.

— Viltis —

Kažinkoks Juozas Repečka, prieš 26 metų ištremtas iš Kauno gubernijos kur-ten Rusijon, nesenai baigęs savo bausmę, pasirengė sugrįžti tėviškėn. Jisai turėjo išsigdęs porą vilkučių, kurie taip su žmonėmis apsiprato, kad Repečka, neturėdamas piningų arkliams pirkties, sumanė tuos vilkučius užkinkyti. Pradėjo kelionę. Kažin-kas padarė su juo laižybas, kad tas toli nedavažiuos vilkais. Laižybų piningai 500 rub., turėjo būti išmokėti Repečkai Peterburge, jai jisai atvažiuotų vilkais net ten. Repečka tikėjosi. Bet — kelyje, palei Jekaterinburgą, Repečka susirgo ir mirė. Pirma laikraščiai buvo paskelbę, kad mirė jisai cholera. Dabar rašo, kad tai buvusi ne cholera, bet šiaip vidurių liga. Nabagai vilkai liko dabar be priežiūros.

— Viltis —

IŠ PANEVĖŽIO.

Aną savaitę Panevėžio mokyklų lietuviai mokiniai, pasivaikščiodami, suėjo į miską, kur, pasitaikius progai daugiau susirinkti, tarėsi apie parsisiųzdinimą lietuvių laikraščių. Sužinojus apie tai mokyklų vyresnybė, tą jų susirinkimą paskaitė didžiausiu nusidėjimų, prasidėjo tyrinėjimų tyrinėjimai. 5 lietuviai už tai iš seminarijos jau tapo paleisti. Mažas lietuvių skaičius Panevėžio seminarijoj dabar jau visai sumažėjo. Kas bus su realistais ir su miesto mokyklos mokiniais, dalyvavusiais susirinkime, dar nežinia. Iš aguonos padarė arbūzą. Aš manau, tėvai privalo tą dalyką per Dūmos atstovus apsvarstyti ministrui, nes už tokį mažą prasikaltimą, o galųgale čia jokio prasikaltimo nėra, negali būti taip sunkiai baudžiami. Liūdna, liūdna.

Antra linksma žinėlė, tai kad rugsėjo 18 d. Panevėžyje ant Smėlių buvo iškilmingai atidaryta "Saulės" draugijos mergaičių mokykla. Į atidarymą atvyko inspektorius p. Birulis ir keliolika svečių inteligentų. Mokykloj jau 18 mokinių. Būtų ir daugiau, bet mokestis 20 rub. nelabai prileidžia. Mokytojauja p. Stakauskaitė, kuri, matyt, labai atsidavusi mokyklai. Mergaitės puikiai užgiedojo "Sveika Marija" ir porą dainelių. Duok Dieve, kad šis naujas apšvietimo skiepas atneštų didžiausius vaisius!

Panevėžietis.

— Delei stokos mokytojams vietų Kauno mokyklose šįmet nedavė vietos kuone 300 padavusių prašymus.

— Viltis —

Du Panevėžio realinės mokyklos mokytoju, Kovaliovas ir Seredinskyj, kaipo "neištikimu", prašalintu nuo vietų, sako, būk dar už tai, kad nepasirašę, jog jie sutinką prašalinti iš realinės mokyklos 15 lietuvių, kurie dalyvavo lietuvių mokinių susirinkime, kur buvo tartasi apiesparsisiųsdinimą laikraščių. Norėjo mokiniai su tais mokytojais fotografijas nusitraukti, bet direktorius neleido. Kas bus su tais 15 mokinių, dar nėra žinios. Greičiau, kad "išgraus". X. Y.

— Viltis —

IŠ SEINIŲ.

28 rugsėjo "Šaltinio" redakcijoje buvo krata. Jieškota "Šaltinio" No. 12 šių metų. Visi to numerio egzemplioriai konfiskuota.

— Šaltinis —

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Mergaičių progimnazijai šiemet gana gerai klojasi, kandidačių skaičius gerokai padidėjo ir mokslas vedamas kuogeriausia. Malonu būt, kad lietuviai atjaustų tosios įstaigos naudingumą ir, kiek galint, prisidėtų prie jos išlaikymo. Ypač kiekvienas lietuvis privalėtų ne kur kitur siųst savo dukrelę mokslan, kaip tik į Marijampolės lietuviškąją progimnaziją.

Tuotarpu gi matome visai ką kitą. Daugelis iš aplinkinių gyventojų, ir net pažangesniųjų, mergaites leidžia kur kitur, o ne į savąją progimnaziją. Ir negana to — dar ir kitas atkalbinėja, kad neitų lietuviškon progimnazijon. Man pačiam prisiėjo nemaža nuplėšti liežuvio, kol atvedžiau į kelią dvi tokiu būdu sukvailintas mergaites. Ar iš nesupratimo tai daroma? — būtų labai-labai liūdnas apsireiškimas! O gal vis tai daroma dėlei pirmeiviškumo principų (aš nesuimu savo galvon, ar galėtų tai būti, nors kaikurie taip tvirtina) — dar labiau būtų liūdna!

Lietuviai! jai męs patįs savo gūštą draskysime — kas bus su mumis, su mūsų tauta, su mūsų Tėvyne brangiąją?!.... A.

— Šaltinis —

IŠ VILKAVIŠKIO.

Šiemet vyrų gimnazijoje mokinių yra 230, kurių skaičiuje 80 lietuvių. Tarp kitų dalykų vieną kartą per savaitę išguldoma lietuvių kalba. Netik lietuviai noriai lanko lietuvių kalbos lekcijas, bet jau rusai, vokiečiai ir žydai pradeda mokinties lietuviškai. Tačiau gi atsiranda lietuvių ir tokių, kurie nesimokina prigimtosios kalbos, skaitydami tai bereikalingu darbu. Ko-gi gero gal tikėtis visuomenė nuo tokio žmogaus, nors kada ir baigusio augštesnius mokslus, kuris negerbia ir nebrangina savo prigimtosios kalbos, išsižada jos ir paniekina ją!.... J. Vienuolis.

— Šaltinis —

IŠ ŽAGARĖS.

Kiek čia skaitoma ir geriama? Žagarė — vienas didžiausiųjų Lietuvos miestelių ant pat Kuršo rubežiaus. Gyventojų skaičius jame siekia 11 tūkstančių (tame skaičiuje 3 tūkst. lietuvių), valsčiuje-gi — su viršum 10 tūkst. gyventojų. Pažiūrėsime, kiek-gi ant tokio skaičiaus gyventojų pareina čia ekzemplioriu liet. laikraščių ir kiek apskritai per metus išgeriama svaiginamų gėralų.

Į vietinę pačtą pareina: "Liet. Ūkin." — 19 ekz., "Liet. Žin." — 6, "Viltis" — 4, "Visuomenė" — 2, "Rygos Garsas" — 3, "Vienybė" — 21, "Šaltinis" — 15, "Rygos Naujienos" — 56. Iš Amerikos laikraščių pareina: "Kova" — 3 ekz., "Tėvynė" — 3, "Katalikas" — 3, "Žvaigždė" — 1. Išviso pareina 136 ekz. liet. laikraščių.

Aludžių (su traktieriais) yra Žagarėje 19. Be to dar miestelį puošia du monopoliai, kurių įplauka siekia stebėtiną sumą: pasirodo, kad 1909 m. tiedu monopoliai pardavė degtinės už 63 tūkstančius rublių. Jei prie to pridėti antrus 63 tūkst. rub., kuriuos, be abejonės, paima 19 aludžių, tai pasidaro puikus kapitalas. Bet kaip tas kapitalas suvartojamas. Vietoj, kad už tuos su viršum 120 tūkst. steigti, kas taip žagariečiams reikalinga (mokyklas, kningynus, išsirašinėti laikraščius — apskritai šviestis) — jie už juos nusiperka sau ligas, vargą ir nelaimes, kas kiekvienam aišku. Jai ir ne vieni lietuviai žagariečiai duoda tą gausią įplauką vietiniams monopoliams ir aludėms (nes Kuršo latviai taipgi atvažiuoja į miestelį ant turgų) tai vis gi didumą tos sumos sukrauna lietuviai.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ MAŽEIKIŲ, Šiaulių ap.

Kun. Meškauskio rūpesniu Mažeikiai susilauks "Saulės" draugijos skyriaus. Sekmadienį, rugsėjo 19 d. buvo pirmas draugijos susirinkimas. Tuo tarpu prie draugijos prisirašė 70 žmonių. Valdyba vienbalsiai rinkta: pirmininku ir kasininku kun. Meškauskis, jo padėjėju ir raštininku Juozas Lopašinskis, valdybos nariais: Pr. Šuips, S. Dabrys, M. Stelingis ir S. Latakienė. Tuo tarpu prie draugijos prisirašė daugiau moterų, bet yra viltis, kad toliau pasiseks pritraukti ir vyrų daugiau. Tuotarpu manoma susirinkusiems paskaityti, papasakoti apie degtinę. Vėliau gi ingyti magišką lempą, gal pavyks atidaryti ir arbatnamis. J. Lietuvis.

— Viltis —

IŠ OBELIŲ, Ežer. ap.

Obelių parap. kningynas eina kaskart didyn ir geryn. Pernai liepos mėn. pradžioje (sulig paduotos apyskaitos "Vilt." No.76) kningynė buvo išviso 560 egz. 298-riopo turinio: 1) dvasiškųjų 202, 2) beletristikos 165, 3) poezijos ir dramat. veikal. 45, 4) moksliškųjų 42, 5) apie ūkį ir amatus 49, 6) hygiena ir apie alkoholizmą 120, 7) įvairaus turinio: socijologija, politika etc. 43, 8) pradžiamoksliai ir vaikų kningelės 35. Kningos tinkamai aptaisytos, sunumeruotos, kataloguosna surašytos ir sudėtos indaujon, kuri stovi "Blaivybės" skyriaus arbatinėje; kas šventadienis po bažnytinių pamaldų esti išduodamos ėmėjams skaityti. Gaila tik, kad pasididinant kningynui, neauga skaitytojų skaičius; kaip buvo apie šimtą ėmėjų, taip ir pasilieka. Gal mokestis už skaitymą perbrangus? Ne, vos 20 kap. metams. Gal menko turinio kningelės? Ne, kningos parinktos pačios gerosios. Gal čia mažai mokančių skaityti? Ne, dauguma moka skaityti, o jai norėtų, galėtų dar geriau išmokti. Svarbiausia mažo skaitymo priežastis, tai obeliečių apsileidimas ir neišmanymas, nematymas naudos iš kningų skaitymo. Turėdami liuoso laiko ir atliekamo skatiko, musiškiai mielu noru praleis jį smuklėje, bet kningėlės nenusipirks ir net dovanai neperskaitys. Dėl tos pačios priežasties obeliečiai neparsisiųzdina laikraščių; yra čia keliolika sodžių, kur nerasi nei jokio laikraščio. Kad ne arbatinė, kur ateina "Viltis", "Vienybė", "Garnys", "Spindulys", kitas nei žinoti nežinotų, kas tai yra laikraštis. Kažin, ar ilgai taip bus?

— Viltis —

IŠ VERŠIŲ, Naum. pav.

Kratos ir areštai pas mus tai paprastas dalykas — krečia netik pas ūkininkus, bet po laukus ir krumus. Rugs. 6 d. Veršiuos padarė kratą pas 4 gyventojus, suareštavo Joną Rajaucką, o rugs. 28 vėl areštavo Petrą Daniliaucką.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ VABALNINKO, Pan. ap.

Mūsų ūkininkai, kaip ir kitur

Lietuvoje, dar nenumano, kokia nauda galėtų būti iš pieninin-kystės. Visoj parapijoj tik 3, 4 ūkininkai šiek tiek plačiau pienu verčiasi. Sako, kasgi bepirks pieną, kai jo perdaug bus? Na, vyručiai, kolai kas, dar to pavojaus nematyti. Tuo tarpu mes žinome, kad pas mus pieno permaža; žiemą jo nei mums patiems neužtenka. O kuo daugiau atsiras sviesto ir kuo jis bus geresnis, tuo jis eis brangyn. Vietinė Ūkio Draugijėlė, kiek išgalėdama, stengiasi praplatinti žinias apie pieninin-kystę. Šit ir rugsėjo 12 d. per Dr. susirinkimą p. Juozas Sroga su skaitlinių pagelba kuoaiškiausiai nurodė ūkininkams, kad verta ir galima karves geriau šerti ir taip privesti jas, kad daug daugiau pieno duotų, negu iki tolai duodavo. Nutarta atsispauzdinti tam tikrą toblytėlę apie karvių šėrimą, sustatytą p. Ciemnolonskio. Po. p. Srogos kalbos buvo diskusija. Įvairus užmetimai ir paklausimai dar geriau klausimą išaiškino. Kai-kurie žada pradėti geriau gyvulius šerti.

Per tą patį susirinkimą išrinkta delegatas į Pskovo linų parodą. I. — K. — D.

— Viltis —

IŠ KETURVALAKIŲ, Vilk. p.

Pas mus jau kas metai būdavo po teatrą, bet šiemet tai jau, rodos, neišteks. Truksta, mat, žmonių, kurie pasirupintų įrengimu. "Žiburyje" per vieną susirinkimą buvo paduota sumanymas įrengti vakarą, bet susirinkusieji ūkininkai nesutiko. Vienas sako: "šeimyna nemiegojus prie darbo ant rytojaus po teatro", tai vėl: "laike vakaro tiktai gera proga jaunimui pasigerti ir t. t.". Bet ar tai teisybė? Kaip ant teatro tai pamato ir pasigėrusius ir visokius, o kaip po alines, ar šiaip kur per naktis trankosi, tai to nemato.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ SKRIADŽIŲ, Mariam. pav.

Jau keli metai praslinko nuo to laiko kada pas mus atsirado keli sumaningesni žmonės, ir per jų triusą ir prašymus, valdžia panaikino Skriaudžiuose traktiernę. Džiaugėmės, bet musų džiaugsmai ne ilgam: šiemet vėl tapo įkurta. Nors dabar ant iškabos parašyta tik "aludė", bet viduje neikuo nesiskiria nuo traktiernės. Ar nevertėtų vėlei mums susitarus, panašiais būdais reikalauti nuo valdžios, kad aludę uždengtų, o jos vieton įsteigtų mokyklą, kuri mums labai reikalinga. O tas gi, rodos, nesunku įvykdinti, nes yra mokyklos daržas, valdžia duoda medžiagą mokyklos statymui, algos mokytojui, rodos, taipgi skiria 300 rub. metams. Tat mums ir daug nekaštuotų. J. Sakalas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ KREVĖS, Ašmenos ap.

Jau visi metai kaip greta senovės lietuvių sostinės gr. Adomas von Houtten-Čapski kolonizuoja mozūrus, parceliuodamas jiems savo Palestinos dvarą. Rodos lengviau surasti vietas valstiečiams, kurie reikalingi žemės ir turi pinigų, negu sujieškoti iš Lenkijos mozūrų ir juos išten pergabenti. Vietiniai gyventojai kitados ėjo grovui baudžiavą, prakaitu laistė šią žemę, o dabar gr. parduoda ją ateiviams kažkokios augštesnės kultūros vardu. Vietiniai žmonėliai tikrai geriau už tuos mozūrus mokėtų paversti kultūringa dirva brangią bočių žemelę. V.

— Viltis —

IŠ METELIŲ, Suv. gub.

Rugsėjo 14 d. Kryžių koplyčioje atlaikė 50 metų kunigavimo jubiliejų kunigas M. Radžiukynas. Tasai senelis savo gyvenime daug perleido vargų, nes apie 20 metų buvo ištremtas į Sibirą už kokius ten politiškus darbus. Vietinis Metelių klebonas pasakė gražų pamokslą. Per mišias vietinis choras, vargonams pritariant, gražiai pagiedojo.

— Rygos Naujienos —

IŠ KVĖDARNOS, Raseinių. ap.

Čia statoma dideli vandens malūnai ir lentpiuvės. Pabrikai būsią aprūpinti pačiomis naujausiomis ir tobūliausiomis mašinomis.

— Rygos Naujienos —

IŠ KALTINĖNŲ, Raseinių ap.

Naktį iš 18 į 19 rugsėjo aušta nt užsidegė ūkininko P. B. kluonas. Priežastis buvo tokia: ūkininko tėvas atsikėlė kulti, užsidegė lempą ir pastatė kluone ant lentynos. Nuo lempos užsidegė dulkės, ir greitu laiku liepsna pasiekė stogą. Kadangi ūkininko triobos buvo labai arti viena prie kitos, tai beveik viskas ir sudegė, vos patįs žmonės išbėgo iš lovų.

Pas tą ūkininką gulėjo viena pakeleivė, kuri ėjo į Kražius šv. Roko atlaiduosna. Pabudusi dūmuose, ji šoko prie durių, bet jos buvo užrakintos. Kai žmonės atplėšė duris, moteriškę rado jau mažai tegyvą, baisiai apdegusią, pusiau užtroškusią. Neužilgo atvežta kuningas, ir moteriškė, gražiai atlikusi išpažintį, pasimirė.

— Šaltinis —

IŠ KOPLYČIOS ARBA PANOTERIŲ, Ukm. ap.

Mažas tai miestelis. Parapijėlė, buvusi Siesikų filija, labai sulenkėjusi. Visos pamaldos bažnyčioje buvo atliekama lenkiškai, ir tik nesenai klebonas įvedė lietuviškąsias.

Teko man buti koplyčiose Kryžiaus paaugštinimo atlaiduose. Iš svetimų parapijų maža buvo atsilankiusių. Šventoriuje pilni pamūriai buvo skrybėliuotų, pirštiniuotų mergaičių; apie jas dailiai sukosi gauja tokių jau "ponaičių". Kalbėjo jie lenkiškai — ir kaip puikiai lenkiškai! Šaukėsi pavardėmis, kurios buvo grynai lietuviškos. Kaip paskui sužinojau, buvo tai skurdžių ūkininkų vaikai. Na, ir išauklėjimas tų "ponaičiukų" ir "ponytėlių": pavakarį visi jau buvo girti, skaldėsi su sentikiais ir tarp savęs. Pilni keliai girtų: čia vienas kruviną nosi pelkėje plauja, ten kitas kruviną kiaurą pakaušį dumblais lipina, o keiksmas, piktžodžiavimai! — drąsiai gali konkuruoti su rusų sodiečių.

Pametę tautybę, dažniausia ir doros nustoja. Svetys.

— Viltis —

IŠ LIEPOJAUS.

Rugsėjo 19 d. buvo Lietuvių Šelpimos Draugijos visuotinas narių susirinkimas. Bet kaip draugija gyvuoja 6-ti metai, tai dar nei sykio nebuvo tokio trukšmingo susirinkimo. Kalbėtojai kiti taip buvo įniršę, kad nukrypę no tikslo, pradėjo net užkabinėti nereikailngas ypatas, viens, kaip buvo girdėti, pasakė: "O-gi mūsų muitynės viršininkas (tamožnės načalnikas) apšviestas žmogus, o vienok su mergomis girtuokliauja ir su revolveriais...." Pirmininkaujantis suturėjo kalbėtoją, bet muitynėj tarnaujantieji nariai plojo delnais....

Vertėtų pasirūpinti, kad kas iš draugijos narių aprašytų šitą nepaprastą susirinkimą ir iš ko tas kilo, nes lig šiol draugijoj buvo ramu ir darbavos visi santaikoj.

— Rygos Naujienos —

IŠ RYGOS.

Rygoj, kaip ir kitur, kur lietuviai gyvena, kovoja tarp savęs dvi sriovės: viena, kuri norėtų, kiek galima, sukoncentruot mūsų pajiegas, ir antra, kuri stengiasi jas išsklaidyt; vieni malonėtų pasitenkint mažesniu skaičiumi viešųjų įstaigų, bet gerai sutvarkytų, pastatytų ant tvirtų pamatų; kitiems, rodosi, rūpi labiau viešųjų įstaigų skaičius nekaip jų stiprumas, veiklumas. Šiuo tarpu ima viršų pajiegų sklaidytojai. Negavo susiorganizuot viena vartotojų draugija, tuojau pradeda ruošties kita; atsirado ir pradėjo darbuoties viena blaivininkų draugija, štai steigiama ir antroji; ėmė eiti vienas laikraštis, neilgai trukus, atsirado ir antrasis.... Indomu, kad konkurentai visuomet randa kuosvarbiausias priežastis, dėl kurių būtinai turi stot į kovą. Dažnai ruošėjai pirmosios kokios-nors įstaigos, tarytum, tyčia duoda priekabę, už kurios galėtų nusitverti steigėjai kitos panašios įstaigos. Štai pirmoji blaivininkų draugija būtinai panorėjo vadinties katalikiška, kad antroji galėtų pasisakyt imanti į savo globą nekatalikus, kurie taip pat nori būti blaivųs.

Kova su tokia skaidymo tendencija labai sunki; vadinasi: trukdai, nenori duot laisvai tobūlinties, augti viešomsioms įstaigoms ir.... būtinai kuriam iš konkurentų nori pakenkti.

Šią vasarą buvo pasklidęs gandas, buk ketinama pradėt leisti Rygoj trečias laikraštis. Buvo net įvardijama, kuriam iš labiau skaitomųjų laikraščių turės jis padaryt konkurenciją. Trečias laikraštis, vis tiek, su kuo lenktynes varydamas, taptų konkurentu ir Rygos laikraščiams. Taigi bežadant užgimt čia trečiajam laikraščiui, bandyta sutraukt į vieną jau einančiu Rygoj du laikraščiu — "Rygos Garsą" ir "Rygos Naujienas", bet įvykęs pasikalbėjimas nuėjo perniek. Kaip pažiūrės į vienytojų sumanymo suirimą trečiojo laikraščio sumanytojai — nežinau.

Į mūsų dvejopą blaivybę žiūri tuo tarpu ištolo trečia, kitos rūšies draugija "Žaislas", kuri žada, vietoj blaivybės, gerą bufetą. Jau užregistruota, tik dar nepradėjus organizuoties. Gal laukia iki, bekonkuruojant, blaivininkų gomuriai gerai išdžius.

Yra svajojančių ir apie Rygos "Rūtą", bet tur būt turės tiek pat šansų pasisekimo, kaip ir laikraščių vienytojai. Tas.

— Viltis —

IŠ PETERBURGO.

Dailininkas J. Zikaras išdavė egzaminus į Dailės Akademiją. Jis bus pirmutinis lietuvis, kuriam atsivėrė Akademijos durjs. Galima jį pasveikinti ir palinkėti pasekmingai baigti mokslą.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

PREZIDENTAS TAFT ANT ELLIS ISLAND.

New York. Prezidentas Taft atsilankė ant Ellis Island, kur suvaromi atkakę ateiviai; rado ten daug paskirtų sugrąžinti atgal Europon. Užtarus prezidentui, kiliems leista pasilikti Amerikoj.

PALENGVINIMAI NORINTIEMS ŽEMĘ PIRKTI.

Indijonų biuras garsina, jog norinti gauti žemę apsigyvenimui atidaromose kolionizacijai indijonų rezervacijose nuo dabar nereikalaus su sykiu visus pinigus užmokėti, reiks įmokėti tik 10%, likusią sumą galės išmokėti per 5 metus.

ROOSEVELTAS NEPATINKA DEMOKRATAMS.

Roosevelto trukšmingas elgimos, duodąs jam daug šalininkų, nepatinka demokratams. Ithacoj, N. Y. Cornell universiteto profesorius Woodruff demokratų mass-mitinge savo kalboje palygino Rooseveltą su Rymo demagogu Claudium. Rooseveltas tik pataikaująs miniai ir viešpataująs ant jos ne savo protu, kurs tikrai esąs labai menkutis, bet savo nesuvaldoma drąsybe....

$3.500 UŽRAŠĖ VALDŽIAI.

Vienas senas valdininkas Denvere, mirdamas, testamente užrašė Amerikos valdžiai 3.500 dolarių. "1863 metais, sakoma testamente, vienas žmogus padarė valdžiai skriaudos ant $3.500 ir aš, apie tai žinodamas, nepranešiau; dabar gi laikau savo pareiga tą skriaudą atlyginti". Tai mat, koks sąžiniškas buvo.

AR GALIMA NUSKRISTI EUROPON?

W. Wellman, nors jam nepasisekė nuskristi orlaiviu Europon, būtinai tiki, kad labai netolimoje ateityje orlaiviu visgi būsią galima Europon nuskristi. Skridimui Europon reikią daug didesnio baliono, negu Wellman's kad turėjo ir reikią dar geresnius prietaisus įsitaisyti orlaivyje. Wellman'as sako, kad prekibinių susinešimų orlaiviais nieku būdu negalima būsią daryti. Orlaiviai labjausia tarnausią karo tikslams. Wellman'as tiki, kad orlaiviai labjausia prisidėsią karų prašalinimui. Šita mintim vadovaujamas, jis ir bandė padaryt orlaiviu kelionę Europon.

ORLAIVYSTĖ.

St. Louis, Mo., tarptautiškose orlaivių lenktynėse laimi svetimšaltai, ne amerikėnai. 20 spalių Šveicarijos balionas Helvetia, išskridęs iš St. Louise panedelyjį 17 spalio nusileido Kanadoj Ville Marie, Que. 1.100 mylių atstūmi nuo St. Louis.

Tarptautiškose orlaivių lenktynėse, išskridęs ir St. Louis Mo. orlaivis "Amerika II" dingo Kanados giriose. Iki šiam laikui jokių žinių apie orlaivį ir buvusius jame orlaivininkus negauta. Iš St. Louis orlaivininkas Von Phul išskrido Kanadon savo orlaivyje ieškotų prażuvusių. Spėjama, kad orlaivis "American" nusileido neapgyventose šiaurinės Ontaria vietose.

INKRITO EŽERAN.

Tarptautiškose orlaivių lenktynėse St. Louise leitenantas Vogt ir W. R. Assman skrido balionu Hamburg III ir įkrito ežeran Lake Nipissing, Ontario. Assman krintant labai susižeide, nulaužė kairiąją ranką.

PIRMAS SNIEGAS.

Forth Worth, Tex. 20 spalių pakilus audrai iškritę pirmas sniegas. Marilloj snigo visą dieną. Šitose vietose spalių mėnesyj labai retai tesniega.

KŪDYKIS 20-ties UNCIJŲ.

Duquion, Ill. 20 spalių, šeimynoj Blakely gymė kūdykis, kurs svėrė vos svarą su ketvirtadaliu. Kūdykis esąs sveikas ir gyvensiąs.

JANKIAI NYKSTA.

Jungtiniuose valsčiuose nyksta pirmutiniai gyventojai, taigi buvę angliski kolionistai yankiai. Jau dabar jie tveria penktą gyventojų dalį ir jų šeimynose dabar vaikų gemia penkis kartus mažiau, negu tai buvo po pasiliuosavimo nuo Anglijos.

CENZO ŽINIOS.

Arizonos gyventojų skaitlius sulig tryliktojo cenzo skaitlinių dabar siekia 204,354. 1900 m. Arizona turėjo 122.931 gyventojų. Taigi, per dešimtį metų Arizona paaugėjo ant 81,423 arba 66.2%. Nuo 1890 iki 1900. Šitoj teritorijoj gyventojų skaitlius buvo pasididinęs ant 68%.

$500.000 ORLAIVYSTEI.

Washington, D. C. 20 spalių. Sakoma, kad skiriant militarišką brdžėtą, būsią pavesta $500-000 orlaivystės tobūlinimui.

15.000 ATVIRLAIŠKIŲ.

St. Louis, Mo. 20 spalių. Ed. Green geležinkelio prezidentas, važiuodamas į Texas ir sustojęs pakelyj St. Louise nusipirko 15 tūkstančių atvirlaiškių su visokiais paveikslėliais. Jis nemano įsteigti atvirlaiškių krautuvės ir nemano tuos atvirlaiškius kam nors dovanoti. Atvirlaiškius jis siuntinės savo pažystamiems, draugams, bankieriams, superintendentams, pranešdamas jais, kada jis atvažiuos namo. Tai įtikro tas žmogus turi daugybę pažystamų. Vargu kas besusilygintų su juo.

PRALOŠĖ $2.000 KORTOMIS.

Hamburg-American linijos laivu "President Grant" bevažiuojant tūlas amerikėnas išlošė iš dviejų pranūzų 2 tūkstančiu dolarių kortomis. Lošimas tęsėsi 24 valandas. Pas tuodu prancūzu nepasilikko kišeniuje nei kapeikos pinigų. Išlipdami iš laivo, visi labai draugiškai atsisveikino.

SUNAUDOJIMAS MEDŽIŲ.

Kaip paduoda Amerikos girių užveizdos biuras, kas metą kurui gyventojai sunaudoja malkų 7 milijonus pėdų.

SOCIJALIZMAS TURTINGIEMS.

New York. Perdėtinė mokyklos mergaitėms pn. 60 E. 77 str., J. G. Finch, savo mokyklon, kurią lanko dukterys turtingų amerikonų, įvedė socializmo mokslą. Jaigu socializmas turtingiems vodingas, tai jie turi bent su juom susipažinti ir ne kovotą su vėjiniais molūnais kaip Don Quichotas, kaip dabar kad daro išmįslydami apie jį nebūtus daigtus, su kokiais net protingų socializmo priešų pertikrinti negalima.

VETROS.

Key West, Flo. Vėtra ir audra nuo Kubos atėjo ir į pietinius valsčius Jungtinių Valstijų ir pridirbo diktai nuostolių. Ant jurių ji teipgi siautė ir daug laivų pagavo. Vėtra ant pieskų užvarė prancuziską pasažierinį garlaivį "Louisiana". Dalį pasažierių atgabeno ant kranto. Kapitonas atsisakė priimti pagalbą. Netoli Pigeon Key paskendo amerikoniškas laivas "Edward I. Statisbury". Vieną jo keleivį nuplovė vilnis ir nunešė i jures; tris kitus atgabeno į ligonbutį. Pražuvo ir išpaniškas laivas "Marta". Netoli St Augustine paskendo didelis laivas ir su juom paskendo ir 13 jureiviai. Į Tampa, Fla. atkako prancuziškas garlaivys "Charles Lockier"; dega jo prekių ruimai.

EKSPLIOZIJOS.

Peterson, N. J. Parako dirbtuvėj, 8 mylios nuo Petersono, N. J. 20 spalių atsitiko ekspliozija. Du žmonės užmušta. Jie buvo išmesti net 500 pėdų augštumon. Krintanti šupuliai ir akmenįs keletą žmonių sunkiai sužeidė. Visoj apielinkėje kokio dvejato mylių apskrityj išbyrėjo langai.

Brooklyn, N. Y. 20 spalių American Manufact. Co. dirbtuvėse sprogo didelis katilas, sveriąs 40.000 svarų. Užmušta du inžinieriai ir keturi darbininkai. Daugelis žmonių sužeista. Dėl kokių priežasčių atsitiko sprogimas vargu bau galima būsią ištirti nes tie, kas galėjo tai žinoti, inžinieriai, užmušti. Užmuštųjų kūnai sprogimu atmesta net ant 150 pėdų.

Cedar Rapids. Ia. Netoli Norwich, Iowa, expliodavo lokomotyvos prekių traukinio garinis katilas. Prie to mašinistas tapo į šmotus sudraskytas, pečkurys teip sunkiai sužeistas, kad ligonbutyj pasimirė; sunkiai sužeistas ir kitas pečkurys.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Springfield, Ill. Netoli Cortinville susimušė pasažierinis Chicago & Alton geležinkelio traukinys su prekių traukiniu. Prie to 15 ypatų tapo sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Brodford, Pa.** Sudegė stiklo dirbtuvės James City, Pa. Per tai 100 darbininkų neteko darbo.

¶ **Columbus, Ohio.** Tarnaujančių ant gatvinių karų organizacija atšaukė streiką. Streikas traukėsi nuo 24 d. berželio.

¶ Chicagoj siuvėjų streikas tebesitęsia. Streikuojančių skaičius visą sevaitę augo. Įvairiose miesto dalyse buvo laikomi streikininkų mitingai.

¶ Philadelphioj, Pa. streikuoja 1000 metalo darbininkų. Reikalauja didesnio užmokesčio.

¶ **St. Louis, Mo.** 21 spalio dieną atgabeno čia tris vagonus streiklaužių užimti vietas sustreikavusių amatininkų Missuori Pacific geležinkelio.

¶ Pereitą sevaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 197 nusibankrutinimai, arba 37 mažiau negu užpereitą.

¶ **St. Louis, Mo.** 2500 amatininkų Missuori Pacific Iron Mountaim geležinkelio metė darbą pritardami streikuojantiems mašinistams.

¶ **Kansas City, Mo.** 2500 katiliorių ir kalvių Missouri Pacific geležinkelio gavo prisakymą streikuoti.

¶ **Sedalia, Mo.** Sustreikavo 100 amatininkų varstotuoje Missouri Pacific geležinkelio.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BALTIMORE, MD.

Jau treti metai kaip čia gyvuoja rubsiuvių neprigulminga unija, kurion vien lietuvių priguli 1400 rubsiuvių. Bet daugiau yra susiorganizavusių didelių dirbtuvių, o smulkesnių šopelių daugumas neorganizuotos. Todėl mitinguose nutarta, pritraukimui neprigulinčių, padaryti jiems palengvinimus: iki šiol įstojimas unijon vyrams buvo 3 dol., o merginoms 60c. Per visą spalio mėnesį bus priimami nauji nariai be jokios įstojimo mokesties.

Susirinkimuose pripažinta naudingu parengti prakalbas laike unijos mitingo 5 spalio d.

Atidarius mitingą pirmsedžiui Glavakui, pirmiausiai kalbėjo Daškevičius. Jis nurodė klaidingus manymus tų, kurie, suprasdami darbininkų reikalus, nesirašo prie unijos, kaip ir tie, kurie visai jos nenori, lygiai ir tų, kuriems nepatinka unijos viršininkai ir tik dėlto nenori unijon rašytiesi.

Mikušauskas savo kalboj aiškino Turkijos padėjimą seniaus ir dabar, bet kaip rodosi, mažai ką išaiškino.

Toliaus kalbėjo J. Liutkauskas, pirmininkas T. M. D. Mat jis atkako Baltimoren T. M. D. reikaluose ir tapo pakviestas unijos laikyti prakalbą. Jis aiškino žmonijos gyvenimą, ypač gi darbininkų padėjimą; kad juos visi išnaudoja, o nieks neužtaria. Seniau žmoniją vedė kuningai, bet jie už darbininkus neužstojo; dabar turime valdžią, urėdninkai neva žmonių rankomi, bet ir nuo jos vargšai nieko gero laukti negali, nes valdininkai renkami iš turtingų, tai jie ir gina ne vargšų, bet turtuolių reikalus. Toliau kalbino lietuvius pastoti šios šalies ukėsais, kad renkant šalies viršininkus, galėtų balsuoti ir kad balsuotų už darbininkų ir varguolių užtarėjus. Aiškino, jog unijos yra naudingos, jos yra darbininkams kaip elementorius, per jas jie susipažįsta su pamatiniais savo luomos reikalais ir pripranta ginti savo reikalus kruvoj, sunjugtoms pajiegoms.

Buvo pasižadėjęs kalbėti ir unijos pirmininkas V. Česna, bet kad jau buvo vėlu, tai jis nekalbėjo.

Publiką matyt prakalbos užganėdino, nes ji ypač Lutkauskui tą parodė gausiais delnų plojimais. J. Lietuvininkas.

IŠ GRANT WORKS, ILL.

Vietinė T. M. D. kuopa parengė prakalbas 22 d. spalio, p. Jukniaus svetainėje. Svarbiausi vakaro kalbėtojai buvo: K. Mikolaitis, K. Šliupas, F. Golubickis, ir J. Ilgaudas. Žmonių, kaip tokioj mažoj vietoj, buvo labai daug. Stebėtiniausiu buvo tas, kad susirinkusieji puikiai užsilaikė iki galui vakaro, ko nematyti kaip kuriose vietose net pas Chicagos lietuvius.

P. Mikolaitis aiškino pirmiausiai TMD. siekius ir jos veikimą, nurodinėdamas naudą iš prigulėjimo prie tokios dr-jos. K. Šliupas pasakojo apie gautus įspūdžius Lietuvoje tokioje dailioje, poetiškoje formoje, kad daugelis žmonių kuone neverkė. Galiaus paaiškinęs taipgi T. M. D. svarbą ragino prie visapusiško apsišvietimo. J. Ilgaudas kalbėjo apie naudą amatų. Antru kartu p. K. Mikolaitis paaiškino "Aušro" draugijos siekius ir ypatingai ragino sutverti čia kuopelę. Galiausiai p. F. Golubickas pakalbėjo taipjau apie TMD. ir ant galo paragino parinkti aukų "Aušros" draugijos naudai. Pasibaigus prakalboms, surinkta $3.00. Po susirinkimui susitvėre čia "Aušros" draugijos kuopa iš septynių sąnarių. Kuopa išsirinko savo valdybą, kurion įėjo: Emilija Girijotaitė — pirmininke, J. Vaineikis — pagelbininku, S. Petrulis — raštininku, F. Golubickis — iždininku.

Naujoji kuopa nutarė nuo pirmo subatvakario adventuose rengti paskaitas (prelekcijas), kurias kuopai prižadėjo suteikti Chicagos "Aušros" kuopų Apšvietos Komisija. Tokiu būdu ir tame lietuvių apgyventame Chicagos priemestyje "Aušra" pradės mesti savo šviesos spindulius ir pradės kelti tarpe tenaitinių lietuvių apšvietą ir kartu gerovę.

Būtų linksma girdėti, kad ir kituose miesteliuose lietuviai pradėtų kuoptis į "Aušros" kuopeles ir tokiu būdu patįs lavintųsi ir kartu lavintų ir savo brolius, beto šelptų mūsų beturtę augštesnius mokslus einančią jaunuomenę. Reikia tikėtis, kad kitų miestų lietuviai ims nuo šitų pavyzdį ir pradės labiau dirbti ramų, bet tikrą kultūros darbą.

"Aušrietis".

IŠ ATHOL, MASS.

Čionykštė lietuviška jaunuomenė pradėjo kitaip žiūrėti į gyvenimą. Matyt ji suprato, kad tiap ilgiau buti negali: kur nepažvelgsi, visur skaitomą laikraščiai ir kningos vedama rimtos apie visuomenės reikalus kalbos.

Lee Shoe Co. dirbtuvėj, įvedus naujo sistemo mašinas labi apsunko darbas. Negana, kad desėtkais kas dieną paleidžia nuo darbo, bet ir dirbant nieko nebegalima uždirbti, nes darbininkai dar nepriprato prie naujų mašinų, Čia taipgi ir algos visai žemos.

18 spalio atsidarė čia vakarinė mokykla, kurioje po du vakaru sevaitėj bus mokinama angliškai skaityti ir rašyti taipgi angliškos kalbos. Todėl lietuviai ir lietuvaitės naudokitės iš progos — lankykite mokyklą.

Čia jaunimas sukruto pačiuoties: kiekvieną pirmadienį susiriša po kelias poras.

Nesenai atvyko čia iš Pittstono, Pa. V. Liogaila, 17 spalio jis tapo pavojingai sužeistas.

Darbai nepargeriausiai eina, ir bedarbių ne truksta.

J. D. Tunis.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Spalio 15 dieną, L. S. S. 1mos kuopos choras turėjo balių ir koncertą. Buvo sulošta dviveiksmė komedija "Mūsų gerasis. Prieš lošimą, maži vaikučiai Vilkauskučiai deklamavo keletą eilių; paskui prasidėjo lošimas. Sulošta buvo gan gerai, aktoriai mokėjo savo rolės ir rolės buvo atsakančiai paskirstytos. Už tai priguli padėka režiseriui V. Daukšiui. Besibaigiant, viena aktorė Barbytė, numyletinė Zenono, turi apalpt ir krist ant grindų, o tuom tarpu turi uždanga nusileist. Bet, ant nelaimės, kurtinos užleidimas kokiu budu susipainiojo, su nuleidimu pasivėlinta, o tuo tarpu netikėtai išlindo iš už kulisų neprašytas vyras neprigulintis prie lošiančių, J. B. Smelstorius; pripuolė prie gulinčios merginos Barbytės ir pradėjo ją kutenti ar gelbėt to suprast nebuvo galima. Mergina buvo gana kantri, ji išlaikė savo rolę iki galui. Taigi trečiasis aktas išėjo visai netikėtai ir be režisieriaus, bet juokų publika iš jo turėjo beveik daugiau negu iš visos komedijos. Paskui choras dainavo keletą tautiškų dainelių, kas pasisekė gana gerai. Publika per dainas beveik užmirso juokus iš netikėto extro akto. Publikos buvo gana daug.

Mažuliukas.

IŠ NEW YORKO, N. Y.

New Yorke yra nemažas skaitlius lietuvių. Didesnė dalis dirba sunkiausius darbus: prie laivų stovyklų; yra ir turinti geresnį darbą, bet tokių mažai. Kodėl lietuviai turi dirbt sunkiausius darbus? Kodėl jie negauna lengvesnio užsiėmimo kaip kitų tautų žmonės? Kodėl jie turi traukt po darbdavio priežiūra sunkenybės po 1000 ir daugiaus svarų?.... Todėl, kad lietuvis nemokytas, nesupranta šios šalies kalbos rašto, ir tt.

Išvengimui to, pagerinimui lietuvių buvio, nutrynimui ašarų, tulos draugijos suvienytomis spėkomis nutarė inkurti vakarinę mokyklą angliškos kalbos, bet truksta piningų. Pradžiai L. P. Kliubas, 126 S. L. A. kp., 52 L. S. S. kp. ir TMD. kp. nutarė surengti balių; visas pelnas skiriamas vakarinės mokyklos naudai.

Balius bus 29 spalio po Nr. 214 E. 2 st. New York City.

Kiekvienas prijaučiantis New Yorko lietuviams darbininkams privalo atsilankyt, tuom sušelps savo brolius. Nevienas iš aplinkinių lietuvių gal panorės pasimokint už dyką angliškos kalbos ir tt. Vienybėj ir sutartyj ir mes atliksime svarbų darbą!

J. V. Vitautas.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Nedėlioje, 16 spalio, šv. Kazimiero Dramatiškai-Muzikališka, kaip jiji save vadina, (o ištikrųjų bažnytinių giedorių) draugija parengė teatrališką vakarą su dainomis ir kalbomis; — viska rengė ir vedė vargonininkas Stasevičius ir klebonas Matulaitis. Prieš lošimą atsižinojome, kad bus sulošta J. J—io melodrama 2se dalyse. 6se aktuose, "Tarp Dilgelių Rožes". Lošimo dienoje kelobnas pagrsino iš sakyklos, pasakė, kad lošimas prasidės pusėje po septynių šv. Jurgio draugijos svetainėje ir prašė atsilankyti kuoskaitlingiausiai. Žmonės, ypač senesnieji "paraginti iš sakyklos" buriais traukė į teatrą, nors tiketai buvo vyrams 25c. moterims 15c. Prisirinko apie 200 ypatų. Žinoma, kaip ir visada publika turėjo pradžios palukėti — prasidėjo apie aštuntą val. vakaro.

Ne pro šalį čia bus paminėti ir apie patį veikalą, kurio pirmoji dalis imta iš gyvenimo Lietuvoj, o antroji iš Amerikos. Šis veikaliukas greičiau tinka lengviems pasiskaitymams katalikams, tik jau ne teatrui, nes ten nieko scenai tinkamo nėra, vien tik autoriaus išlieta visas tulžies kartumas ant S. L. A. ir bedievių su socialistais, o išgirta parapijinės draugijos.

Svetainėje buvo dalinamas sutaisytas (anot vargonininko žodžių), pačio klebono Matulaičio spaudintas programas, kurs, man rodos bus įdomus net platesnei visuomenei—štai jis žodis į žodį:

"Tarp Dilgelių rozes Jonas Berželis geru tervu sunus nienuoredamas eit ikarumene ryzasi vaziuot i Ameriyka pas saro gyminie antana Dageli, Del kompanijos kelioneie pasima savo seseri Marute, Pas Dageli suveina suvysokios roszes zmoniemis tarpo ju ir bedevija Marute grait pareio suieis į grincza ir savo isz minczia uz gedyia anuos. Tacziaus tarpo ju randa ir dora vaikina keip Vysniauckas sukurio Marute rengesi opsiviest bet gavous zinie apie Lioside Lietuvoe pasiryza, paszvest psavo gyvasti delgero tievynes.

Programas. Aktas I. **a** Didele liežuvnike. Aktas **b** Pirslyste Lietuvoje Scena **c** Mariute Aktas **d** Vaitas reikalauja Jona i vaiska Scena II. Jeina Magde su vyru Aktas I. Dalis II. Lietuviszkos Bosienes Amedikoj ir trys vyrai Aktas II. Giara szeimina Dagelei, ir trys bedevei. Aktas III. Dora Mariute; sutartis viestuviu Naujieons isz Lietvs. Uzbaiga Padekavone. Lietuva Tevyne."

Štai kokį "dailų" programą gali sutaisyti vakaro vadovai, dar gi ir kuningai! Kaip jie nesigėdija šimtus tokių programų žmonėms išdalinti!

Žinoma panašus buvo ir lošimas: Scenėrijos visuose aktuose buvo vienodos, lošėjų buvo apie 15 bet kad reikėjo suviršum 20, tai neužteko, ypač merginos, lošė po kelias roles — tuo tarpu rolę Dzianos, (antroje dalyje) lošė net du vyru — pirma išėjo mažiukas, o paskui didelis. Lošusieji po kelias roles buvo vienodai visose apsirengę ir ką jie lošė, niekas nesuprato, beto buvo daugiausiai jauni, tai kai kam iš vyrų jai reikėjo senesnio, nors ūsus prilipino, o jau merginos kokių 16 metų buvo dėdienemis. Sunku buvo atskirti motiną nuo dukters tėvą nuo sūnaus. Vaikas 13 metų lošė seniuko Motiejaus rolę, prilipinti ūsai prie jo veido tiko kaip šuniui botagas. Visi lošėjai buvo puikiai apsirėdę; lošusi ūkininkės Magelės rolę buvo net aukso žiedais ir branzaletais ant rankų. Tokį reginį matydamas manai žmogus, kokių velnių lietuviai dūmė į tą Amerįką, jai lietuvės ūkininkės Lietuvoje net apie namus triusiasi auksu apsikaišę. Ant scenos buvo ir girtų. Suflerį kai kada visoje svetainėje buvo girdėtis. Antroje dalyje Dagilis (Andrušaitis) ir Višniauskas (Teiberys), kur jiems reikėjo ilgiau kalbėti — atsistoję iškilmingai kaip iš maldakningės atsigręžę į publiką pasakojo, galvą publikai linguodami ir kam reikėjo nuduoti girtą, tas jau nesvietiškai trankėsi. Kukio, Motiejienės ir Grybuko visai nesigirdėjo, Mariutė ir skaityti nemokėjo, o publika tuo tarpu kalbėjosi juokavojo.

Kiek geriau atloštos šios rolės: Motiejaus, Piršlio, Vaito, Rolės, Onos, Elžės ir Dagilienės.

Pasibaigus lošimui, buvo prakalbos; kalbėjo Andrušaitis apie kokius ten "paukštelių pulkelius", paskui pasakė, visai atskirą nuo tų "paukštelių" sakinį: "Traukiu vadovus iš po savo tarpo!" ir dar ką ten, rankomis mosuodamas, visa gerkle rėkė, bet niekas negirdėjo, nes publika, netekus kantrybės ėmė juoktiesi, švilpti, kojomis trypti, ir kalbėtojas, nors nenoromis, turėjo pasitraukti nuo scenos. Ant galo choras padainavo "Lietuva Tėvynė mūsų" ir tuomi viskas pasibaigė.

Matyt šio vakaro vedėjai nėra nei matę gero lošimo, o griebiasi vadovavimo. **A. B.**

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Neužilgio turėsim gal akyvą bylą, kuri, reikia tikėtis išves aikštėn tulus mūsų veikėjų pakampinius darbelius, ir sykį išriš tuos nesusipratimus, kurie paskutiniu laiku nuo ypatų perėjo į pirmeiviškas draugijas ir pasėjo tiek vaidų, kaip va: T. M. D. kuopoj, Liet. Apšv. Draugijoj, Sim. Daukanto draugijoj, vietiniuose choruose ir tt. Visi brooklyniečiai senai jau mato, kad draugijos varoma kokių tai "kačių" politika, pjudoma draugus su draugais, atskirti žmonės šmeižiami laikraščiuose, šmeižėjai slepiasi po psedonymais, tai pakampiais, madon įėjo ir anonymiški šmeižianti laiškai. Viršminėtą byla taipgi prasidėda nuo anonymiškų laiškų. Vienas iš ramybės ardytojų užsimanė supjudyti vietinius chorus tarp savęs, todėl pradėjo nuo supjudymo vadovų; vienam parašė labai negražų anonymišką laišką, kuriame jį ir jo chorą išjuokė, ir pagrasino, kad neitų dainuoti į tuomet rengtą Brooklyne, p. M. Petrausko koncertą (15 d. vasario). Kada šitas dalykas pasigarsino tarpe vietinių žmonių ir pasirodė net laikraščiuose visai netikėtai išlindo yla iš maišo. "Kovos" 12 nr. patilpo nei tai straipsnis nei polemika: kuriame p. Silpnutis aiškiai nurodo (nors nepaminėdamas vardų) aplynkybes, ypatas ir vietas, kame atsitiko tie rašinėjimai anonymiškų laiškų ir kitoki mūsų politikierių darbai. Suprasta, kad ta vieta yra Brooklynas ir kad šitie nešvarųs darbeliai paėję iš vieno choro. Šito choro valdyba ir profesorius taip gražiai sugyvendami su kitu choru ir jo profesorium (kaip pas mus yra vadinami chorų vedėjai), labai nustebo ir visuotiname choro susirinkime buvo tuojaus nutarta ištirtį, ar ištikro yra tame chore tokie niekadėjai šmeižėjai.

Iš viso sprendžiant, aišku buvo, kad čia darbas yra vieno, ar kelių susitariusių su noru pasėti nesutikimus.

Pirmiausiai reikėjo gauti anonymiškas laiškas, kurį kito choro dirigentas mielai suteikė. Laiškas buvo rašytas dirigentui p. Bukšnaičiui, o "Kovos" straipsnio autoriaus, p. Silpnutis metė kaltę ant Mildos choro. Laiškas buvo perduotas ilgus metus buvusiam savo valdiškoje tarnystoje ekspertui, p. H. A. Spenceriui; jam buvo perduota raštas ir kitų choro narių, kad lengviau būtų atspėti kieno tai darbas.

Ekspertas pasakė, kad anonymiškas laiškas buvo vieno sąnario Mildos choro. Mildos choras tą sąnarį iš choro prašalino, ir atsakydamas Silpnučiui, pranešė "Kovos" 17 nr. Manyta kad tuom viskas užsibaigė. Bet pasigirdo, kad išmestasai iš choro, su pagelba New Yorko L. S. S. 52 kuopos suorganizavo bylą, ir neužilgo tapo patraukti teisman Mildos choro viršininkai: pp. J. V. Liutkauskas ir J. S. Stankevičius. Išmestasai reikalauja net $25.000.00 atlyginimo už "nuplėšimą garbės"; skundikas yra P. P. Sinkus.

Šita byla dar tuomi svarbi, kad ji buvusi rengiama New Yorko L. S. S. 52 kp., ir kaip sako, duota buvo iš iždo piningai, o tūli nariai net aukavę, kad "sumušti buržujus".

Šitoje byloj išeis taip, kad skundėjui pirmiausiai reikės nubausti "Kovos" redakciją už patalpinimą straipsnio ir ekspertą, p. Spencerį. Jaigu nepasiseks, tai gal ir kas daugiaus išsiaiškins ir reikalas prisieis turėt su L. S. S. 52 kucpa, kuri tą bylą surengė. Ar taip ar taip išpuls, bus tai dar pirmas panašus tarp lietuvių atsitikimas, pirma tokia byla. **Širšinas.**

IŠ INDIANA HARBOR, IND.

Čia gyvena didokas lietuvių burelis: yra apie 80 lietuviškų šeimynų ir pavienių ne mažai. Bažnyčios dar neturime, nors rengiamos nuo senai ją statyti. Jau penki metai atgal pradėjo rinkti piningus, nupirko lotus moka mokesčius ir kiekvieną metą surenka piningų, o parapijos dar nesutvėrė, vis sako, kad nėra piningų. Dėlto tai šiuose metuose daugelis lietuvių nenori duoti piningų parapijos reikalams. Žmonės sako, jog už jų piningus nupirktus bažnyčiai lotus komitetas vyskupui atidavė. Todėl žmonės nebenori daugiaus piningų duoti: jie mano, kad nėra reikalo piningus dėti dovanoms svetimiems, jaigu aprupinimui mūsų pačių reikalų piningų truksta. Dabar komitetas subruzdo, renka nuo žmonių aukas, nes vyskupas pasakė, jog jaigu neturės 3000 dol., tai neleis bažnyčios statyti. Bet jaigu ir pastatytų, gal ir ją reiks vyskupui atiduoti. Juk ir dabar per penkis metus surinko ne mažai piningų, o kur jie dingo? Tur but dar negreitai turėsim bažnyčią.

Darbai čia silpnai eina, uždarbiai menki ir tai dar lietuviai mėgsta girtuokliauti ir tą, ką turi prageria.

Parapijos sąnarys.

IŠ CULVER, MICH.

Taip vadinasi visas plotas netoli Kalkaska, kur yra apie du šimtai darbininkų, daugiausiai lenkų. Lietuvių yra nedaug: yra ir apie 30 indijonų: Visi dirba giriose. Mokestis 26—30 dol. mėnesyj ir užlaikymas. Čia dirbančių lenkų lietuvių ir rusų protiškas išilavinimas neaugščiausiai pakilęs ir pasielgimas jų negeriausias. **S. M. P.**

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Katalikas N42 primena laikraštininkams jų užmirštus pasižadėjimus suvažiavime Brooklyne, New York.

"Keli mėnesiai praėjo nuo laikraštininkų suvažiavimo Brooklyne, N. Y., o iš to viso trūkšmo ligšiol nematoma jokių pasekmių. Ar suvažiavimo sekretorius protokolo kopijas išsiuntinėjo visoms užsienio lietuvių redkacijoms — dievai žino. Ar pildoma to suvažiavimo nors kelintoji dalis nutarimų — nežinoma, ar visi laikraščiai, kurių atstovai ėmė dalyvumą suvažiavime, įmokėjo paskirtas mokestis Liet. Sp. Dr. Am. išdan — nieko negirdima. Žinoma tik tiek, jog L. S. D. A. išdan įmokėjo "Kataliko", "Lietuvos" ir "Vien. Lietuvn." redakcijos. Įmokėjo įstojimo ir už porą mėnesių mėnesinės ir — viskas trūko. O kur pasidėjo kitos laikraščių redakcijos, kaip ve: "Draugas", "Darb. Viltis", "L. Mintis", ką jos mano daryti? L. S. Dr. sekretoriui kun. A. Kaupui pridera minėtas redakcijas paraginti, idant jos savo priderystes sparčiau pildytų, nes prisiartįs ir sekantis, antrasis, suvažiavimas, o kam jis bus reikalingas, jei nebus išpildyti pirmieji nutarimai."

Priminimas labai vietoje. Jaigu ir ne viskas iš suvažiavimo nutarimų pasirodė įvykintina, tai bent-gi sąryšio, susivienyjimo ideją reikia prilaikyt. Dalyvavusiems suvažiavime tikrai būtų laikas parodyti matomuosius to sąryšio ženklus.

* * *

Vien. Lietuvninkų N42 kažinkas skelbia parduodąs įvairių lietuvių veikėjų laiškus, rašytus įvairiuose laikuose.

"Yra — sako — dar užsilikusios korespondencijos iš *Aušros* laikų; kunigo Gimžausko, Burbos, Arnastauskio, Railos, Mikšo, Serniaus iš Klaipėdos, Basanavičiaus ir daug kitų, aname laike prie *Aušros* veikusių. Toliaus korespondencijos iš *Varpo* bei *Ukininko* laikų: Kudirkos, Šerno, Lozoraičio, Mačio, Ranko, Matulaičių ir tt. Randasi dar korespondencijos iš *Apšvietos* laikų apie atsitikimus *Lietuviškojo Balso* Amerikoje: Šliupo ir Andriukaičio gromatos, kurios gali aiškiai parodyti stovį lietuviškos dvasios aname laike. Pirkti norintieji gaus artesnes žinias per šio laikraščio (Vien. Liet.) išleistuvę."

Vien. Liet. redakcija, teisingai pastebi, kad tuos laiškus reiktų ne pardavinėti, bet įduoti Liet. Mokslo draugijai. Įdomu visgi, kas juos turi ir iš kur gavo. Ar jie vienam žmogui rašyti ar keliems? Pagalios, ar tas slaptingas laiškų pardavėjas yra gavęs leidimą pardavinėti tebegyvenančių dar žmonių laiškus? Kiek žinome, nei vienas gyvųjų nenorėtų, kad jų laiškai būtų pardavinėjami, ypač, kad dar nežinomi to ypatingo "turgaus" tikslai.

* * *

Aprašydama atsitikimus Čenstachavo vienuolyne (kame vienuolis Macoch užmušė savo brolį, kad nuo jo pačią paveržus) *Saulė* Nr. 84 priduria tokį pastebėjimą:

"Čionais Amerikoj turime daugelį pasileidusių kuningų, kurie yra perslėmę bjaurybėmis ligi kaulų smegens, kurie peržengia tiesas bažnytines ir Dievo. Tegul mūsų dvasiškija pati imasi prie darbo, prie išrovimo tųjų kukalių ir išaugančių šašų ant kūnų, bjaurindami dvasišką luomą, o už tai aplaikys po smert dangišką karalystę."

Teisingai pastebėta. Dvasiškija ne vienur perdaug toleruoja ir net užslepia savytarpyje prasižengimus. Atviras pikto naikinimas dvasiškijai išeitų tik ant gero. Čentachave, leiskim, juk ne vienas iš tėvų paulinų *turėjo* žinot ar bent-gi nujaust apie atsiliekančias jų tarpe piktadėjystes, o vienok tylėjo arba nemėgino ištirti. Dabar, kada ištyrė ir tiria tai policija, paulinai susilaikė užpelnytos žmonių rūstybės. Šitokiais pasielgimais dvasiškija rengia sau kapą.

Apie daugelio Amerikos kuningų ištvirkusį gyvenimą buvo nesykį daugiaus ar mažiaus teisingai rašyta. Bet tai rašė ne dvasiškijos luomo žmonės. Kuningija pati niekad čia nėra išaiškinusi ar nubaudusi savo bendrų prasižengimus. Jai tai negalės išeiti ant gero. Kartais gali susilaukti tokių jau pasekmių, kaip Čenstachave kad susilaukta.

* * *

Kova praneša iš tikrų šaltinių esanti patyrus, jog A. Antonovas ketina išleisti naują laikraštį vardu *Savamokslis*. Prie to yra paduodamas apie naują laikraštį apskelbimas, kurį žmonėse paskleidęs A. Antonovas. Apskelbime pasakojama, kad sumanytasai laikraštis užvaduosiąs žmonėms mokyklą:

"Mes, sako, pasiryžome išleisti tokį laikraštį, iš kurio pats žmogus be mokytojo galėtų mokytis. Lekcijos jame bus taip aiškiai išguldomos, kad kiekvienas jas supras. Laikraščio vardas "Savamokslis" (ir vardas-gi! Red.) ... kas du mėnesiai knygos formoj iš 70 ar 80 puslapių. Kiekvieną mokslo šaką išguldinės atskiras specialistas ir turės susirašinėjimą su skaitytojais. Ant įvairių užklausimų bus suteikti atsakymai ir paaiškinimai per lakraštį. — "Savamokslyj" tilps lekcijos iš aritmetikos, geografijos, istorijos, gamtos mokslo, lietuviškos ir angliškos kalbų, pradinės fizikos ir chemijos, esperanto kalbos ir tt."

Įdomiausia, kad tai viskas pasakojama "Europos ir Amerikos" inteligentų vardų:

"Nors moksliškas laikraštis, sako, išleist atsieina labai brangiai, bet mes, Europos ir Amerikos inteligentai, atlaikysime metams už — $1.50."

Aiškus apdumimas akių. Tik ką nesenai Antonovas buvo sumanęs ir pradėjęs leisti *Pipirą*. Nepasisekė. Griebiasi dabar kito sumanymo. Pasireklamavimui tuščiai mini "Europos ir Amerikos inteligentus", bet be abejo tie jo "intelegentai" ir "atskiri specialistai" yra ne kas kitas, tik ano nevykusio *Pipiro* rašytojai su Antonovu priešakyj. Geri-gi bus iš pipirninkų mokytojai, nėr kas sako! — Kas nori mokslo, neabejojame, neis jo ieškotų Antonovo ant greitųjų gimdamuose *Pipiruose* ir *Savamoksliuose*.

* * *

J. B. Smelstorius išėjo iš kalėjimo ir viešai paskelbia, kaip ir už ką jis patekęs kalėjiman (*Kova* N42). Iš jo žodžių matyt, jis buvęs intrigų auka ir kalėjiman patekęs visai nekaltai, niekam nieko blogo nepadaręs.... Intrigų priežastis — visokio pikto kelėjai, piningai. Šit J. B. Smelstorius dalyko išdėstymas:

"Sugrįžus iš L. S. S. C. K. konferencijos, į keletą dienų teko susiginčyti man su administratorium linkui neišmokėjimo man mano algos. Ant reikalavimo atsakyta man plūdimais, prie ko ypatingai karštai prisidėjo *Kovos* spaustuvės, na.... "viską" dirbąs Jurgis Miškinis. Kelis kartus pastebėjau jam, kad tai yra mano privatiškas dalykas su administracija ir jis neprivalo kišti savo nosies, tačiaus padrąsinamas stipresnės pusės, būk ir jisai, kaipo sąjungietis, turi spręsti apie redaktoriaus algą (kuri senai nuspręsta) paleido savo liežuvį pilnej laisvėj, išniekindamas iki augščiausio laipsnio savo ordinariško begėdiškumo ir grūmodamas trenkimu į sieną taip, kad "daugiau neatsikelsi".... Vargu mano nepertvirčiausios jiegos būtų mano sveikatą apgynę, jaigu į tarpą nebūtų stojęs drg. B. D. Bujanauskas, *Kovos* pašalinių darbų kompozeris, kuris besikėsinantį suturėjo."

Dėl šito atsitikimo Smelstorius ir buvęs suimtas. — Labai negražus dalykai. Jai taip tikrai yra buvę, tai matomai čia nusidėjėliais yra socialistų "veikėjai" intrigautai, kurių įrankis buvo anas Miškinis, o auka — J. B. Smelstorius. Stebėtina, dėlko tokie dalykai dedas daugiausia *Kovoj*, pas socialistus. Tur t.t jų idejos, tik žodžiais pasakojamos, negyvena, širdyse, jų nesušildo, nesuvienyja, ir naudojamos yra tik kaipo uždangalas, už kurio drumstame vandenyj gaudoma privatiškoji nauda. Matyt, blogon dirvon yra patekus pas mus socializmo sėkla.

* * *

Brooklyniečiai seka chicagiečius. Brooklyno inteligentai rengiasi įkurti tokį pat ir tokiu jau vardu kaip Chicagoj klubą *Lithuania*.

* * *

Besigarsinąs Valparaiso studentu K. Šeštokas važinėja pagal Ameriką, prakalbomis žmones mokindamas.... Jis savo prakalbas sakąs baisiu greitumu; anot *Vien. Liet.* korespondento J. Garnupio, į minutę išberiąs net 110 žodžių... Kaimų bobelės net poteriauti taip greit tur būt neįstengtų.

Ko reikia Lietuvai?

IV.

Pirma reikia ekonomiškos išlygos Lietuvoje pataisyti: pakelti Lietuvos ūkį, surasti jam naujus pelno šaltinius, tuom sustabdyt išeivystę, o paskui jau galima kalbėt apie svetimųjų iš Lietuvos prašalinimą.

Wisconsino valstija tik 3½ kartų didesnė už Vilniaus guberniją, o 1902 metais pieninėse išdirbo devynius milijonus svarų sūrio. Skaitant svarą tik po 20c., turime sumą 1.800.000 dolarių. Reikia dar pridurti, kad šiaurinė Wisconsino valstijos dalis (apie trečdalis visos valstijos ploto) dar visai neapgyventa. Vienas Green pavietas — didumu prilygstąs Senapylės pavietui — 1902 m. pardavė 15.000 svarų sūrių už $3.000.

1902 metais Wisconsino valstijos farmeriai turėjo tokias įplaukas iš pieno:

už sviestą, išdirbtą dirbtuvėse	$14.795.000
už sviestą, išdirb. pačių farmerių	8.950.000
už kondensuotą pieną	347.000
už surius	9.030.000
už pasukas ir kita	700.000
už nugriebtą pieną	10.172.000
už gryną pieną ir grietinę	8.500.000
	$52.500.000

Wisconsino valstijoj yra 1.129.441 karvių 160.000 farmose; farmos nuo 40 iki 200 akrų. Ūkininkai turi daugiau kai tūkstantį pieninių, kuriose atskiriama grietinė ir sukama sviestas, turi 1800 sūrių dirbtuvių.

Taigi Wisconsino farmeriai surinko 1902 metais daugiaus kai 52 milijonus dolarių, o pastaraisiais metais, be abejonės, dar daugiaus. Kitose pramonijos šakose Wisconsino valstijoj 1909 metais buvo 16187 dirbtuvių su 142.076 darbininkų; prekių pagaminta už $360.818.942.

Dabar sulyginkime tas skaitlines su Vilniaus gub. skaitlinėmis. — Pagal 1907 m. žinių Vilniaus gub. buvo 1.764 pabrikų ir visokių dirbtuvių, kuriose dirbo 11.439 darbininkų; į metus pagaminta prekių už 11.983.483 rublių. Miestuose buvo 492 pabrikai ir dirbtuvės su 6.730 darbininkų; prekių išdirbta už 10.247.499 rub.; pavietuose buvo 1.272 pabrikai su 4.709 darbininkų; prekių pagaminta už 8.735.984.

89 degtinės varyklos išdirbo už	4.934.244 r.
74 kaulų dirbtuvės išdirbo už	3.249.330
14 bravarai išdirbo už	2.066.113
3 pabrikai degtinei valyti už	1.690.000
31 spastuvė išdirbo prekių už	860.274

Taigi visos Vilniaus gub. išdarbystės vertybė lyginas vos 11.983.483 rub., tuotarpu Wisconsino valstijoj ūkininkai vien iš pieno išrinko $52.500.000.

Visoj Vilniaus gub. nėra nei vienos pieninės. Visa Lietuvos pieno pramonė — pieninko žydelio vežime. Paskutiniais metais dvarininkų pradėta jungties į draugijas tikslu įsitaisyti pieninės ir vesti pieno pramonę be žydų pagelbos. Tačiaus Lietuvoje sunku rasti žinantįs dalyką žmonės ir todėl dvarininkų pastangos nėkaip vyksta.

Mano nuomone, iš šito galo, — taigi nuo pieninkystės reikia Lietuvą pradėti kelti. Pramonijos specializavimas — klausimas Lietuvoje yra pribrendęs. Pieninkystė, cukrinių burokų auginimas, vištų auginimas ir kiti panašus dalykai būtų tinkami Lietuvai. Patobūlinimui ir išplėtojimui šitų šakų reikia kurti kooperativines įstaigas produktams išdirbti. Nereikia būti chinais, kurie neleido gelžkelio savo kraštu nutiesti dėlto, kad tai buvo daroma Amerikos kapitalu. Aš ne tik nieko prieš nesakyčiau, bet norėčiau, kad svetimtaučiai įkurtų Lietuvoje pabrikus, jaigu jau lietuviai to neįstengia. Lietuvoje žmonių tautiškas susipratimas jau tiek yra pakilęs, kad nėra ko bijoties ateivių įsiviešpatavimo Lietuvoje: joki svetimtaučių aristokratija neturėtų dabar Lietuvoje įtekmės.

Atsiradus dirbtuvėms, ūkininkų produktai ne tik rastų tinkamą rinką, bet ir jų kaina pakiltų, pakilus jai, pakiltų ir bernų algos, o per tai sumažėtų ir išeivystė.

Amerikoj yra daug norinčių važiuot atgal į Lietuvą. Taigi, sakyčiau, kad kiekvienas ketinąs grįžti Lietuvon privalo išmokti Amerikoj pieninkystės amato. Patariu ne agronomiją imti, bet mokinties pačių operacijų praktiškai.

Sugrįžus Lietuvon be amato, be naujo išmislo, kas laukia Lietuvoje. Taks pat skurdas, koks buvo pirma.

Išmokus pieninkystės Amerikoje, grįžus paskui Lietuvon, turint kokius $500 galima uždėt savo pieninę, o jai ne suorganizuot kooperativinę ūkininkų draugiją pieninei įkurti.

Mano nuomone, kiekvienas norintis įsigyti amatą ir iš to amato duoną valgyti — testoja mokintųs pieninkystės. Kur paskui apsigyventų, visur jam bus gerai. Lietuvon panorės važiuot — dar geriaus padarys: tenai ne tik gražiai galės pragyventi, bet ir tautai pasitarnaus.

Amerikoj pieninkystės mokyklų dabar yra daugybė. Viena geriausių pieninkystės mokyklų yra prie Wisconsino universiteto. Pieninkystės mokintųs į Wisconsino universitetą priima baigusius viešos mokyklos mokslą, t. y., mokančius skaityti, rašyti ir skaitliuoti. Kas dar nemokėtų, gali nuvažiuot Valparaiso mokyklon, ten išmokt aritmetikos, o paskui galės stoti į pieninkystės mokyklą.

Kas norėtų platesnes žinias gauti apie pieninkystės mokyklą, teparašo laiškelį Wisconsino universitetan tokiu adresu: Dairy School, University of Wisconsin, Madison, Wis. — Universitetas atsiųs katalogus; iš jų galima bus matyti, kaip yra pastatytas pieninkystės mokslas.

Išmokus čia pieninkystės ir grįžtant Lietuvon, pasitobūlinimui galima dar pakeliui užsukt Danijon, Holandijon, Šveicarijon ir ten prisižiūrėti, kaip ten žmonės kuone vien pienu verčiasi. Ypač Danijon verta užvažiuoti, nes šioj šalyj gamtinės išlygos kuone tokios jau kaip Lietuvoje.

J. K. Varkala.

ŠNIPO PASAKOJIMAS.

Gavau nuo viršininko paliepimą, kad kaip galėdams naikinčiau valdžios priešus. Už kiekvieną sugautą nenuoramą žadėjo po penkis rublius, o už dvidešimts penkis — augštesnę vietą.

Iš aš darbavausi.

Daug jaunų karštuolių sukišau į kalėjimą. Visokiais būdais stengiausi pasiekt dvidešimts penkių.

Bešnipinėdamas, patyriau, kad maištininkų dar daugiaus privisо ir kad jie susirenka giriose.

Vieną vasaros dieną pavakaryj apsivilkau kaimiečio rūbais ir nuėjau girion. Klaidžiojau, klaidžiojau, truputi baugu buvo, nusitariau prisėsiu.

Atsisėdęs po tankiu eglynu, ėmiau mąstyti, kaip tai bus gera, kai gausiu augštesnę vietą. Taip bemastydamas, atsirėmęs pečiais į pavirtusį medį pradėjau snausti ir užmigau. Vos sumerkiau akis išvydau tarytum kepurės dugną kabantį medyje. O-gi žiūriu tai Trepovas lyg iš už upės šiaukia mane, rodydamas man aukso gabalą: "eik šen, duosiu tau jį už gerą tarnavimą". Aš šoku upėn, bandau plaukti, bet smarkiai šokinėjančios vilnįs pagriebia mane ir ištrenkia atgal ant kranto.

Iš skausmo susijudinau ir pabudau.

Et, sapnas tik!....

Bet ką jis reiškia? palūkėjęs pasiklausiau pats savęs. Vilnįs, išmetimas, sužeidimas.... bene pragaištį, nelaimę.... Ne!.... Medalį reiškia, medalį! Tikrai aš jį gausiu!....

Tik štai išgirdau žodžius: "Jis vakar ketino ateiti, bet dabar nėra.... Lukterėkim, gal ateis dar". Pakreipęs galvą, pamačiau jaunikaičių būrelį. Jie kažinko laukė, dairėsi, žiūrėjo į tankų beržyną, kuriame aš sėdėjau.

O tikrai tas sapnas reiškia medalį!.... Tik tos vilnįs ir išmetimas ant kranto truputį nesutinka....

Jaunikaičių būrys didinosi. Pradėjo niauktis. Išrodė bus lietaus. Medžiai vėjo purtomi pradėjo berti lapus.... Jau ir linot pradėjo. O jie vis laukė ir dabojo į tankų beržyną.

Štai kaszinkas iš būrio prabilo:

— Andrius!

— Kur matei? — atsiliepė kitas.

— Ten prie eglyno.

— Bet ar tai tik jis? O gal koks šnipas; pasisergėkim, jų dabar taip daug yra.

— Duokime ženklą, — ir kaszinkas iš jų sušvilpė. Užpakalyj manęs švilpimas atsiliepė. Šiurpuliai per mane perbėgo.

Praslinko jaunas vidutinio ūgio vaikinas. Prisiartinęs prie jų pasakė:

— Sveiki gyvi, draugai! Kaip eina dalykai?

— Gerai, — atsiliepė keli balsai. — O kodėl taip susivėlinai? Buvom nusiminę, manėm, kad kur į raudonsiūlių nagus pakliuvai.

— Teisybė, būvau jų apstotas, bet išsprukau. Kas-žin kas būtų buvę, jai ne šis. — Ištraukęs parodė brauningą. —

— Kas šio įrankio dar neturit? Duosiu.

— Aš neturiu, aš, — atsiliepė būryj. — Duok man, Andriau....

— Klausykit, draugai. Šį vakarą eikime giliau girion: per tankiai vienoj vietoj susirinkdami, galime pagamint nuožiūrą; gali kas nužiūrėjęs pranešti, o dabar kazokai čia atsibastė, gali užpulti, męs atsigint neįstengtume, — pasakė naujai atėjęs, kurį vadino Andrium.

— Turime ginklus, — atsiliepė viens iš būrio, — ginsimės, juk ir jie ne kitaip šaudo kaip męs, o kad ir mirtume, tai už teisybę negaila.

Gulėjau kaip akmuo, kosulį stabdžiau, kišdamas sermėgos rankovę į nasrus. Žiūrėjau į jųjų vadą — Andrių. Jis turėjo retą vos iš kelių plaukų barzdelę. A, tai tas, tariausi, kurs vienas duos man ieškomus dvidešimts penkis maištinikus. Dovana gana puiki už tave naktinis paukšteli.... Bet kaip čia dabar davus žinoti kazokams. Giria plati. Kazokai toli. Kol jiems praneši, kol atjos, bus po visam. Už suvadžiojimą ir man dar kelios nagaikos tektų. Primerkęs akis galvojau planą, — pravėręs pastebėjau, kad jau tuščia vieta, kur jie stovėjo. — Tai, kalbėjau į save, tai po visam kam, kopūstagalvi, kad nors vieną būtum kaip reikia įsistebėjęs, dabar pradingo jie kažinkur.

Ilgai ieškojau girioj, bet be pasekmių. Naktis privertė grįžti atgal.

Po ilgų ieškojimų susekiau, kad tasai vadas buvo vieno ūkininko sūnus. Tuoj su kazokais, naktyje jį paėmėm.... bet negyvą.... Už negyvą gavau tik penkiasdešimts rublių ir tris kulkas nuo maištininkų.

Tai matai, kaip visos svajonės apie augštesnę vietą dingo. Taip gerą darydamas valdžiai, turėjau pats užrubežin bėgti. Ar yra teisybė? Pas valdžią jos nėra. **Šienavežys.**

Chiniečiai savo rašte kiekvienam žodžiui turi atsakantį rašto ženklą. Žodyne ciesoriaus Kinghi yra 400000 ženklų; tiek ženklų žmogus atmintyj negali palaikyti; trįs ketvirtadaliai ženklų jau visai nevartojama, tai lieka 100000 vartojamų. Bet ir tiek išmokti ne lengva ir tuos ženklus moka tik labai mokyti chiniečiai. Dabar Chinų valdžios išleistas įsakymas liepia naujose mokyklose Hanone mokyti tik 1600 ženklų.

Mirė Marija Konopnicka.

8 spalių m. d., šeštoj val. ryto mirė lenkų poetė Marija Konopnicka, turėdama 64 m. amžiaus.

M. Konopnicka buvo įžymiausi lenkų poetė. Gražiose savo eilėse ji apsireiškė kaipo kovotoja už prislėgtąją liaudį, kaipo tos liaudies guodėja ir dainė. M. Konopnicka nemažesnė buvo tėvynės mylėtoja, patriotė.

Keletas Konopnickos eilių yra išversta lietuvių kalbon (V. Kudirkos, V. K. Račkausko vertimai). Iš pasakėlių išversta **Pakeliui**, graikų paveikslėlis, Žegotos vertimas; nesenai-gi dabar "Lietuva" yra išleidus M. Konopnickos gražią apysaką "Pagal instatymus", Prano Siulelio vertime.

ŠEIMYNIŠKOJI LAIMĖ.

Ištekėjusi moteris, norinti turėti laimę, turi mokytiesi ir tėmyti, kas jos vyrui patinka, kas jį linksmina ar liudnumą gimdo ir taikyti prie to savo pasielgimus. Ir vyras tą privalo daryti. Vyrui nepatinka netvarka, nešvarumas, bet patinka abelna švari namų išvaizda, į tai ypač ir turi pirm visko moteris atkreipti savo atydą. Ištikro būtų per žiauru versti vyrą, dirbantį dieną ir naktį, nešautį visą savo uždarbį į namus, žiūrėti į pilną naminę betvarkę. Jai moteris nejaučia patraukimo prie naminių užsiėmimų ir prie laimės šeimyniškosios, ji turi pergalėti savę, nes svarbiausia moteries pareiga — buti šeimyninke namuose. Tas iš dalies būtų pasiaukavimas iš moteries pusės; bet šeimyniška laimė remiasi tik ant abipusiškų nusileidimų ir pasiaukavimų iš liuoso noro. Daugelis moterų tuos pasiaukavimus priveda iki to, jog stojasi vergėmis savo vyrų, tuom vienok jos pripratina vyrus prie despotizmo. Šeimynoj toksai nuolatinis pasivergimas tiek blėdingas, kiek blėdingas šeimyniškai laimei perdidelis nužiūrėjimas, neužsitikėjimas iš vienos ar kitos pusės.

Išmintinga ir gera moteris visuomet mokės pastatyti save taip, kad vyras niekuomet nepasikėsins padaryti ją verge, ji ramiai ir nejučioms apgįs savo tiesas ir privers vyrą žiūrėti į moterį kaipo į draugę ir pagelbininkę visuose gyvenimo atsitikimuose. Nėra taipgi nieko nenaturališkesnio ir bjauresnio, kaip jaigu moteris elgiasi su vyru kaip su tarnu, — tai paprastas noras parodyti savo įtekmę ant vyro. Toksai pasielgimas vertas pilno papeikimo ir reikia pripažinti, kad tai daugelio moterų paprasta taktika. Iš visų pagražinančių moteries vidurinę grožybę ypatybių, pirmą vietą užima taktiškumas. Tai neapikainojama ypatybė, ir moteris, neturinti takto, negali suteikti laimės nei sau pačiai, nei savo vyrui.

Moteris turi mylėti savo vyrą, sujungus likimą savo su likimu vyro, pasirengus dalintiesi su juo viskuo — moteris visą savo gyvenimą turi mylėti savo išrinktąjį. Visokiose nelaimėse, sunkiose valandose, kartumuose moteris privalo mylėti savo vyrą dar labjaus. Tankiai atsitinka, kad moterįs sugrąžina ant gero kelio net paklydusius vyrus ir suteikia jiems laimę. Žinoma, panašiuose atsitikimuose moters padėjimas sunkus, bet koks džiaugsmas apima moterį, kuomet savo meilės spėka ir pasiaukavimu padaro vyrą naudingu visuomenės nariu. Iš kitos pusės, išmintinga moteris niekuomet nevargįs vyrą savo meilavimais kuomet jis pavargęs, ar užimtas darbu. Širdingumas moters tai vaistas susikrimtimo laike, rūpesčiuose, ligoj. Tuose atsitikimuose moteris ištikrųjų stojasi angelu, jai ji moka atrasti nuraminančius žodžius; stojasi neapkenčiama, jai didina vyro susikrimtimą barnėmis ar ašaromis. Reikia pripažinti, jog moteris pereina vyrą meilėj, užsitikėjime ir atsidavime šeimynai.

Vardan meilės ir šeimyniškos laimės moterims nekartą prisieina taikintiesi prie visokių aplinkybių. Turbūt sunkiausia moteries užduotis sulaikyti vyrą nuo ištvirkimų, girtuokliavimų, kazyrų, valkiojimųsi naktimis.

Kitas nemenkesnis dalykas — tai meilės atšalimas, arba patraukimas vyro prie kitų moterų. Pirmame atsitikime išmintinga moteris vyrą patraukia savo draugiškumu, tuom stengiasi žadinti jame pradėjusią migti meilę, bet niekuomet neerzina ašaromis ir besiskundimais, stengiasi prikelti jame užsiinteresavimą savo ramiais atsinešimais. Jaigu-gi vyrą patraukė kita moteris tai protinga moteris palieka jam pilną ramumą, atlieka visas savo pareigas namieje. Mat niekas taip neveikia ant vyro, kaip ramumas ir neatkreipimas atydos iš moteries pusės. Intimiška pusė šeiminiško gyvenimo verčia moterį taikyties prie savo vyro ir reikia atminti, jog šaltesni atsinešimai veda prie griovimo šeimyniško gyvenimo.

Jai moteris stovi ant tokio pat laipsnio protiškame išsilavinime, tai ji sugadins visą savo laimę, besistengdama stoti augščiaus vyro. Lenktynės tarp vyro ir moteries šeimynoj neatneša naudos, visuomet esti taip, jog jaigu moteris kame nors vyrui ir stojasi kaipo keliarodžiu, tankiausiai vyras eina visai kitu keliu, nori parodyti savo nepriklausomybę.

Svarbiausia gi užduotis laimingo šeiminiško gyvenimo — tai abipusiškas užsitikėjimas. Moteris neturinti užsitikėjimo vyro, tai apgailėtina vergė; moteris, besinaudodama užsitikėjimu savo vyro, pakįla ant tos augštybės, ant kokios ištikrųjų ir turėtų stovėti. Bet kaip įgyti užsitikėjimas? Jai moteris savo pasielgimuose arba atsinešimuose neparodo savo takto ir proto, tai abejotina, ar gali turėti užsitikėjimą. Be naudos visi jos norai pasidaryti gera drauge, protinga motere ir išmintinga namų gaspadine. Ir doriškai nesutepta, nors daro viską, kas tik galima geriausio, bet to neužtenka. Bereikalo ji skųsis, jog vyras neužsitiki, jai, savo reikalų neatidengia.

Buva ant galo, atsitikimai, jog moterįs nustoja vyro užsitikėjimo dėl savo nepataisomų pasielgimų išsireiškimų.

Išmintinga moteris niekuomet nebus užsispyrus savo reikalavimuose. Ji gerai žino, jog nusileisti prieš vyra mažmožiuose — tai tikriausias budas priversti jį nusileisti svarbesniuose dalykuose. Išmananti moteris niekuomet neapgaudinės savo vyro nors ir mažmožiuose. Tarp apsivedusiųjų turi viešpatauti pilniausias atvirumas; prigaudinėdama vyrą, kad ir mažmožiuose, moteris, pati to netėmydama, sutveria savo nelaimę; vyras pradeda jai netikėti ir ji nustoja užsitikėjimo net jos doroj, josios šeimyniškame teisingume. Kaip gi tankiai atsitinka, kad vyras pradeda persekioti savo moterį, nužiūrėjimais tik todėl, kad ji apgaudinėjo jį mažmožiuose. Persitikrinęs jog moteris meluoja, vyras visai naturališkai mano, jog ji paslepia nuo jo trigubai daugiau. Nemažiau svarbu, kad moteris įeitų į materijališką vyro stovį.. Niekas neduoda moterei tokio užsiganėdinimo kaip dalyvavimas interesuose, užimančiuose jos vyro protą, kuomet jo dalykai pasekmingai eina, kuomet jam šviečia laimė. Ir iš kitos pusės blėdinga išskirti moterį nuo dalyvavimo vyro reikaluose; todėl, kad moterįs nekartą padaro bereikalingas namines išlaidas, neturėdama supratimo apie supainiuotą ir sunkų vyro padėjimą.

Vyras ir moteris turi sudaryti vieną kūną ir vieną dvasią. Kuo žemesnis draugijos išsilavinimas tuomenkesni ten atsinešimai tarp vyro ir moteries, tuo labiau ten ir moteris, tetarnaudama lytiškam užganėdinimui, tampa tik verge vyro. Juo draugija augščiau pakilo, juo daugiau civilizuota visuomenė, tuo ten kiltesni atsinešimai vyro prie moteries, ir tuo svarbesnę rolę moteris lošia ir šeimyniškame gyvenime; ji dapildo vyrą, kaipo draugijos narys, stovi ant lygaus laipsnio naudojasi iš lygių tiesių; ryšiai riamiasi patraukimu prie viens kito — ideališka meile. Tas ir reguliuoja ženybinį gyvenimą.

J. R. L.

— Dėlko-gi tamsta manai, kad moterįs yra protingesnės?

— Klausyk, nuplikęs vyras perka vaistus plaukams auginti kvortomis, ar ne taip?

— Na, taip.

— Ir plaukų neatgauna. O moterįs, spjauna ant visokių skystimų, tik nusiperka naujus **plaukus ir jau ji nebe plikė.**

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

sitenkina vien mirusių šventuolių garbinimu; be tų čia yra gyvi puščiuoliai ir teisingieji, kuriuos žmonės garbina po vardu Marabut (teisingai Marbut).

Bet jau męs augščiau turėjome progą pastebėti, kad berberai labai tankiai rodė eretikiškus palinkimus; apie bendrijos Sanusidža prasiplatinimą teipgi jau minėjome augščiau. Zanzibariškuoju pakraščiu, kuris, ačiu susinešimams vandeniais, nuo seno buvo susiririšime su Arabija, islamas išsiplatino gana anksti. Kadangi Zanzibaras gana ilgą laiką iš politiškosios pusės buvo sujungtas su Osmaniškąja provincija, tai dėlei šito ten įsigavo teipgi mokslas vienos Charidžitų atžalos Ibdachidža. Vėliaus prasideda vertimas islaman negriškųjų gyventojų šalies viduryje, kuris pasekmingai eina ir iki šiolai. Supainiotas politiškas Aigipto padėjimas, anglų, įsimaišymas, ypatingai į vergybos klausimą įvykdė aigiptiniame Sudane negriška viešpatybę, kuri valdant tulam Muchamedui Achmedui (1848—1885), vadinusiam save mahdi, pasiekė 80tuose metuose 19to metašimčio didelę galybę. Tragiškasai Chartumo puolimas (1885) ir karė su Abissinija dar neišdilo iš mus atminties. Bet prisidingojimai, kad šitie puikus pasisekimai pavers didelę mahometoniškojo svieto dalį į apgalingo mahdi šalininkus, pasirodė veltais, kadangi nuo pat pradžių tikėjimiškos mahometonų galvos Kaire, kaipo ir Sanusidža, užėmė priešingą mahdi pusę. Bet mahdi karalija neišnyko su jo myriu, ji yra ir dabar, nors neturi jau pirmesnėsės svarbos.

Jau augščiau išaiškinome liūdną tikėjimišką persiškųjų šiitų padėjimą; čion, regimai, nėra galima laukti islamo atsigimimo. Bet ir pas juos buvo jų tikėjimiškas reformatorius—Mirza-Ali-Muchamed (1820—1850); jį paprastai vadina Bab (vartai), laikydami jį tarpininku tikinčiųjų su slaptuoju imamu. Patsai Bab buvo tiesiog padorum svajotoju, kuris vedė ramų, nuošalų gyvenimą ir, kaipo raštininkas ir pamokslininkas, platino savo pažiuras, padarančias keistą mišinį tautiškai persiškų, sufitiškų ir kabalistiškųjų elementų. Umai jis įgijo didelę gaują pasekėjų, ir, kaip 1848 m. numirė šachas, Babo šalininkai Mazanderane iškėlė sukilimo vėluką ir ėmė šiaustis teipgi kitose vietose, teip kad reikalingas buvo ginkluotas valdžios įsimaišymas. Nelaimingus babidus tąsyk ir vėliau potam persekiojo su visiems žinomu persų žiaurumu; patsai Bab, visai nedalyvavęs sukilime, ilgą laiką buvo kalinamas ir, galiaus tapo sušaudytas Taurizoje. Bet bruzdėjimas, jo išsauktas platinosi slapta, apie atvirą gi priešinimąsi valdžiai nebuvo daugiau nė kalbos, ir babidų viršininkai — Šubch-i-Ezel ir Becha-allach — pabėgo į parubežines turkų sritis. Persų valdžiai reikalaujant, turkų valdžios prašalino juos iš Persijos kaimynybės ir nuvarė Adrianopolin, kur jie toliaus darė savo suokalbius (1864). Čion jie susiginčijo dėlei to, kad Becha-allach pradėjo statyti save patim mahdi, ko Becha-i-Ezelio draugai nenorėjo pripažinti. Tąsyk Subch-i-Ezel buvo ištremtas Kupran, o Becha-allach į Akko, kur ir numirė 1892 m. Becha-allacho veikalai gana skaitlingi ir yra pas babidus didelėje garbėje. Kaip šitų, teip ir kitų babidinių veikalų tyrinėjimo nuopelnas priklauso anglui Brown'ui.

Priekinės Indijos mahometonai, skaitliuje apie 57 milijonų, yra iš dalies šiitais, iš dalies sunnitais, vienok, kaip tas tankiai atsitinka, išlaikė nemaža grynai indiškųjų papročių, gana daug prieštaraujančių pačiam islamo pobudžiui.

Žinomas karaliaus Akbaro bandymas (1556—1605) įsteigti visuotiną tikėjimišką draugiją ant laisvų filozofiškų pamatų, kurią jis vadino din-i-Allach, (Allacho tikėjimas), kaip ir reikėjo laukti, neturėjo ilgo pasisekimo.

Bet ir vėliaus pas indiškuosius mahometonus netruko laisvų siekimųsi, kurie dabartiniame laike ypatingai krypsta prie suvedimo islamo sutaikon su europinės kulturos reikalavimais.

IZRAĖLITAI.

Nusisiuntimo raštai. Įžangas Senam Įstatymui apleidžiame, kaipo ir begalinius komentarus visokioms kanoniškom bei apokrifiškoms knygoms. *Vollstaendige Bibelwerk fuer die Gemeinde ir drei Abteilungen* (5 tom. 1858-60); E. Reuss, *La Bible nouvellement traduite sur les textes orginaux, avec une introduction a chaque livre, des notes explicatives sur l' A. T. et un commentaire complet sur le N. T.* (7 tom. 1874-81), teipo-gi ir to paties autoriaus veikalas, jam mirus išduotas Eriksono ir Gorsto: *Das alte T. uebehsetzt, eingeleitet und erlaeutert* (7 tom. 1892—94). Asmenims nepilnai apsipažinusiems su žydiška kalba puikum pagelbingu įrankiu yra: E. Kautzsch, *Die H. Schrift des A. Ts., in Verbindug mit anderen Gelehrten herausgegeben* (2ra žymiai pataisyta laida 1896).

Svarbiausias izraėlitų istorijos veikalas yra, kiek pirmesniojo laiko, H. Graetz, *Geshcichte der Juden* (11 tom. 1861), ir ypatingai klasiškas, nors jau ir neprilygstąs prie šiodieninio mokslo veikalas G. Ewaldo, *Geschichte des Volkes Israel* (7 tom. 3čia laid. 1864—68); greta su juo reikia paminėti du veikalai to paties autoriaus: *Die Dichter des A. B.* (3 dalys 2ra laid. 1866-67) ir *Die Propheten des A. B.* (3 dalys 2ra laid. 1861—68). Iš vėlesnio laiko, be pukių skyrių veikale *Geschichte des Alterthums* M. Dunkero ir veikale *Geschichte des Alterthums* E. Meyero, reikia nurodyti sekanti: principiališkai svarbus veikalas J. Wellhauseno, išeinąs iš teip vadinamos Grafo hipotėzos, — Geschichte Israels (1. 1878), veliaus išėjęs po antrašu *Prolegomina zur Gechichte Israels* (4ta laid.); prie šito prisideda: *Abriss der Geschichte Israels und Judas* (— Skizzen und Vorarbeiten 3 tom. 1884) ir *Israelitiche und judische Geschichte* (2 laid., 1895). B. Stade, *Geschichte des Volkes Israel* (2 tom., 2ra pusė 2ro tom.: *Das Ende des judischen staatswesens und die Enstehung des Christenthums* parašyta O. Holzmanno 1887—88). E. Renan, *Histoire du peuple d'Israel* (5 t. 1887—94); veikalas indomus, bet be istoriškai kritiško pagrindo. R. Kittel, *Geschichte der Hebraeer* (iki babilioniškajam apnelaisvinimui; 2 tomai 1888—92), rašyta nuo Dillmanno atžvalgos. G. Winkler, *Geschichte Israels in Einzeldarstellungen* (I, 1895); teipogi *Altorientalische Forschungen* (I—IV, 1893—96) to paties autoriaus ir jo *Alt. Untersuchungen* (1892) apima daugelį svarbių straipsnių. A. Klostermann, *Geschichte des Volkes Israel bis zur Restauration unter Esra und Nehemia* (1896). Vėlesniam laikui ypatingai verta atidžios atkreipimo labai branginama E. Schuerero knyga, *Geschichte des jud. Volkes in Zeitalter Jesu Christi* (2ra laid. 2 tom. 1886—90). J. Wellhausen, *Die Pharisaeer und Saducaeer* (1874).

Izraėlitų tikėjimo istorija, bet daug senesniųjų veikalų Watke-*Religion des A. Ts.* (I, 1835) ir Bruno-Bauer'o, *Religion des A. Ts. in der geschichtl. Entwicklung ihrer Principien dargestellt* (2 tom. 1838—39), išdeta sekančiuose veikaluose: A. Kuenen, *De godsdienst van Israel tol den ondergang van den joodschen staat* (2 dal. 1869—70), pirmutinė nuoseklė izraėlitų tikėjimo plėtojimosi istorijos, kurios pagrindu yra teip vad. Erafine hipotėza; sulyginimui galima pasinaudoti to paties autoriaus straipsniais: *Kritische Bijdragen tot de geschiedenis van den Israel godsdienst* (savaitrašty Theol. Tij dschr, pirmesniųjų metų) ir ypatingai *Volks godsdiensten Wereld-godsdienst* (Hibb. Lest. 1882). K. J. Montefiore. *Lectures on the origin and growth of religion, as illustrated by the religion of the ancient Hebrews* (Hibb. Lect. 1892). K. E. Tiele, *Geschiedenis van den godsdienst in de oudheit tol op Alexander den groote* (I, pusl. 272—347, 1893); labai trumpai, Smulkmenų apdirbimą poduoda: F. E. Koenig, *Die Hauptprobleme der altisrael. Religionsgeschichte gegenueber den Entwicklungstheoretikern* (1884). F. Bentgen, *Beitraege zur semiet. Religionsgeschichte* (1. 1888). D. Robertson, *The early religion of Israel ar set forth by biblical writers and by modern critical historians* (1892). E. Sellin, *Beitraege zur israel, und jued. Religionsgeschichte* (I, 1896).

Labai svarbus teologijai, bet maža turi vertės izraėliškojo tikėjimo istorijai sekanti, parašyti nuo įvairių atžvalgų veikalai: G. Ewald, *Die Lehre der Bibel von Gott*, (4 tom. 1871—76). G. F. Oehler, *Theoligie des A. Ts.* (2 tom. 1874, 3čia laid. viename pluokšte, redaguotą T. Elero 1891). G. Schultz, *Atl. Theologie* (2ra laid. 2 tom. 1869; 5ta visiškai perdirbta

(Toliau bus).

S. K. Krukovskaja.

Chinija.

Dangiškosios ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai.

Su paveikslais

Vertė J. Laukis

tikinę, jog pačios žemės ir oro dvasios pildo ciesoriaus prisakus. Ciesoriui yra teikiama dieviška pagarba. Augštesnieji viršininkai puola ant kelių netik prieš ciesorių, bet ir prieš tuščią jo sostą, arba šilkinę jo užlaidą išpuoštą slibino paveikslu su penkiais nagais — laimės žyme ir želvio paveikslu, — galybės žyme. Priimdami ciesorišką pasiuntinystę mandarinai smilkina smilkalą ir puola ant kelių, atsikreipę veidu į Pekiną. Artimiausieji ciesoriaus padėjėjai, ministrai, skaitliuje šešių, padaro valstybinę tarybą. Jie leidžia įstatymus, apskelbia nutarimus ir prižiūri jų išpildymo. Du iš jų prižiūri, idant nebūtų išleista įstatymai priešingi Konfucijaus taisyklėms. Visus reikalus veda tarybininkai ciesoriaus vardu; ciesorius tik pasirašo ant popierų raudonu teptuku. Ciesorius yra skaitoma žemdirbystės globėju; jis duoda pavyzdį savo valdiniams nuvarydamas vagą ant dirvos netoliesia šventnamio Pekine. Ciesorienė, jo pati, yra skaitoma šilkdirbystės globėja. Senoviniu įpročiu ji daro eilę ceremonijų liečiančių šilkmedžio priežiūrą ir šilkvabzdžių auginimą. Taip kaip ir ciesorius, ji turi auksinę antspaudą ir nefritinį akmenį, kaipo augštesnėsės valdžios ženklą.

Per keturis tūkstančius metų chinų ciesorystę valdė ciesoriai iš 28 dinastijų. Dabartiniu laiku Chiniją valdo ciesoriai iš Mandžiuriškos dinastijos, kuri įvedė madą nešioti kasą ir mėlyną jakę. Valdymui provincijon iš sostinės, Pekino, yra siunčiama mandarinai — augštesnieji viršininkai. Chiniškieji viršininkai neperdaugiausiai atsižymi teisingumu. Jie turi sudėti ciesoriui Pekine tam tikrą apstį mokesčių — piningais, arba daiktais, o likusias jie išreikalauja savo naudai. Neteisybių išvengimui, niekuomet nesiunčia mandarino ton provincijon, kur jis yra gimęs; jis turi būti svetimas šaliai, kurią jis valdo. Kariškasis mandarinas neturi teisės gyventi su motina, idant ji mūšio dienoje pavojaus valandoje neužlaikytų jo prie savęs. Valstietinis mandarinas neprivalo gyventi su tėvu. Chinai bijosi, kad valdymas neišeitų šaliai ant blogo, jai tėvas ir sūnus bus kitokių pažiūrų. Jai sūnus klausys tėve, tai šaliai išeis negerybė, o jai jis tėvo neklausys, tai bus didžiausia nuodėmė, nes paklusnumas pas chinus yra pirmutiniu prisaku. Mandarinams taipgi uždrausta vesti merginą iš savo tarnybės vietos, uždrausta lankytis į teatrus ir apskritai, uždrausta rodytis tarp žmonių. Jie turi palaikyti savo garbę ir būti teisingais.

Chiniškieji įstatymai yra labai aštrus. Šeimynoje tėvas turi teisę savo vedusius sūnus mušti. Prasikaltėliai baudžiama dar aštriaus; prasikaltėliui įspraudžia kaklą į didelę, sunkią lentą, kuri neleidžia jam nei vaikščioti, nei judėti. Šitaipos jį sodina ant turgaus pleciaus kelioms dienoms, ant lentos užrašydami tą prasikaltimą, už kurį jis yra baudžiamas. Lengvesniu nubaudimu yra skaitoma plakimas bambusinėms lazdelėmis per padus. Didžiausias nubaudimas yra teikiamas už tėvo užmušimą. Pirma nusikaltėlio teisimo jį sodina į kalėjimą. Chiniškuoju kalėjimu yra siaura, žema pravarinė, nuo gatvės atidalinta medinėmis grotomis, už kurių aiškiai matyt skarmaluose žmogystos, gulinčios ant purvimų šiaudų. Teisme nusikaltėliai klūpo ant kelių. Valstybė uždarytųjų kalėjiman nemaitina ir todėl jie prašinėja išmaldos pas praeivius, arba maitinasi tuo, ką atneša giminės.

Žiaurųs ir aštrųs yra chiniškieji įstatai, tuo tarpu chinai patįs švelnųs, mandagųs, malonųs, nepaprastai darbštųs, blaivi ir saikųs. Girtybė tarp jų yra didžiausia retenybė. Ištisus metus galima keliauti po Vidurinę viešpatystę ir nesutikti žmogaus, kuris būtų girtai girtas. Po devintai, arba vėliausiai, po dešimtai valandai vakare miesto gatvėmis niekas nevaikščioja. Jai kas eina vakare, tai neša pirma savęs žibyklą, ant kurios yra parašyta nešėjo vardas. Chinai atsižymi nepaprastu mandagumu. Protuolis Konfucijus paliko jiems visą eilę taisyklių sulig to, kaip reikia elgtis, ką kalbėti, ką daryti per tikėjimišką ar valstietinę šventę. Chinas gerai žino kiek jam reikia sudėti prisilenkimų, kuomet prilenkti kelius, kaip palenkti galvą, kaip nusišypsoti, kaip permainyti balsą. Nėra pasaulyje nei vienos tautos, kuri būtų taip apipainiota, kaip chinai, tūkstančiu įvairiausių bereikalingų ir tuščių ceremonijų. Jai, pav., pas chiną ateis svečias, tai tolai nesės, kol neatsisės svečias; šeimininkas būtinai sėdas po dešinei svečio pusei, idant tas tokiu būdu visuomet būtų šale jo širdies. Jai svečias bekalbėdamas atsistoja, tai šeimyninkas turi padaryti tą patį ir atsisėsti ne pirmiau, kaip svečias vėl savo vietą užims. Jai važiuoji dvirate arba, kurių yra daug šiaurinėje Chinijoje, tai susitikęs su pažystamais, turi išsirepečkinti iš baisios, lyg baudai įtaisytos krabės, ir žemai nusilenkdamas išklausinėti apie sveikatą visų paprastai skaitlingos chiniškos šeimynos vyrų. Daugybė tokių ceremonijų iki mažmožių turi išmokti ir jas pildyti tas, kuris nori pragarsėti "išmaningu". Jų mandagumas reikalauja stovėti svarbios žmogystės akyvaizdoje uždengta galva.

Chinai yra labai taikųs. Nei viena tauta neturi taip mažai kariškų dainų ir negarbsto su tokia tvirtybe sandorą, ypatingai žemdirbio kaimiečio darbą. Štai kas dainoje dainuojama: "Kaip męs rengėmės kelionėn, augmenįs jau leido ūgius; bet kaip męs sugryžome namon, tai jie buvo nuvytę ir išdžiūvę. Kelias tolimas, maistas nekoks! Kiek neužpelnytų nelaimių nuo to laiko, kaip aš turėjau stoti į kariumenės eiles, apleisti žambrį ir gimtinius laukus!". Chiniškosios dainos išgiria ne drąsą, narsą ir kariškąsias dorybes, tik sandorą ir ramybę, saikų, taisyklingą triūsą ir taikiuosius prisirišimus.

Pas chinus kariumenės labai maža. Dalis jos stovi tvirtumose, didesnė gi dalis visose provincijose gyvena savo namuose; ji darbu padaro sau užlaikymą ir tik ypatinguose atsitikimuose susirenka į didžiuosius provincijų miestus po pulkavedžių vada. Paprastas chiniškųjų kareivių aprėdimas yra toks: mėlynos knatinės kelinės, palaidas žiponas iš tokio paties audimo, su guzikais ant šono, apvedžiotas plačiai varsuota liemavone. Ant krūtinės ir pečių prisiūta balto kartuno ru tuliai, ant kurių parašyta pulko vardas; batalijono ir rotos numeris. Kojos basos, ant galvos kaip ir turbanas iš mėlyno knatinio audimo. Chiniškieji kareiviai yra juokingi savo aprėdale, ypatingai jiems užsidėjus dideles šiaudines skrybėles ir skėčius, apsiavus veltinėmis kurpėmis ir plačiomis kelinėmis. Taikiame laike kareiviai vaikščioja nedideliais pulkeliais, tankiausiai be ginklų, arba su prikabintais prie užpakalio kardais. Didžiausias jų pasigėrėjimas — tai didelės raudonos vėluvos. Delei šito yra Chinijoje patarlė: "20 kareivių, 20 skėčių, 19 vėluvų ir vienas šautuvas".

Po karei su jopanais 1894 m., kuri pasibaigė chinų sumušimu, jie parsikvietė europinius oficierus ir mokina savo kariumenę pagal europiečių būdą.

Bet jaigu chinai prasti kareiviai, tai jie yra stropiais vaizbiais. Kuone kiekvienas chinas yra vaizbiumi. Vos surinkęs kiek piningų chinas tuojaus ima pirkinėt ir pardavinėt. Keleiviai chinus aprašo kaipo suktus pirkliapalaikius gaudagrašius, nuolat tik ir temanančius apie pelnus.

Svarbiausiais chiniškos vaizbos dalykais yra šilkai, arbata, medvilnė, porcelėniniai išdirbiniai ir visoki niekniekiai. Šitie daiktai yra išgabenama užsienin. Chinijon gi įgabenama ryžiai, opiumas ir visokios europinės prekės. Dabartiniu laiku europiniai pirkliai su Chinija veda įžymią vaizbą, ypatingai miestuose, stovinčiuose pamarėje, arba prie didelių Chinijos upių. Toli šaliesgilumon chinai neįleidžia "rudų arba užjurinių velnių", kaip jie vadina europiečius. Visų daugiausiai savo prekes atveža anglai, paskui amerikiečiai, vokiečiai, jopanai ir, antgalo, rūsai.

Pasekmingesnei vaizbai su europiečiais chinai pasinaudoja upėmis ir kanalais, kurių jų šalis tiek daug turi. Jaisiais chinai savo prekes suveža į didelius uostinius miestus. Arti didelių miestų upės ir kanalai mirga džonkomis — nedideliais chiniškais žeglėniais laivais, kurie seka vienas paskui kitą begalinėmis kirbinėmis. Keliai sausuma, kuriais buivolai velka laivus ir valtis iš vieno kanalo į kitą, tankiai atrodo mūgelaukiu; siaurais kalniniais takeliais kasdien pereina tūkstančiai žmonių, ant pečių pernešdami prekes. Šitie nešiotojai — *kuli*, pažiūrėjus menki ir silpni, su išbliškusiais veidais, turi didelę raumenų jiegą. Skaitlius laivininkų ir nešiotojų — kuli, pernešančių prekes šalies vidun, pasiekia kelių milijonų.

Persikėlimui ant sausumos vartojama rateliai, nešyklos, vežimai arba arbos ir arkliai. Rateliai yra rankiniai, vienu ratu, ratas pritaisytas ties viduriu; juosius panaudoja pervežimui žmonių, o taipgi akmeninių anglių ir druskos. Pasažieriai sėda į ratelius, bagažas gi dedama jų priešakyj; ratelius stumia iš užpakalio vienas žmogus. Vežikas atsižymi neišpasakomu pakantrumu: jis be nuoalsos per dieną stumia ratelius, užkrautus žmonėmis ir bagažu. Jai vėjas pučia iš užpakalio, tai prie ratelių pritaiso žėglį. Tąsyk visi šitie rateliai, išskleidę žėglius, seka vienas paskui kitą begaline kirbine.

Neskaitant ratelių, žmonių perkėlimui yra vartojama nešyklos. Jos yra padaromos iš dviejų bambuso lazdelių, viršui gi yra pritaisoma sėdėjimui narvelis. Tai yra paprasta nešykla dviem nešikam. Bet yra nešyklos 4, 8 arba 16 nešikų. Paprasta nešykla yra mėlynos varsos, mandarinų nešykla yra žalia, ciesoriaus geltona, nuotakų raudonos. Šiaurėje, kur keliai yra prastesni, kaip pietuose, greta su nešyklomis yra vartojama sunki dviratė *arba*, kurią traukia arklys. *Arba* išviršaus apdengta stogeliu, išpuošta gi užlaidomis ir šilkiniais priegalviais. Kratymas šituose ratuose yra gerokas. Važiuočius eina greta su arkliu, arba šonu sėdi ant kairėsės sienos. Šiaurėj važinėjimui ir sunkenybių pervežiojimui pasigaunama buivolai, arklia:, o taipgi ir verbliudai; šituos gyvulius chinai rūpestingai prižiūri. Apsaugojimui nuo šalčio juos apsupa gūniomis, o prastais keliais apauna juos avalu iš šiaudų.

Keliai Chinijoje yra labai prasti: tai tik menki takai, visuomet pilni pėsčių ir važiuotų. Jai ne daugybė upių ir visas kanalų tinklas, kurių Chinija ten daug turi, tai susinešimas jais būtų tiesiog negalimas. Daugelyje vietų yra užsilikę žymės, taip vadinamų 21 ciesoriško kelio, kurie buvo išvesta dar viduramžiais, 12 — 13 metašimtyje. Kur keliai susitiko su kalnų atsikišimais, ten padaryta požeminės galerijos; žemumose gi keliai iškelta pylymo pavidėle. Jie yra išgręsta plačiomis granitinėmis plytomis ir abišaliai ap-

(Toliau bus).

IŠ VISUR.

VIENUOLIS SAVO BROLĮ UŽMUŠĖ.

Čenstachavo vienuolyne vis nelaimės dedas. Nepersenai buvo ten apvogtas švenč. Panelės paveikslas. Dabar vėl juodas plėmas gula ant Čenstachavos vienuolyno. Pereitais metais Čenstachavoj daug kalbų buvę sukilę dėl surasto kanapoj lavono. Dabar pasirodė, kad paulinas vienuolis Damazas Macoch užmušęs savo brolį Vaclavą Macochą ir į tą kanapą buvo jo lavoną paslėpęs. Tolesniai išsiaiškino ir priežastis. Pasirodo, kad Vaclavas Macoch turėjo pačią, kuri labai patiko jo broliui vienuoliu paulinui. Tas vienuolis Damazas, kaip spėjama vien dėl to tik ir užmušęs savo brolį, kad, nuo jo atsiliuosavęs, galėtų meilėje gyventi su ano žmona, gražia 26 metų moteriške Elena. Tą Eleną užmušėjas, išpildęs savo nelabą darbą, kaip pasirodė, buvo paėmęs pas save ir su ja gyveno. — Eina garsai, kad tas pats vienuolis Macoch yra ir šv. Panelės paveikslo apiplėštoju. Tačiaus tvirtų tam prirodymų dar nėra. Žmonės visu tuo yra labai pasipiktinę. Čenstachavo vienuolynas išleido į žmones atsišaukimą, kuriame sako, kad jaigu šv. Panelės paveikslo apiplėšimas atnešė tėvams paulinams sielavartą, tai dabar pasiaiškinusi užmušystė daro jiems didžiausią gėdą. Vienuoliai ketina pavyzdingu gyvenimu vėl užsipelnyti žmonių užsitikėjimą ir šaukia visus tikinčius eiti vienuolynan melstųs, kad gavus Dievo atleidimą. Žinoma, jaigu žmonės paklausys, tai vienuoliai, kad ir prasižengę, pelnys dagi nemažai piningų....

|| Krokave 7 spalių tapo suimtas užmušėjas vienuolis Macoch. Vienuolis prisipažino esąs kaltas, brolį užmušęs, bet šv. Panelės paveikslą apvogęs ne jis.

Jaigu šv. Panelės paveikslą ir ne Macochas būtų apvogęs, tai visgi kas-nors iš vienuolių, gal būt koks Macocho draugas. Taip yra spėjama visų.

Macochas užmuštojo brolio pačią Eleną labai rėdydavęs; ji gyvendavus labai turtingai, labai puikiai, gaudama piningus iš savo numylėtinio vienuolio. Iš kur-gi pas vienuolį rados piningai? Ši aplinkybė leidžia įtarti, kad ne kas kitas, bet tas pats Macochas apvogė ir šv. Panelės paveikslą. —

|| Popiežius 8 spalių per telegramą pasiuntė Čenstachavon prakeikima vienuliui Macochui, užmušusiam savo brolį.

|| **Finliandijos seimas yra paleistas.** Nauji rinkimai seiman turės įvykti 2 sausio, o naujo seimo atidengimas 1 vasario. Rosijos valdžia, kaip išmanydama bando gniaužti Finliandiją. Dabar ji nori suardyt finų vienybę. Tikisi, kad prie naujų rinkimų seiman finų partijos susipeš ir tąsyk Rosijos valdžia galės paremt jai patinkamiausias partijas. Tečiaus, tur būt, tos viltis nueis niekais. Finai, matydami tėvynės pavojų, tvirtai laikosi vienybės ir jos laikysis ir toliaus. Smulkesni ir didesni partijų skirtumai finų dabar padėta į šalį. Visiems rūpi tik bendras tautos reikalas.

|| **Kitas orlaivininkas ketina skrist per Atlantiką.** Orlaivininkas vokietys J. Brucker, pasekdamas Wellmano mintį, irgi ketina perskrist Atlantiškąją vandenyną. Jo orlaivis "Suchard" yra 200 pėdų ilgio ir įtalpina 8.500 kubiškųjų metrų. J. Brucker sako, kad Wellman negerą laiką pasirinkęs: rudenyj ant Atlantiko visuomet esti smarkųs vėjai, kurie neleidžia pasekmingai skristi. J. Brucker pasirinksiąs gerą laiką. Visi įrengimai ant jo orlaivio yra gan panašūs Wellmano įrengimams.

|| Europoj dabar suskaitoma 500 aeroplanų, nuolat skraidančių ore. Jie visi maž-daug, galį kaštuot apie 20 milijonų dolarių. Tai tiek jau yra padėta piningų naujam išmislui.

|| Iš Portugalijos prasišalino popiežiaus atstovas. Kur jis išvažiavo, ar jį popiežius atšaukė, tikrai nežinia. Direktorius piningų dirbtuvės Lisabonoj, Jose Lime, nušišovė. Nors Portugalijos vidaus dalykų ministeris atsisakė paduoti parlamentui socijalistų užmanymus, bet jie prižadėjo remti dabartinę republikonišką valdžią.

|| Motina išvyto Portugalijos karaliaus, karalienė Maria Pia, ant kariško laivo "Regina Elena" 19 spalio dieną atkako Italijon.

|| Naujiejie Portugalijos ministeriai nutarė panaikinti viešpatystės tarybą ir augštesnijį parlamento rūmą, liks teisių užgyrimui tik vienas iš žmonių siųstų atstovų susidedantis žemasis rumas.

|| 19 spalio atkako į Eversham, Anglijoj, išvytas iš savo krašto Portugalijos karalius Manuel.

|| Genevos kalėjime Šveicarijoj pasikorė Luigi Luccheni, užmušėjas Austrijos karalienės Elzbietos. Užmušė jis karalienę Genevoj 1898 m. 10 rugsėjo ir nuo to laiko sėdėjo kalėjime. Šveicarijos tiesos nepripažysta mirties bausmės, todėl Luigi Luccheni buvo nuteistas sedėti kalėjime visam gyvenimui. Vienok, matomai, mirti jam pasirodė lengviaus, negu amžinai kalėti.

WEILER

Ispanijos generolas, žadąs sunaikinti republikoniškąjį judėjimą.

|| Ispanija vėl susipyko su Morokko. Mat Morokko pasižadėjo Ispanijai užmokėti 130 milijonų pesitų karo išlaidų, o jų mokėti nenori. Todėl, kaip paduoda laikraštis "Petit Parisien", Ispanija vėl nori siųsti prieš Morokko savo kareivius ir užimti miestą Tetuan.

|| Prancūzija susitaikė su Turkija reikaluose paskolos: Turkija gaus iš Prancūzijos paskolą 30 milijonų dolarių.

|| Turkijos komisija atkeliavo Rosijon Odeson pirktų arklių savo armijai. Komisija rinksis arklius per visą žiemą.

|| Nobelio dovaną už nuopelnus medicinos srityje gavo Heidelburgo universiteto psichologijos profesorius dr. Albrecht Kossel.

|| Berlyne universiteto sukaktuvių bankete Kaiseris Vilhelmas kalbėjo studentams, mokindamas juos, kad jie mažiau vartotų svaiginančių gėrimų, bet sektu amerikėnus ir daugiaus užsiimtų žaismėmis tyrame ore.

|| Garsus maskoliškasis raštininkas Tolstoj vėl susirgo. Pajiegos jo puola.

|| Prancūzijoj, kaip rašo "Temps", žmonės vis mažiau perką romanų ir meiliškų apysakų, užtai kitokias kningas pradedą daugiau pirkti. Romanų paniekinimas priskaitoma tam, kad dabar nebėsą Prancūzijoj gerų rašytojų.

|| Pasitraukė nuo vietos visa Perų respublikos ministerija.

|| Pietinėj Amerikoj Respublikoj Chili užtiko naujus anglių plotus. Sulyg apskaitymo, anglių ten yra 150 milijonų tonų.

|| San Guan del Sur atėjo žinia, jog Nicaraguos sostinėj mieste Managua vėl kilo revoliucija. Valdžia cenzuruoja aštriai siunčiamas svetur telegramas.

|| Bremene, Vokietijoj, streikuoja gatvinių karų tarnai. 18 spalio dieną buvo kruvinas susirėmimas straikierių su policistais; iš abiejų pusių sužeista tulas žmonių skaitlius.

Garsingas rusų rašytojas L. Tolstoi ir jo žmona.—L. Tolstoi dirba lauke.
Telegramai praneša, jog L. Tolstojaus sveikata silpsta.

|| Vokietijoj, Siegfried Kali kasyklose atsitiko expliozija, kuri išgriovė olą ir užkirto išsigelbėjimo kelią 15 darbininkų. Vakare juos ištraukė visus, bet negyvus.

|| Osterfelde, Vokietijoj, vienas lenkas dinamitu bandė suardyti kaiserio Vilhelmo paminklą.

|| Rosijoj įvairių miestų valdybos deda piningus įrengimui paminklo atminčiai 300 metų sukatuvių Romanovų giminės viešpativimo Rosijoj.

|| Japonijoj Tokyo paleista ant vandenio naujas kariškasai laivas "Umikage", įtelpiąs 1.150 tonų.

|| Belfaste užbaigta statydinti naujas milžiniškas White Star linijos laivas vardu "Olympic" Jo įtalpa -- 45,000 tonų. Yra jis trigubos šriubinės systemos Masštatos jo toks: ilgis, 882½ pėdų; plotis, 92½ pėdų. Olympic patalpins 2,500 pasažierių ir 880 tarnaujančių. Jis turi vienuoliką augščių.

|| Japonijoj, ant salos Kinshu, vienas kaimo policistas, dalyvavęs mušiuose su maskoliais, gavo proto sumaišymą. Išbėgo iš savo gyvenimo į tabako pardavinę ir nudurė jos savininkę; iš čia nubėgo į kito policisto budą ir nudurė policistą ir jo moterį; nudurė ir pribuvusį policistui pagelbon žmogų. Kadangi apie bepročio darbus žinia jau išsiplatino kaime ir gyventojai užsirakino duris, tai jis nubėgo į kitą kaimą, kur žmonėms teipgi buvo pranešta, ir jie užsirakino savo namuose. Beprotį patiko vienas policistas ir jam pasakė, jog apšauktas naujas su Maskolija karas ir jis turi užsimelduoti policijos stacijoj ir eiti kariumenėn. Beprotis paklausė ir nuėjo ramiai policijos stacijon, kur jį surišo ir nugabeno į bepročių namus.

|| Iš Paryžiaus 21 spalių išvažiavo Amerikon garsi prancūzų artistė Sara Bernhardt su savo artistų kompanija. Amerikoje vaidins scenoje įvairius jos repertuaro veikalus.

|| E. Caruso 23 spalių dainavo karališkuose rūmuose Vokietijos karalienės gimimo dienoje. Kaiseris apdovanojo Caruso "Karališkųjų Prūsų Rūmų dainiaus", titulu.

|| **Ciklonas.** Italijoj siautė baisus ciklonas. Iš Neapolio 24 spalių pranešama, kad ciklonas ties Vezuviju ir ant salos Ischia atėmė gyvastį tūkstantim žmonių. Manoma, kad ciklono vilnis nušlavė visą salą. Iš salos negaunama jokių žinių. Pasiųsta ten torpediniai laivai. — Besiaučiant ciklonui išsiveržė ir Vezuvijus. Pasipylusi lava sunaikino keletą namų, dingo ir keliolika žmonių. Resinoj, Cetara, Amalfi, Palermo ir kitur ciklonas daug bėdos padarė; pražuvo daug žmonių.

|| Atplaukęs iš Anglijos Brazilijon garlaivys "Araguaya" ten tapo kvarantinai sulaikytas, nes kelionėj keturios ypatos apsirgo cholera ir numirė.

|| Vokietijoj, Leipcige, suėmė kokį ten Dancką, su pavogtu bicyžliu. Jis besigindamas, nušovė policistą Hensheli. Vėliau pasirodė, kad pirmutinė jo paduota pravardė netikra, kad tai yra maskoliškasis bombų mėtytojas, gimęs Odesoj Osilevski.

|| Pasitraukė nuo vietos Maskolijos užsienių ministeris Izvolsky. Laikraščiai veik visų pakraipų džiaugiasi, kad kartą Maskolija jo nusikratė, nes buk blogesnio ministerio dar Maskolija neturėjo.

|| Naujasis Chinų karo ministeris Jin-chang pradėjo savo reformas kariumenėj nuo prisakymo oficierams nukirpti kasas.

|| **Siamo karalius mirė** 23 spalių d. Nauju karalium padėtas kuningaikštis Chowfa Maha Vajiravudh. Miręs karalius, kurio pilnas vardas skamba Phra-Paramind-Maha-Chula-Longkorn-Chula-Chom-Klao, buvo gimęs 1853 m. ir viešpatavo Rytinėj Indijoj keturiasdešimts metų. Buvo gan pažangus karalius.

Dr. H. Crippen už nužudymą savo žmonos Londono teismo nuteistas pakorimui. Jį pakarsią 8 lapkričio dieną.

CHOLERA.

Rosijoj iki šiol susirgo cholera 205.410 žmonių, o iš jų numirė 95.963. Tai pasibaisėtinos skaitlinės. Joks karas tokios daugybės aukų neprarydavo.

|| Paryžiuje 21 spalių internacionalinis publiškos hygienos biuro nutarė sušaukti internac. sanitariškąją konferenciją apsvarstymui būdų, kokiais galima būtų kovoti su cholera ir panaikinti ją.

|| Italijoj valdžiai nepasisekė cholera išnaikinti, ji vis gana smarkiai, nors ne taip smarkiai kaip Maskolijoj, siaučia ypač provincijose Casertę ir Neapoliaus.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.
J. Laukis, 2951 Union st., Chicago Ill.

Brangiausiu tautos turtu yra kalba. Nemokėdami jos atsakančiai vartoti mes turime didelį nuostolį, bet ne mažesnį nuostolį turime ir iš to, kad nesuprantame kalbos, kaip reiktų ją suprast.

Tas yra ir su lietuviais. Atėmus nedidelį burelį apšviestesnių, kurie yra gerai apsipažinę su kalba ir gerai ja vartoja ir supranta, mes dar turime visuomenę, kuriai dalis mūsų kalbos išrodo paslaptinga ir nesuprantama, kaip hieroglifai ant Aigypto piramidų.

Kad taip yra, tai neužginčijamas faktas, nes ne iš vieno tenka išgirsti, jog negalįs dabartinės lietuviškos kalbos suprast ir per tai neskaitąs laikraščių ir kningų.

Mes pažiūrėkime, kame yra priežastis to nesupratimo dabartinės mūsų kalbos. Visų pirma mūsų kalbos žinovai kala naujus lietuviškus žodžius arba stato lietuviškos prasmės žodžius į vietą žargono, kurį vartoja visuomenė: antra mes, kaip ir kitos tautos, vartojame daugybę terptautiškų žodžių be kurių negalime apsieiti — ir nemanau, kad ir apsieisime, nes kitaip tai reikėtų padaryti revoliucija savo kalboje — ir trečia, tai lietuviškos kalbos dialektai.

Imant tą viską į atydą, mes matome kokia sunkenybė yra mūsų lietuviškai visuomenei savo kalbą suprasti. Nėra ko ir stebėtis, kad visuomenė daugiausiai skaito tokius laikraščus, kaip "Saulė", nes tokie laikraščiai vartoja tą žargona, nuo kurio mes norime apsivalyt.

Sumanymas leisti encyplopediją yra laiku, nes mes turime rengtis prie išleidimo tokio veikalo, kuris uždengtų taip žymią spragą kylančioje mūsų tautos kultūroje, bet mes turime dar ir kitą žymią spragą uždengti, ir greičiau negu encyklopedijos spragą, t. y., mes turime išleisti lietuvišką žodyną, kokius turi auksčiau kultūriškai pakilusios tautos. (Anglai turi Webster'o, Century ir kitus). Turėdami tokį žodyną, nebegirdėsime skundų dėl nesupratimo dabartinės rašliavos, nes tas žodynas bus kaipo raktas, kuriuomi kiekvienas galės prieiti prie savo kalbos ir suprasti, jaigu tik panorės.

Nemanau, kad aš klystu, manydamas apie reikalingumą tokio žodyno, nes mano nuomone, manyti, kad jo nereikia, būtų taip pat neišmintinga kaip ir pasakyti, kad oras gyvasčiai nereikalingas.

Mes turime turėti žodyną ir greičiau negu encyklopediją, nes nesuprantant kalbos, sunku bus suprasti ir encyklopediją, o jai nesuprastume kalbos, tai ir encyklopedijos neskaitysime.

Pakeliu tą klausimą, nes manau jį esant svarbiu ir neatidėdamu kitai dienai dalyku. Manau kad ir kiti su mano nuomone sutiks. *J. Danta.*

Tokį žodyną jau yra pradėjęs leisti dras Šlapelis Lietuvoje ir manome, kad už kokių metų ar anksčiau jo žodynas apleis spaudą. Tokiu būdu nors p. J. Dantos patėmijimas yra geras, bet pervėlus ir mums amerikiečiams bereikalingas.

J. Laukis.

Ponui T. J. Kučinskui, Gardner, Mass. — Dabar susitveriančios T. M. D-jos kuopos Kudirkos raštus gali gauti tik puse kainos, vadinas po $2.50 visam kompletui; bet tai nėra didelis piningas užsimokėti už tiek kningų ir dar tokių, kurios niekuomet iš savo augštos vertės neišeis. Smagu yra girdėti, kad jųs žadate skaitlingomis spėkomis prisidėti prie T. M. D-jos varamo darbo. **J. Laukis.**

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Še jums dar vienas pasilinksminimas! "Lietuvių Ratelis", užlaikantis, "Lithuania" skaityklą, 3149 So. Halsted st. (ant Brigdeporto) pasiryžo duoti mūsų jaunuomenei dar vieną tinkamą būdą liuoso laiko praleidimui. Sutvėrimas ir užlaikymas skaityklos be abejonės atnešė mūsų jaunuomenei nemaža naudos. Dabar girdime, jog greitu laiku prie tos pačios skaityklos (basemente, kurs ta m tyčia taisoma) bus atidarytas billiardas (pool table) ir skritulių svaidymas (bowling alley).

Mūsų jaunimas mažai turi tinkamų vietų, kur mandagiai, pigiai ir linksmai galėtų laiką praleisti. Stoką tokių vietų stumte stumia mūsų geriausią jaunuomėnę į pertankų karčiamų lankymą, iš ko kitą kartą esti galvai persunku, o kišeniui per lengva. Girdėti, jog apart to, bus taipgi proga pasipažinti su kitais nekaltais žaislais, kaip ve: šachmatais, varcabais ir t. t. Ten pat manoma atsilankusiems turėti lengvukus užkandžius, arbatą, kavą ir kitus nesvaiginančius gėrimus. Žodžiu sakant, norima "Lithuania" skaityklos namą padaryti tokia vieta, kur mūsų jaunimas rastų sau smagų ir naudingą pasilinksminimą.

Ką-gi sakysi! Reik tik tuom pasigerėti, ypatingai, kad pranešama, jog jaigu būtų koks pelnas, tai jis eis tiktai užlaikymui ir padidnmui skaityklos, pats "Lietuvių Ratelis" nemano iš to biznio daryti. **Reporteris.**

30 spalių ant Bridgeport Lietuvių Kliubo salėje atsiliks "Aušros" draugijos rengiamosois diskusijos. Bus diskutuojama šioje temoje **už visuotinąjį balsavimą ir prieš.** Diskutuos p. Ulgaudas su p. Kaspučiu. Nuosprendį duos: pp. Bračulis, Gugis ir Jurgelionienė.

Ant Town of Lake Davis Square 22 spalių m. įvyko penktosios "Aušros" draugijos kuopos prelekcija. Prieš prasidėsiant prelekcijai, P. Sarpalius, Chicagos konservatorijos studentas, akompanijuojant K. Šliupui, sugriežė ant smuiko kelis gražius dalykėlius (Meditation A. Henerakowskio, Largo Handel'o, Cavatina Raffo). Chicagiečiai sutiko delnų plojimu tą mūsų jauną ir gabų Amerikoj augusį lietuvį smuikininką. Jo smuiko malonios jautrios gaidos žavėjo širdis. Chicagiečiai gal dar nesykį turės progą išgirsti tas meiliai skambančias smuiko gaidas ir mokės pagodoti suteikiančius jiems dvasiškąjį peną žmones.

Po muzikos dalei, pradėjo savo prelekciją Keistutis Šliupas. Pasakojo Lietuvos historiją nuo Gedimino laikų iki Lietuvos susivienyjimui su Lenkija, ypač plačiai nupiešdamas didžiojo Lietuvos kuningaiščio Keistučio gyvenimą.

Nors K. Šliupas irgi Amerikoje yra augęs, vienok ir iš Lietuvoj augusių nedaug rastum tokių, kurie taip gražiai lietuviškąją kalbą mokėtų ir taip galėtų pajudinti savo žodžiais klausytojų širdis. Matyt, K. Šliupas myli savo tėvų gimtinį kraštą, savo tėvų tėvynę, Lietuvą.

Beaiškinant prelegentui nelaimingą kuningaikščio Keistučio gyvenimo pabaigą, ne vienam klausytojų ištryško pasigailėjimo ašara.

Malonu mums chicagiečiams turėti savo tarpe šitokius jaunus vyrus, daug žadančius mūsų tautai.

Po prelekcijos, publikai dar nenorint išeiti, K. Šliupas ir P. Sarpalius abudu sugrojo dar porą gražių veikalų iš Čaikovskio.

Žmonių ir prelekciją buvo prisirinkę su viršum šimtas.

Ateinančiu nedėldieniu, 30 spalių d., toj pačioj svetainėje ant Town of Lake skaitys prelekciją p. J. J. Hertmanavičius apie turtų išdirbimą. Prieš prelekciją Liet. Jaunimo Ratelis padainuos keletą lietuviškų dainų M. Petrausko kompozicijos. Teatsilanko Town of Lake lietuviai — įžanga visiems dykai.

Klausytojas.

Aušros vakarinėse mokyklose mokslas jau prasidėjo. Panedėlyj 24 spalių d. buvo pirmosios lekcijos. Buvo išguldinėta algebra ir anglų kalba. Kitomis dienomis: seredomis, ketvergais, pėtnyčiomis ir subatomis išguldinėjama aritmetika ir lietuvių kalba. Algebros (geometrijos, braižymo) ir anglų kalbos esti po 3 lekcijas į sevaitę, aritmetikos 4, liet. kalbomokslio viena. Kas nori įsirašyti tepasiskubna.

Be egzaminų įsirašyti galima tik iki 14 lapkričio. Įrašymas atliekama vakarais prieš lekcijas mokykloje, 3149 So. Halsted st.

Tėv. Myl. Dr. Nr., ant Town of Lake, Columbia salėje, 23 spalių rengė vakarą. Jaunimo Ratelio aktoriai pastatė scenoje B. Vargšo "Milijonai vandenyj". Aktoriai lošė ne per blogai. Geriausia atsižymėjo Dundulis. Po vaidinimui Jaunimo Ratelio choras sudainavo: "Eina garsas nuo rubežiaus", "Saulelė raudona" ir pagalios Lietuvos hymną. Dainuojant hymną visi, kad ir neprašyti, stovėjo. Žmonių buvo prisirinkę pilna salė.

PRELEKCIJOS ANT TOWN OF LAKE.

"Aušros" Dr-jos Pirma Kuopa (Chicago) ant Town of Lake šiais metais rengia visą eilę prelekcijų. Prelekcijos yra skaitomos kiekvieną šventadienį nuo 3 val. po pietų, Davis Square Svetainėje, 45ta gatvė ir Marshfield ave.

30 spalių skaitys J. J. Hertmanavičius; tema: "Išdirbimas turtų".

6 lapkričio skaitys Kl. Jurgelionis; tema: "Scenos menas: deklamacija, mimika ir žaidimas".

13 lapkričio skaitys J. P. Varkala; tema: "Kiek žmonės prageria visam sviete, Amerikoje ir išimtinai Town of Lake".

20 ir 27 lapkričio skaitys K. Šliupas; tema: "Naujoji Historija".

4 gruodžio Dr. F. Matulaičio referatas: "Kaip užlaikyti sveikatą"; skaitys Dr. A. L. Graičūnas.

11 Gruodžio skaitys Kl. Jurgelionis; tema: "Bezdžionių kalba ir kalbų pradžia".

18 Gruodžio skaitys Dr. A. L. Graičūnas; tema "Būdas išsiplėtojimo užkrečiamųjų ligų ir kova su jomis".

Pasarga: Prie kaikurių prelekcijų bus taipgi rodomi stereoptiški paveikslėliai. Apie visokias atmainas bus pranešama laikraščiuose: "Lietuvoje", "Katalike" ir "Am. Žiniose". Įžanga Dovanai. Naudokitės!

AUKOS ŠLIUPO AMŽINAJAI STIPENDIJAI.

Čionai prisiunčiu vieną dolarį Amžinajai Stipendijai dro J. Šliupo vardu, kaip tai buvo sumanyta *Lietuvos* redakcijos ir išleistuvės. Dr. J. Šliupas su savo žmona Agle tarp lietuvių savo dideliais darbais amžinos garbės užsipelnė, tad mūsų visuomenei reikia suskubti statyti jam tinkamą paminklą. Aš pritariu, kad amžinoji stipendija būtų Šliupo vardu.

J. Naujokas.

"Lietuvos" redakcijoj dabar yra šiam tikslui 26 dolariai. Įvairių žmonių dar yra pažadėta sudėti — iki šiol pažadėtų su virš 20 dolarių. Laukiame pažadėjimų išpildymo; kviečiame kad ir daugiaus kas prisidėtų.

"LITHUANIA" SKAITYKLA (ant Bridgeporto).

Sprendžiant iš "Lithuania" skaityklos ir kningyno atskaitų, galima prieiti prie nuomonės, jog tarpe chicagiečių didžiai prasiplatino kningų ir laikraščių skaitymas. Nereik čia pagalios nei atskaitų: kiekvienas pašalinis, pakeliuj įžengęs į kningyno butą, atras jaib vakarą pilnai prisigrūdusį nedidelį kningyno kambarėlį. Pas kitas tautas jau senai skaityklos ir kningynai yra smagum ir naudingu laiko praleidimu ypatingai ilgais rudenio ir žiemos vakarais. Reik tik pasigėrėti, jog ir pas lietuvius šits vertas pritarimo būdas pradėjo pagalios sparčiai platintis.

Kaip žinoma, "Lithuania" skaitykla yra užlaikoma "'Lietuvių Ratelio" lėšomis ir rūpesčiu ir štai jau metai laiko, kaip minėtas Ratelis savo sąnarinėmis mokestimis tą naudingą įstaigą palaiko ir pavedė mūsų visuomenėj naudotis tuomi kningynu ir skaitykla ištisus metus, laike kurių, kaip galima patirti iš Ratelio atskaitų, sutvėrimui ir palaikymui skaityklos išdėta nemažas pluoštas piningų.

Nuo "Lietuvių Ratelio" sąnarių galima išgirsti, jog jie skaito save laimingais, galėdami šiuom kningynu prisidėti prie apšvietos pakėlimo.

Buvo jau minėta, jok kiekvieną atdarą vakarą kningynas yra prigrūstas ir vieta pasirodo jau permaža. Kningyno tam tikri užvėizdėtojai būk jau nuo kelių mėnesių galvojo, kaip galima būtų tą neparankumą prašalinti.

Pereitą pėtnyčią L. R. turėjo susirinkimą, kuriame nutarta, kaip galima greičiaus, padidinti ne tik butą, bet ir patį kningyną. Tam tikslui nuspręsta padaryti tūlas permainas pačiam kningyno vedime.

Buvo nutarta, jog skaitančiųjų privalumas bus nors iš dalies prisidėti prie užlaikymo ir pagerinimo kningyno ir todėl įvesta mokestį už naudojimos kningynu, kaip tas yra visose skaityklose panašiu būdu organizuotose. Mokesčiai nutarta kuomažiausi, kad neapsunkinus skaitančiųjų, — nuo1-mo lapkričio bus įvesta visai menkute įžangos mokestis. Pastoviems skaitytojams kiekvienas atsilankymas skaityklon ir naudojimosi ten visais laikraščiais ir kningomis atsieis beveik vieną tik centą, o metiniems skaitytojam, tik apie ¾ cento. Tikrai ir biedniausiam iš mūsų prieinamas dalykas. Bet štai ir skaitlinės.

Mėnesinis tikietas lėšuos 20 centų, esant skaityklai atidarytai 17 ar 18 vakarų mėnesyj, Metinis tikietas išneštų $2.40, vienok tokiems padaryta kuone vieno dolario palengvinimas ir kaina metinio tikieto bus tik $1.50. Metiniai ir mėnesiniai tikietai duoda tiesą naudotis kningynu ir skaitykla visados, kada tik kningynas atdaras. Beto metiniai ėmėjai turės dar garbingą vardą "Lithuania" skaityklos ir kningyno narių. —

Už vienkartinį įžengimą bus imama po 5 centus. Tokiu būdu susirinkę centai bus apverčiami vien užlaikymui pagerinimui bei padidinimui kningyno, taipgi pačių skaitytojų naudai.—

Tam pačiam tikslui apverčiamos ir visos įeigos už svetainės, pasamdymą, kuri ten pat randasi.

Kningynas atdaras tomis pačiomis dienomis, kaip ir pirma. Iki 1-mam lapkričiui įžanga po senovei liuosa. Girdėjome, būk jau yra net keli iš kalno prisirašusiejie prie metinių ar mėnesinių skaityklos lankytojų.

Bridgeportietis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Chicagoj Londono sufragėtė Margaretė Bonfield nuolat kalba įvairiuose mitinguose, keldama moteris prieš vyrus. Tai irgi savotiška misionierė.

R. Nakakoji, Japonijos, komunikacijos ministerio padėjėjas vieši Chicagoj. Drauge su juom atvyko ir keli jo padėjėjai — inžinieriai. Jie grįžta Japonijon iš Anglų-Japonų parodos Londone, kur jie savo šalį atstovavo. Grįždami, jie aplankė visas žymesnias darbo vietas, ypatingai prisižiūrėdami elektrikinėms dibtuvėms.

Svarbus dalykas, jaigu teisybė. Dras Alexius Corell iš Rockefellerio mediško instituto, kaip užtikrina laikraščiai, išrado budą, kaip iš žmogaus kūno išėmus sunaudotus organus priversti juos išnaujo augti, kaip pirm. Tas ypač daktarams būtų labai svarbu, tik klausimas, kiek čia yra teisybės.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Y.—M.—S. Vakarinės mokyklos yra visuose didesniuose miestuose: jos yra Chicagoj, New Yorke, Pittsburge, Baltimorėj, St. Louis, Milwaukeej ir daugelyje kitų didesniu miestų, kur tik yra norinčių jas lankyti.

F. J. Bagočiui. Tamstos raštelį apie T. M. D. reikalus, būtent jos išleidimų suvartojimą, perduotas Centralinei draugijos valdybai, kuri, kaip manome, perduos jį savo skyriaus redaktoriui. T. M. D. skyriaus *Lietuvos* redakcija neveda, duoda draugijos reikalams vien vietą laikraštyje, o straipsnius jau surėdytus turi atsiųsti tos draugijos išrinktasis redaktorius J. Laukis.

NAUJI RAŠTAI.

V. Veresajev'o. Žvaigždė. Išvertė *J. Giela*, Chicago, Ill. *"Kataliko"* leidimas, 1910 m. 17 pusl.

Humoras ir Satyra. Surinko *Juokų Mylėtojas.* Chicago, Ill. *"Kataliko"* leidimas, 1910 m. 158 pusl.

Apsakymėliai. Vertė *Pranas Sūlelis. "Kataliko"* leidimas, Chicago, Ill., 1910 m.

Edward Bellamy. Pažvelgus atgal. Sociologiškas romanas. Vertė *Pranas Sūlelis. "Vienybės Lietuvninkų"* išleidimas. Brooklyn, N. Y. 1910 m. 356 pusl.

Dangus ir žvaigždės. Populariška lekcija astronomijos. Rusiškai parašė *Lunkevičius*, vertė *A. Musteikis. "Vienybės Lietuvninkų"* išleidimas. 1910 m. 26 pusl.

Netikėtai! komedija trijuose aktuose. Parašė *Aglė.* Spauda *"Kovos"* Phial., Pa. 1910 m. 22 pusl.

Darbininko sveikata. Pagal *Dr. Kats'ą* parašė *P. Norkus. "Kovos"* spauda, Philadelphia,Pa 1910 m. 36 pusl.

Socialdemokratų mokslo pamatai. Išaiškinimas įžengiamosios Erfurto programos dalies. Parašė *K. Kautsky.* Išvertė *P. Kovas. LSS.* išleidimas. Phila., Pa. 1910 m. 54 p.

Sveikata, Lietuvos Ūkininko priedas N9. Dras K. Grinius *Pasiutimas.*

Mačio Kėkšto Eilės. Žmonių knygyno N4 ir 5. Pittsburg, Pa. Leidimas ir spauda brolių Baltrušaičių. 1910. Kaina 50c.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

No. 41 "Lietuvos" tilpusiame aprašyme 37 Kuopos T.M.D. susirinkimo įsiskverbė klaida: ten pasakyta, jog buvo kalba: "ar negrai ir moterįs kaltos", o ištikro turi but "vyrai ar moterįs".

Paskiausiai Gautos Žinios.

Siuvėjų streikas Chicagoj tebesitęsia. Streikuojančių skaičius yra pasiekęs 20.000. Utarninke po piet streikininkai buvo surengę demonstraciją, kurios laiku buvo keltas nesusipratimų su policija. Keleto dirbtuvių da nestreikavę darbininkai prisijungė prie streiko. Hart Schaffner & Marx dirbtuvių užveizdos užreiškia, kad dauguma jų darbininkų turėjo geras algas ir buvo pakakinti. Eina tarybos su unija. Manoma, kad panedėlyj 1 lapkričio streikas užsibaigs.

Išsiveržusio Vezuvio lava pasiekė 20 pėdų storio. Iš Vezuvijo krito akmenįs sverią bent po keliolika tonų.

Paryžiuje po geležinkelių streikui socijalistai padarė demonstraciją prieš paryžiškos policijos perdėtinį M. Lepine.

Joliete, Ill. 25 spalių vienas prijaučiančių molderių streikui šovė į Humphrey Foundry prezidentą. Prezindentas sunkiai sužeistas.

JUOKELIAI.

— Tai ko-gi tu taip juokies?
— Na, gi iš Girinio, tamistėle.
— Tai dėlko?
— O gi jis man davė veidan, tai jam dabar ranką baisiai skauda.

Moterįs, kurios nemoka sutverti šeimynos, pasikakina tuo, kad kitus mokina, kaip reikia tverti šeimyną ir ją palaikyti.

Steel.

— Aš neišmanau, kaip jis į mane galėjo įsimylėt.
— Taigi, tik tu pamislyk, ir visi tą patį sako.

— Ko-gi šitas šuo staugia?
— Žmogus metė į jį akmeniu.
— Už ką-gi jis metė į jį akmeniu?
— Už tai kad šuo staugė.

— Ar jums reikia berniuko?
— paklausė vaikas įėjęs krautuvėn.
— Ar buvai kada buvęs prie ledo pardavinėjimo?
— Ne, pone.
— Ar moki kiek aritmetikos?
— Ne per daug.
— Na, kiek reikia paimti už 20 svarų ledo, jaigu svaras kaštuoja 2 centu?
— Aštuoniasdešimts centų.
— Puikai! geras būsi vaikas ateik rytoj ryto ir pradėk darbą.

Chicago News.

APGARSINIMAI.

LIETUVIŠKON KONSEVATORIJON galima dar įstot noug pusės semestro, t. y. nuog 15 spalių, įmokėjus iki Kalėdų 10 dol.
Ad.: 3246 So. Halsted st. Chicago. Ill.

NETIKĘS PAVELDĖJIMAS.

Yra gerai žinomas faktas, kad vaikai paveldėja nuo tėvų ne tik jų geras pases, bet ir blogas. Netikiausias paveldėjimas yra ligos ar palankumas prie jų. Tokie žmonės ypatingai turi rūpinties savo sveikata ir męs norime tokių, kurie vargsta dėl reumatizmo, nerviškumo ir kitų chroniškų ligų, akį atkreipti į Trinerio American Elixir'ą iš kartaus vyno, kurs panašiuose atsitikimuose tikrai atsiekia puikių pasekmių. Reikia atminti tai, kad geras suvirinimas yra sveikatos pamatas, o American Elixiras kaip tik yra stebėtinai puikus vaistas virinimo netvarkai taisyti. Jis taiso visų organų veikmę, numalšina sopes ir diegulius, gydo vidurių ligas, nesuvirinimą, kad ir užsisenėjusį, reumatizmą, galvos skaudėjimą ir žarnų nesveikatą. Elixiras yra dabar daug stipresnis ir turi didesnę gydomąją galę, negu pirma. Vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

LIETUVIU RATELIO SKAITYKLA 3149 So. Halsted St. Chicago

Atdara šiomis dienomis ir valandomis:

Utarninkais ir ketvergais nuo 7 val. vak. iki 9 val. vakaro; subatomis nuo 7 val. vak. iki 10 val. vak.

Sekmadieniais (nedėldieniais) nuo 4 val. dieną iki 6 val. vakaro.

Skaitykloj randasi visi lietuvių laikraščiai ir knygos. Skaityti galima pačiame kningyne ir namo nešties.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas: Jonas V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Ice-Frimninkas: Pr. Butkus, Sandoval, Ill.
Raštininkas: Jonas Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 231 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3153 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

"BIRUTĖS" VAKARAS.

29 spalio (Oct.), subatos vakare, 1910, Hull House teatre, Polk ir Halsted gatvių. "Birūtės" artistai-mėgėjai pastatys ant scenos vieną iš geriausiųjų *Dviejų Moterų* dramatiškąjį veikalą keturiose veikmėse *"LITVOMANAI"*. Pradžia lygiai 7:30

Lietuviai ir lietuvės, nepraleiskite šios progos ir atsilankykite kuoskaitlingiausiai, o "Birūtės" draugija pasistenks Jus užganėdinti ir duoti Jums tikrąjį iš scenos meno peną ir kuogeriausią naudą.

"Birūtės" skaitlingas Choras padainuos keletą puikių dar niekur negirdėtų dainelių mūsų kompozitoriaus ir mokytojaus p. MIKO PETRAUSKO.

Taipgi programoje dalyvauja *Lietuviškosios Konserватorijos* mokiniai, kurie dainuos solo, pagrieš ant smuiko ir tt. *Kurie nebusite tikrai gailėsitės šio vakaro.* Kainos Tikietų: 25c., 35c. ir 50c. Tikietus išlaiko galima gauti pas J. Ilgaudą, 1613 So. Halsted st., "Lietuvos" ofise ir pas "Birūtės" choristus.

XVII APVAIKŠČIOJIMAS IR BALIUS.

Atminčiai gimimo dienos Lietuvos Istoriko Simano Daukanto, rengia, Draugystė Simano Daukanto, Freiheit Turner Svetainėje, 3417-21 Halsted st., Nedėlioj, 30 d. spalio (oct.) 1910. Svetainė bus atdara 3 val. po pietų. Prakalbos prasidės 4tą val. Po prakalbų balius. Įžanga 25c. poral. Su dr-stės ženklų įžanga nuo 4 iki 5 val. dykai.

Kviečiam visus lietuvius ir lietuvaitės senus ir jaunus atsilankyti, bus geri kalbėtojai. Taipgi bus dainos ir deklamacijos. Prie geros muzykės visi atsilankiusi svečiai galėsite smagiai laiką parleisti. Nepaleiskite šio puikaus vakaro, atsilankykite visi be skirtumo, o užtikrinam jog busite užganėdinti.

Su godne, *Komitetas.*

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA "APŠVIETA"

Stato ant scenos antru kartu du veikalu *"Kaip kas išmano taip save gano"*. Drama trijų veikmių. *"Mūsų Gerasis"*. Komedija dviejų veikmių. Tairpais bus dainos ir deklamacijos. Nedėlioj, 30 spalio (Oct.), 1910, Hull House teatre, Polk ir Halsted st. Pradžia lygiai 8 val. vak. Tikietai: 25c., 35c. ir 50.

Prie lošimo šitų dviejų veikalų yra pritrauktos geriausios artistiškos spėkos Chicagoje, kurios jau atsižymėjusios savo gabumais ant vietinės lietuvių scenos. Todėl, jaigu norite pamatyti tikrai puikiai suloštus veikalus, tai atsilankykite šian vakaran, o tikrai galėsite gėrėtis malonials įspūdžiais, o taipgi prisijuoksite iki sočiai iš veikalų turinio, beto ir nemažai pasimokinsite. — Komedijoje *"Mūsų Gerasis"* moterės loš vyrų roles. Kviečia širdingai,

L. M. D. "Apšvieta".

DIDELIS BALIUS!

Wilson, Pa. rengiamas Draugystės šv. Jono Krikštytojo, atsibus subatoje 12 lapkričio (Nov.), 1910, Wilson salėje ant bankos vyrsaus. Prasidės 6-ta val. vak. ir trauksis iki velybai nakčiai, įžanga 50c. poral, vienai moterei 25c., Užprašome iš visos aplinkinės visus lietuvius ir lietuvaitės, senus ir jaunus atsilankyti į tą mūsų iškilmingą balių, nes puiki muzikė grieš visokius lietuviškus šokius, bus garsus muzikantai net iš Wilmerdingo, Pa. Beto bus visokie gerimai ir kvepenti cigarai, o jau apie priėmima svečių tai nėra ką kalbėti, nes visi žino kad mūsų Dr-stė visada puikiai priima. Su pagarba.

Komitetas.

DIDŽIAUSIAS TEATRAS.

Lietuvių Klubo pirmu kart scenoje bus parodyta penkių veiksmių tragedija "Orleano Mergelė", versta V. Kudirkos. L. J. R. nuo Town of Lake stato tą veikalą scenoje 6 lapkričio, šv. Jurgio parap. Mokslainės svetainėje, kampas 32 pl. ir Auburn ave. Pradžia 7:30 vak. val. Įžanga žmogystei 25c., 35c., 50c., 75c. ir $1.00. Nepraleiskite progos pamatyti tokį puikų lošimą. Kviečia visus, *Komitetas.*

PUIKUS BALIUS

perengtas Lietuviškos Tautiškos Draugystės "Vienybės", subatoj, 5 lapkričio (Nov.), 1910, Freiheit Turner svetainėje, 3417—21 So. Halsted st. Balius prasidės 6 val. vak. ir trauksis iki velyvos nakties. Įžanga vaikinui su mergina 25c.

Jau visi žinote, kad draugystė "Vienybė" visados surengia puikiausius balius ir turi pirmos kliasos muzikantus, kurie griežia puikiausius šokius. Todėlgi nepamirškite atsilankyti ant "Vienybės" baliaus.

Su godone. *Komitetas.*

TEATRAS IR BALIUS!

Dramatiškas Ratelis L. S. S. Chicagoje, 20 d. lapkričio (Nov.), stato ant scenos Slovacklo tragedija: *"MINDAUGIS"*. Lošimas atsibus ruimingoje *"West Side Auditorium"* salėje, — kampas Taylor ir Centre ave.

Brolau! jei tau žingeidi tautos praeitis, jei tu interesuojiesi tuo — ateik, o pamatysi ją lyg ant delno! Pamatysi kaip mūsų bočiai buvo spiriami, su ugnia ir kardu, priimti jiems svetimą tikėjimą ir kaip jie kovojo prieš tą. žodžiu — ten tu pasisemsi nemažą pluoštą žinių apie tautos žygius ir nusidavimus. — Juk nuo mūsų tik priklauso tautos laimė ir gerbūvis. Dėlto atsiminę to poėto žodžius: *"Permokslą įgysi tu tiesą"* nepraleiskite tos progos!

Lošimas prasidės nuo 5 val po pietų, salė bus atdara nuo 3 val.

Tikietų kainos: 25c., 35c., 50c., 75 ir $1.00. Po teatro balius su skrajojančia krasa. *Komitetas.*

Tikietai gaunami: "Lietuvos", "Kataliko" ir "Amerikos Lynių" redakcijose, p. M. Kaitis 1607 N. Ashland ave., J. Ilgaudas ir Garmus, 1613 So. Halsted st.

"AUŠROS" VAKARINĖS MOKYKLOS

atidarytos! Nuo 24 d. spalio, 1910 8:00 val. vak. Kliubo svet., 3149 So. Halsted st.

Į šitas mokyklas kviečiami visi tie, kurie norėtų mokintis "Aušros" įsteigtose vakarinės mokyklose: *braižymo, aritmetikos, angliškos ir lietuviškos kalbų.* Dabar galima prisirašyti kiekvieną vakarą apart Utarninko vakaro. Nedėliomis galima taipgi prisirašyti po prelekcijų. Mokyklosna priimami visi be skirtumo prasilavinę labiau ar mažiau. Mokinama bus nuo 8 val. iki 10 valandai kas vakarą apart Utarninko. Prisirašyti galima visiems iki 14 lapkričio, o po 14 lap. bus priimami tik tie, kurie žinos tiek, kiek per tą laiko peireita mokykloje.

Todėl, Lietuviai, norėdami pagerinti savo skurdų padėjimą, norėdami pasikelti ir užimti čia amerikoniškame gyvenime priderančią vietą, griebkitiesi už to tvirčiausio ir geriausio ginklo — žinojimo, jaigu tik nenorite skursti, o gal ir visai pranykti. Jieškokite ir rinkite naudingas žinias visokiais būdais, lankykite visokias jums prieinamas ir naudingas mokyklas. Nepamirškite, prisirašyti ir pradėkite lankyti šias Aušros mokyklas, o tikrai galėsite pasidžiaugti iš įgyto mokslo.

"Aušros" vakarinėse mokyklose mokslas bus duodamas pigau, negu kur kitur.

"Aušros" Apšvietos Komisija.

TRECIAS DIDELIS TEATRAS IR BALIUS!

Bus statoma ant scenos komedija po vardu: "Gudri Našlė". Sim. Daukanto Jaunuomenės Teatrališko Kliubo, atsibus nedėlioj, 6 lapkričio (Nov.), 1910, National svetainėje, 1800—02 Centre ave., S. West cor. W. 18th st. Pradžia 6 val vak. Tikietų kainos po 25c. ir 50c.

Užprašome visus senus ir jaunus, vaikinus ir merginas atsilankyti, nes tai pirmu kartu yra statoma ant scenos Chicagoj, šį dviejų veiksmių labai juokinga komedija. Bus juoką iki ausų visiems, katrie niekad nesijuokė, o čia atėję turės prasijuokti. Po teatrui bus puikus balius, kuris trauksis iki vėlyvos nakties. Dėltogi nepamirškite atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti. Bus gera muzykė prie kurios smagiai galėsite pasišokti, nes griež lietuviškus šokius "Birutės" orkestra. Kožnas svečias gaus puikų programą ant teatro ir baliaus. Su godone,

Komitetas.

Pasarga: Važiuokite Halsted karais iki 18-tai, o 18-tos gatvės karais važiuokit į West iki Centre ave. Vaziuokite Ashland ave. karais iki 18-tai gatvėj, o 18-tos gatvės karu į East iki Centre ave., nes svetainė yra ant pat kampo Centre avenue ir 18-tos gatvių.

TEATRAS IR BALIUS

Parengia L. J. R. ant Town of Lake. Statys ant scenos komediją 3-juose veiksmuose, pa vardu: *"Užburtas Kuningaikštis"*, Nedėlioj, spalio (Oct.), 30 d., 1910 m., Kolumbia svetainėje, kertė 48-tos ir So. Paulina Gatvių. Prasidės 7:30 val. vakare.

Po teatro bus balius su lietuviškais šokiais. Sutaisyta viskas kuogeriausiai dėl užganėdinimo publikos. Užprašo visus atsilankyti be skirtumo kuoskaitlingiausiai. Įžanga, 25, 35 ir 50c. Su pagarba,

Komitetas.

LIETUVIŲ GIEDORIŲ DRAMATIŠKA DRAUGYSTĖ.

rengia maskinį balių ant North Side. Yra plačiai žinoma, jog ši draugystė įdomiausia parengia balius. Šiuo kartu draugystė paskyrė dovanas tiems, kurie ateis baliuo įdomiausiai pasipuošę: vyrai gaus 5 dol. nepadažomą plunksną, moterįs 5 dol. vertės branzoletą ir daug kitų dovanų. Kas atsilankys, tas tik dziaugsis. Balius prasidės 7 val. vak., salė atvira nuo 6 val. Mūsų tas balius bus 5 lapkričio d., subatos vakare, kada kožnas galės pasišokt iki valiai. Puiki tikrai lietuviška muzika taip gerai grieš, kad kožnas jaunas ir senas turės trepsėti: Svetainė 1436 Emma st., arti Noble ir Milvaukee ave. Kviečiam atsilankyti visus. *Komitetas.*

DĖL SIUVĖJŲ STREIKO.

Norėdami, kad publiką tinkamai žinotų dalykų stovį, čia pranešame apie tikrą mūsų darbininkų padėjimą.

Niekas nereikalavo, kad duotume augštesnę mokestį; męs mokame augščiausias algas, kokios šiandien šioje šakoje yra žinamos ir sutelkiame mūsų darbininkams nuolatinį darbą. Jokio reikalavimo męs nebuvome gavę, kad pagerintume darbo sąlygas. Niekur nėra geresnių sąlygų kaip pas mus — švaru, šviesu, gerai pravėdinta, dirbtuvės atsako sanitariškiems reikalavimams ir turi visus parankumus.

Ne taip dar senai viešpatavo kontraktinė sistema, tąsyk siuvėjų sąlygos buvo blogos. Męs įkūsėme mūsų dirbtuvės ir padarėme jas tokiomis, kokios jos yra dabar; jos buvo apžiūrėtos visasvietinių žinovų ir pripažintos puikiausiomis. Tokios dirbtuvės kaip mūsų augštai pakėlė drabužių industriją.

Dabartiniai sumišimai nėra streikas tikroj to žodžio prasmėje; jaigu mūsų darbininkus nejudintų agitatoriai, mūsų dirbtuvės dirbtų ramiai, pilnai aprūpintos po keturiasdešimts aštuonias valandas į sevaitę. Didesnė dauguma — deviniasdešimts nuošimčių — mūsų darbinikų yra užganėdinti savo alga ir sąlygomis. Suprantamas dalykas, kad tarp tūkstančių darbininkų vis jau atsiranda keletas neramių ir tokių visuomet bus, bet joks padorus užreiškimas apie sąlygas ar būdus darbo mūsų dirbtuvėse niekad nebuvo ir nebus atmestas ir neapsvarstytas.

Šis visas dalykas yra tik bandymas priversti per spėką didelę daugumą mūsų darbininkų, kad jie patafkautų mažumai, sukurstytai agitatorių su egoistiškais tikslais. Męs žinom, kad dauguma mūsų darbininkų greit užima savo vietas, jaigu tik niekas negąsdins jų iš šalies.

Męs šitai pranešame, kad publika žinotų, kas čia yra tikras kaltininkas. *Hart Schaffner & Marx.*

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pubrolio Domininko Waitelės, Kauno gub., Telšių pav., Platelių parap., Pagrūdės kaimo. Ketvirti metai Amerikoj. Girdėjau gyvenąs Chicagoj, Ill. Meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

Fabionas Tipšas,
1364 Chanal st. Chicago, Ill

Pajieškau savo dėdžių Antano Benlaičio ir Motiejaus Bendaičio. Abu Suvalkų gub., Mariampolės pav.,Ketabiškio gm., Prienų parap., Vartų kaimo. Pirmiau gyveno Gilbertowne o dabar nežinau kur. Meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

Jonas Gruodis,
478 Southbridge st. Worcester, Mass

Pajieškau Fr. Sabaliausko, Kauno gub., Šiaulių pav. iš Gruzdžių miestelio. Turi 29 m. amžiaus, ne augštas, geltonplaukis. 3 metai atgal gyveno Chicagoj. Duokite žinią šiuo adresu:

Fr. Mažonis,
3239 Illinois court, Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Petro Pilučio Kauno gub., ir pavieto., Raudonėnų, parapijos. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

Jonas Pilutis,
1330 River st., Rockford, Ill.

Pajieškau savo sūnų Kazimiero ir Boleslavo Smulkščiukų, abu Suvalkų gub., Mariampolės pav., Šunskų gm., Kidoliškių kaimo. Pirma buvo Prūsuose, paskui girdėjau Anglijoj, Londone; trylika metų kai nesimatėm. Turiu namus $2.000 vertės; jaigu kuris sūnų namuose apsigyventų, tai pati važiuočiau Lietuvon. Meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

Ona Dzeniusevičienė,
8812 Saginow ave., South Chicago.

Pajieškau savo dukters Zofijos, kuri prasišalino nuo manęs, jau metai ir mėnuo, palikdama savo dukterį Elzbietą. Pranešu, kad pasirūpintų apie Inšiura ir klausiu kur padėti drabužius. Duok žinoti nors per paukštį šiuo adresu:

Domicelė Gotautienė,
4319 So. Wood st., Chicago, Ill.

Pajieškau Stanislavo Kiežos, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės val., Stulgių par., Pastulgės sodos. Pirmiau gyveno Pittsburge, Pa. Šeši mėnesiai kaip esu atvažiavęs Amerikon, turiu svarbų reikalą, meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Juozapas Kieža,
504 Franklin st., Joliet, Ill.

Pajieškau savo dviejų pusbrolių Viktoro ir Juozo Vincevičių ir savo pažystamo Jono Mosteikos. Paeina iš Kauno gub., Panevežio pav., Spirakių parap., Ažagių kaimo. Turiu svarbų reikalą. Prašau duoti žinią šiuo adresu:

Kaz. Čepulis,
10611 Curtis ave., Roseland, Chicago. Illinois.

Pajieškau savo 3 draugų Kazimiero Valčiulio, Juozo Saldargo ir Mateušo Gedminto. Visi Raseinių pav., 10 metų atgal gyveno New Yorke, o dabar nežinau kur; turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu duoti man žinią šiuo adresu:

P. Kazimeras Minuto.
P. O. Box 166, Wilburton, Okla.

Pajieškau savo patėvo, Jono Uselio. Jis paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvėdarnos parap., Padenaičių kaimo. Gyvena Amerikoj jau apie 10 metų. Jis pats ar kas kitas jai apie jį žinotų malonės duoti žinią šiuo adresu:

Tamošius Ašmutis,
3301 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Vincento Valčekauskio. Kauno gub., Raseinių pav., Laukuvos parap., Selvestrų sodos. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Petras Valčekauskis,
1330 River st., Rockford, Ill.

Lietuvis, ilgus metus praktikavęs ir dirbęs duonkepio darbą. Liepojuje ir vėliau Škotijoje, pajieškau darbo prie duonkepio arba prie valgomu daigtu sankrovos. Dėl artesnių žinių kreipkitės adresu:

W. P.
P. O. Box 29, Melrose Park, Ill.

JURGIS IR BALTRUS SUSITARĖ ĄTKERŠYTI RAULUI IR KAS IŠ TO IŠĖJO.

IŠ VISUR.

VIENUOLIS SAVO BROLĮ UŽMUŠĖ.

Čenstachavo vienuolyne vis nelaimės dėdas. Nepersenai buvo ten apvogtas švenč. Panelės paveikslas. Dabar vėl juodas plėmas gula ant Čenstachavos vienuolyno. Pereitais metais Čenstachavoj daug kalbų buvę sukilę dėl surasto kanapoj lavono. Dabar pasirodė, kad paulinas vienuolis Damazas Macoch užmušęs savo brolį Vaclavą Macochą ir į tą kanapą buvo jo lavoną paslėpęs. Tolesniai išsiaiškino ir priežastįs. Pasirodo, kad Vaclavas Macoch turėjo pačią, kuri labai patiko jo broliui vienuoliu paulinui. Tas vienuolis Damazas, kaip spėjama vien dėl to tik ir užmušęs savo brolį, kad, nuo jo atsiliuosavęs, galėtų meilėje gyventi su ano žmona, gražia 26 metų moteriške Elena. Tą Eleną užmušėjas, išpildęs savo nelabą darbą, kaip pasirodė, buvo paėmęs pas save ir su ja gyveno. — Eina garsai, kad tas pats vienuolis Macoch yra ir šv. Panelės paveikslo apiplėštoju. Tačiaus tvirtų tam prirodymų dar nėra. Žmonės visu tuo yra labai pasipiktinę. Čenstachavo vienuolynas išleido į žmones atsišaukimą, kuriame sako, kad jaigu šv. Panelės paveikslo apiplėšimas atnešė tėvams paulinams sielavartą, tai dabar pasiaiškinusi užmušystė daro jiems didžiausią gėdą. Vienuoliai ketina pavyzdingu gyvenimu vėl užsipelnyti žmonių užsitikėjimą ir šaukia visus tikinčius eiti vienuolynan melstųs, kad gavus Dievo atleidimą. Žinoma, jaigu žmonės paklausys, tai vienuoliai, kad ir prasižengę, pelnys dagi nemažai piningų....

|| Krokave 7 spalių tapo suimtas užmušėjas vienuolis Macoch. Vienuolis prisipažino esąs kaltas, brolį užmušęs, bet šv. Panelės paveikslą apvogęs ne jis.

Jaigu šv. Panelės paveikslą ir ne Macochas būtų apvogęs, tai visgi kas-nors iš vienuolių, gal būt koks Macocho draugas. Taip yra spėjama visų.

Macochas užmuštojo brolio pačią Eleną labai rėdydavęs; ji gyvendavus labai turtingai, labai puikiai, gaudama piningus iš savo numylėtinio vienuolio. Iš kur-gi pas vienuolį rados piningai? Ši aplinkybė leidžia įtarti, kad ne kas kitas, bet tas pats Macochas apvogė ir šv. Panelės paveikslą. —

|| Popiežius 8 spalių per telegramą pasiuntė Čenstachavon prakeikima vienuliui Macochui, užmušusiam savo brolį.

|| **Finliandijos seimas yra paleistas.** Nauji rinkimai seiman turės įvykti 2 sausio, o naujo seimo atidengimas 1 vasario. Rosijos valdžia, kaip išmanydama bando gniaužti Finliandiją. Dabar ji nori suardyt finų vienybę. Tikisi, kad prie naujų rinkimų seiman finų partijos susipeš ir tąsyk Rosijos valdžia galės paremt jai patinkamiausias partijas. Tečiaus, tur būt, tos viltįs nueis niekais. Finai, matydami tėvynės pavojų, tvirtai laikosi vienybės ir jos laikysis ir toliaus. Smulkesni ir didesni partijų skirtumai finų dabar padėta į šalį. Visiems rūpi tik bendras tautos reikalas.

||**Kitas orlaivininkas ketina skrist per Atlantiką.** Orlaivininkas vokietys J. Brucker, pasekdamas Wellmano mintį, irgi ketina perskrist Atlantiškąją vandenyną. Jo orlaivis "Suchard" yra 200 pėdų ilgio ir įtalpina 8.500 kubiškųjų mėtrų. J. Brucker sako, kad Wellman negerą laiką pasirinkęs: rudenyj ant Atlantiko visuomet esti smarkųs vėjai, kurie neleidžia pasekmingai skristi. J. Brucker pasirinksiąs gerą laiką. Visi įrengimai ant jo orlaivio yra gan panašųs Wellmano įrengimams.

|| Europoj dabar suskaitoma 600 aeroplanų, nuolat skraidančių ore. Jie visi maž-daug, galį kaštuot apie 20 milijonų dolarių. Tai tiek jau yra padėta piningų naujam išmislui.

|| Iš Portugalijos prasišalino popiežiaus atstovas. Kur jis išėjiavo, ar jį popiežius atšaukė, tikrai nežinia. Direktorius piningų dirbtuvės Lisabonoj, Jose Lime, nusišovė. Nors Portugalijos vidaus dalykų ministeris atsisakė paduoti parlamentui socijalistų užmanymus, bet jie prižadėjo remti dabartinę republikonišką valdžią.

|| Motina išvyto Portugalijos karaliaus, karalienė Maria Pia, ant kariško laivo "Regina Elena" 19 spalio dieną atkako Italijon.

|| Naujiejie Portugalijos ministeriai nutarė panaikinti viešpatystės tarybą ir augštesnijį parlamento rūmą, liks teisių užgyrimui tik vienas iš žmonių siųstų atstovų susidedantis žemasis rumas.

|| 19 spalio atkako į Eversham, Anglijoj, išvytas iš savo krašto Portugalijos karalius Manuel.

|| Genevos kalėjime Šveicarijoj pasikorė Luigi Luccheni, užmušėjas Austrijos karalienės Elzbietos. Užmušė jis karalienę Genevoj 1898 m. 10 rugsėjo ir nuo to laiko sėdėjo kalėjime. Šveicarijos tiesos nepripažysta mirties bausmės, todėl Luigi Luccheni buvo nuteistas sedėti kalėjime visam gyvenimui. Vienok, matomai, mirti jam pasirodė lengviaus, negu amžinai kalėti.

WEILER

Ispanijos generolas, žadąs sunaikinti republikoniškąjį judėjimą.

|| Ispanija vėl susipyko su Morokko. Mat Morokko pasižadėjo Ispanijai užmokėti 130 milijonų pesitų karo išlaidų, o jų mokėti nenori. Todėl, kaip paduoda laikraštis "Petit Parisien", Ispanija vėl nori siųsti prieš Morokko savo kareivius ir užimti miestą Tetuan.

|| Prancūzija susitaikė su Turkija reikaluose paskolos: Turkija gaus iš Prancūzijos paskolą 30 milijonų dolarių.

|| Turkijos komisija atkeliavo Rosijon Odeson pirktų arklių savo armijai. Komisija rinksis arklius per visą žiemą.

|| Nobelio dovaną už nuopelnus medicinos srityje gavo Heidelburgo universiteto psichologijos profesorius dr. Albrecht Kossel.

|| Berlyne universiteto sukaktuvių bankete Kaiseris Vilhelmas kalbėjo studentams, mokindamas juos, kad jie mažiau vartotų svaiginančių gėrimų, bet sektu amerikėnus ir daugiaus užsiimtų žaismėmis tyrame ore.

|| Garsus maskoliškasis raštininkas Tolstoj vėl susirgo. Pajiegos jo puola.

|| Prancūzijoj, kaip rašo "Temps", žmonės vis mažiau perką romanų ir meiliškų apysakų, užtai kitokias kningas pradėdą daugiau pirkti. Romanų paniekinimas priskaitoma tam, kad dabar nebėsą Prancūzijoj gerų rašytojų.

|| Pasitraukė nuo vietos visa Perų respublikos ministerija.

|| Pietinėj Amerikoj Respublikoj Chili užtiko naujus anglių plotus. Sulyg apskaitymo, anglių ten yra 150 milijonų tonų.

|| San Guan del Sur atėjo žinia, jog Nicaraguos sostinėj mieste Managua vėl kilo revoliucija. Valdžia cenzuruoja aštriai siunčiamas svetur telegramas.

|| Bremene, Vokietijoj, streikuoja gatvinių karų tarnai. 18 spalio dieną buvo kruvinas susirėmimas straikierių su policistais; iš abiejų pusių sužeista tulas žmonių skaitlius.

Garsingas rusų rašytojas L. Tolstoi ir jo žmona.—L. Tolstoi dirba lauke.
Telegramai praneša, jog L. Tolstojaus sveikata silpsta.

|| Vokietijoj, Siegfried Kali kasyklose atsitiko expliozija, kuri išgriovė olą ir užkirto išsigelbėjimo kelią 15 darbininkų. Vakare juos ištraukė visus, bet negyvus.

|| Osterfelde, Vokietijoj, vienas lenkas dinamitu bandė suardyti kaiserio Vilhelmo paminklą.

|| Rosijoj įvairių miestų valdybos deda piningus įrengimui paminklo atminčiai 300 metų sukatuvių Romanovų giminės viešpativimo Rosijoj.

|| Japonijoj Tokyo paleista ant vandenio naujas kariškasai laivas "Umikage", įtelpiąs 1.150 tonų.

|| Belfaste užbaigta statydinti naujas milžiniškas White Star linijos laivas vardu "Olympic" Jo įtalpa -- 45,000 tonų. Yra jis trigubos šriubinės systemos Masštatos jo toks: ilgis, 882½ pėdų; plotis, 92½ pėdų. Olympic patalpins 2,500 pasažierių ir 880 tarnaujančių. Jis turi vienuoliką augščių.

||Japonijoj, ant salos Kinshu, vienas kaimo policistas, dalyvavęs mušiuose su maskoliais, gavo proto sumaišymą. Išbėgo iš savo gyvenimo į tabako pardavinę ir nudurė jos savininkę; iš čia nubėgo į kito policisto budą ir nudurė policistą ir jo moterį; nudurė ir pribuvusį policistui pagelbon žmogų. Kadangi apie beprocio darbus žinia jau išsiplatino kaime ir gyventojai užsirakino duris, tai jis nubėgo į kitą kaimą, kur žmonėms teipgi buvo pranešta, ir jie užsirakino savo namuose. Beprotį patiko vienas policistas ir jam pasakė, jog apšauktas naujas su Maskolija karas ir jis turi užsimelduoti policijos stacijoj ir eiti kariumenėn. Beprotis paklausė ir nuėjo ramiai policijos stacijon, kur jį surišo ir nugabeno į beprocių namus.

|| Iš Paryžiaus 21 spalių išvažiavo Amerikon garsi prancūzų artistė Sara Bernhardt su savo artistų kompanija. Amerikoje vaidins scenoje įvairius jos repertuaro veikalus.

|| E. Caruso 23 spalių dainavo karališkuose rūmuose Vokietijos karalienės gimimo dienoje. Kaiseris apdovanojo Caruso "Karališkųjų Prūsų Rūmų dainiaus", titulu.

|| **Ciklonas.** Italijoj siautė baisus ciklonas. Iš Neapolio 24 spalių pranešama, kad ciklonas ties Vezuviju ir ant salos Ischia atėmė gyvastį tūkstantim žmonių. Manoma, kad ciklono vilnis nušlavė visą salą. Iš salos negaunama jokių žinių. Pasiųsta ten torpediniai laivai. — Besiaučiant ciklonui išsiveržė ir Vezuvijus. Pasipylusi lava sunaikino keletą namų, dingo ir keliolika žmonių. Resinoj, Cetara, Amalfi, Palermo ir kitur ciklonas daug bėdos padarė; prażuvo daug žmonių.

|| Atplaukęs iš Anglijos Brazilijon garlaivys "Araguaya" ten tapo kvarantinai sulaikytas, nes kelionėj keturios ypatos apsirgo cholera ir numirė.

|| Vokietijoj, Leipcige, suėmė kokį ten Dancką, su pavogtu bicyžliu. Jis besigindamas, nušovė policistą Hensheli. Vėliau pasirodė, kad pirmutinė jo paduota pravardė netikra, kad tai yra maskoliškasis bombų mėtytojas, gimęs Odesoj Osilevski.

||Pasitraukė nuo vietos Maskolijos užsienių ministeris Izvolsky. Laikraščiai veik visų pakraipų džiaugiasi, kad kartą Maskolija jo nusikratė, nes buk blogesnio ministerio dar Maskolija neturėjo.

|| Naujasis Chinų karo ministeris Jin-chang pradėjo savo reformas kariumenėj nuo prisakymo oficierams nukirpti kasas.

|| **Siamo karalius mirė** 23 spalių d. Nauju karalium padėtas kuningaikštis Chowfa Maha Vajiravudh. Miręs karalius, kurio pilnas vardas skamba Phra-Paramind-Maha-Chula-Longkorn-Chula-Chom-Klao, buvo gimęs 1853 m. ir viešpatavo Rytinėj Indijoj keturiasdešimts metų. Buvo gan pažangus karalius.

Dr. H. Crippen už nužūdymą savo žmonos Londono teismo nuteistas pakorimui. Jį pakarsią 8 lapkričio dieną.

CHOLERA.

Rosijoj iki šiol susirgo cholera 205.410 žmonių, o iš jų numirė 95.963. Tai pasibaisėtinos skaitlinės. Joks karas tokios daugybės aukų nepraryja.

|| Paryžiuje 21 spalių internacionalinis publiškos hygienos biuro nutarė sušaukti internac. sanitariškąją konferenciją apsvarstymui būdų, kokiais galima būtų kovoti su cholera ir panaikinti ją.

|| Italijoj valdžiai nepasišekė cholera išnaikinti, ji vis gana smarkiai, nors ne taip smarkiai kaip Maskolijoj, siaučia ypač provincijose Caserte ir Neapoliaus.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.
J. Laukis, 2951 Union st., Chicago Ill.

Brangiausiu tautos turtu yra kalba. Nemokėdami jos atsakančiai vartoti męs turime didelį nuostolį, bet ne mažesnį nuostolį turime ir iš to, kad nesuprantame kalbos, kaip reiktų ją suprast.

Tas yra ir su lietuviais. Atėmus nedidelį burelį apšviestesnių, kurie yra gerai apsipažinę su kalba ir gerai ja vartoja ir supranta, mes dar turime visuomenę, kuriai dalis mūsų kalbos išrodo paslaptinga ir nesuprantama, kaip hieroglifai ant Aigypto piramidų.

Kad taip yra, tai neužginčijamas faktas, nes ne iš vieno tenka išgirsti, jog negalįs dabartinės lietuviškos kalbos suprast ir per tai neskaitąs laikraščių ir kningų.

Męs pažiūrėkime, kame yra priežastis to nesupratimo dabartinės mūsų kalbos. Visų pirma mūsų kalbos žinovai kala naujus lietuviškus žodžius arba stato lietuviškos prasmės žodžius į vietą žargono, kurį vartoja visuomenė: antra męs, kaip ir kitos tautos, vartojame daugybę terptautiškų žodžių be kurių negalime apsieiti — ir nemanau, kad ir apsieisime, nes kitaip tai reikėtų padaryti revoliucija savo kalboje — ir trečia, tai lietuviškos kalbos dialektai.

Imant tą viską į atydą, męs matome kokia sunkenybė yra mūsų lietuviškai visuomenei savo kalbą suprasti. Nėra ko ir stebėtis, kad visuomenė daugiausiai skaito tokius laikraščus, kaip "Saulė", nes tokie laikraščiai vartoja tą žargona, nuo kurio męs norime apsivalyt.

Sumanymas leisti encyplopediją yra laiku, nes męs turime rengtis prie išleidimo tokio veikalo, kuris uždengtų taip žymią spragą kylančioje mūsų tautos kultūroje, bet mes turime dar ir kitą žymią spragą uždengti, ir greičiau negu encyklopedijos spragą, t. y., męs turime išleisti lietuvišką žodyną, kokius turi aukščiau kultūriškai pakilusios tautos. (Anglai turi Webster'o, Century ir kitus). Turėdami tokį žodyną, nebegirdėsime skundų dėl nesupratimo dabartinės rašliavos, nes tas žodynas bus kaipo raktas, kuriuomi kiekvienas galės prieiti prie savo kalbos ir suprasti, jaigu tik panorės.

Nemanau, kad aš klystu, manydamas apie reikalingumą tokio žodyno, nes mano nuomone, manyti, kad jo nereikia, būtų taip pat neišmintinga kaip ir pasakyti, kad oras gyvasčiai nereikalingas.

Męs turime turėti žodyną ir greičiau negu encyklopediją, nes nesuprantant kalbos, sunku bus suprasti ir encyklopediją, o jai nesuprastume kalbos, tai ir encyklopedijos neskaitysime.

Pakeliu tą klausimą, nes manau jį esant svarbiu ir neatidėdamu kitai dienai dalyku. Manau kad ir kiti su mano nuomone sutiks. *J. Danta.*

Tokį žodyną jau yra pradėjęs leisti dras Šlapelis Lietuvoje ir manome, kad už kokių metų ar anksčiau jo žodynas apleis spaudą. Tokiu būdu nors p. J. Dantos patėmijimas yra geras, bet pervėlus ir mums amerikiečiams bereikalingas.

J. Laukis.

Ponui T. J. Kučinskui, Gardner, Mass. — Dabar susitveriančios T. M. D-jos kuopos Kudirkos raštus gali gauti tik puse kainos, vadinas po $2.50 visam kompletui; bet tai nėra didelis piningas užsimokėti už tiek kningų ir dar tokių, kurios niekuomet iš savo augštos vertės neišeis. Smagu yra girdėti, kad jųs žadate skaitlingomis spėkomis prisidėti prie T. M. D-jos varamo darbo. **J. Laukis.**

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Še jums dar vienas pasilinksminimas! "Lietuvių Ratelis", užlaikantis, "Lithuania" skaityklą, 3149 So. Halsted st. (ant Brigdeporto) pasiryžo duoti mūsų jaunuomenei dar vieną tinkamą būdą liuoso laiko praleidimui. Sutvėrimas ir užlaikymas skaityklos be abejonės atnešė mūsų jaunuomenei nemaža naudos. Dabar girdime, jog greitu laiku prie tos pačios skaityklos (basemente, kurs ta m tyčia taisoma) bus atidarytas billiardas (pool table) ir skritulių svaidymas (bowling alley).

Mūsų jaunimas mažai turi tinkamų vietų, kur mandagiai, pigiai ir linksmai galėtų laiką praleisti. Stoką tokių vietų stumte stumia mūsų geriausią jaunuomėnę į pertankų karčiamų lankymą, iš ko kitą kartą esti galvai persunku, o kišeniui per lengva. Girdėti, jog apart to, bus taipgi proga pasipažinti su kitais nekaltais žaislais, kaip ve: šachmatais, varcabais ir t. t. Ten pat manoma atsilankusiems turėti lengvukus užkandžius, arbatą, kavą ir kitus nesvaiginančius gėrimus. Žodžiu sakant, norima "Lithuania" skaityklos namą padaryti tokia vieta, kur mūsų jaunimas rastų sau smagų ir naudingą pasilinksminimą.

Ką-gi sakysi! Reik tik tuom pasigėrėti, ypatingai, kad pranešama, jog jaigu būtų koks pelnas, tai jis eis tiktai užlaikymui ir padidnmui skaityklos, pats "Lietuvių Ratelis" nemano iš to biznio daryti. **Reporteris.**

30 spalių ant Bridgeport Lietuvių Kliubo salėje atsiliks "Aušros" draugijos rengiamosois diskusijos. Bus diskutuojama šioje temoje **už visuotinąjį balsavimą ir prieš.** Diskutuos p. Ilgaudas su p. Kaspučiu. Nuosprendį duos: pp. Bračulis, Gugis ir Jurgelionienė.

Ant Town of Lake Davis Square 22 spalių m. įvyko penktosios "Aušros" draugijos kuopos prelekcija. Prieš prasidėsiant prelekcijai, P. Sarpalius, Chicagos konservatorijos studentas, akompanijuojant K. Šliupui, sugriežė ant smuiko kelis gražius dalykėlius (Meditation A. Henerakowskio, Largo Handel'o, Cavatina Raffo). Chicagiečiai sutiko delnų plojimu tą mūsų jauną ir gabų Amerikoj augusį lietuvį smuikininką. Jo smuiko malonios jautrios gaidos žavėjo širdis. Chicagiečiai gal dar nesykį turės progą išgirsti tas meiliai skambančias smuiko gaidas ir mokės pagodoti suteikiančius jiems dvasiškąjį peną žmones.

Po muzikos dalei, pradėjo savo prelekciją Keistutis Šliupas. Pasakojo Lietuvos historiją nuo Gedimino laikų iki Lietuvos susivienyjimui su Lenkija, ypač plačiai nupiešdamas didžiojo Lietuvos kuningaiščio Keistučio gyvenimą.

Nors K. Šliupas irgi Amerikoje yra augęs, vienok ir iš Lietuvoj augusių nedaug rastum tokių, kurie taip gražiai lietuviškąją kalbą mokėtų ir taip galėtų pajudinti savo žodžiais klausytojų širdis. Matyt, K. Šliupas myli savo tėvų gimtinį kraštą, savo tėvų tėvynę, Lietuvą.

Beaiškinant prelegentui nelaimingą kuningaikščio Keistučio gyvenimo pabaigą, ne vienam klausytojų ištryško pasigailėjimo ašara.

Malonu mums chicagiečiams turėti savo tarpe šitokius jaunus vyrus, daug žadančius mūsų tautai.

Po prelekcijos, publikai dar nenorint išeiti, K. Šliupas ir P. Sarpalius abudu sugrojo dar porą gražių veikalų iš Čaikovskio.

Žmonių ir prelekciją buvo prisirinkę su viršum šimtas.

Ateinančiu nedėldieniu, 30 spalių d., toj pačioj svetainėje ant Town of Lake skaitys prelekciją p. J. J. Hertmanavičius apie turtų išdirbimą. Prieš prelekciją Liet. Jaunimo Ratelis padainuos keletą lietuviškų dainų M. Petrausko kompozicijos. Teatsilanko Town of Lake lietuviai — įžanga visiems dykai.

Klausytojas.

Aušros vakarinėse mokyklose mokslas jau prasidėjo. Panedėlyj 24 spalių d. buvo pirmosios lekcijos. Buvo išguldinėta algebra ir anglų kalba. Kitomis dienomis: seredomis, ketvergais, pėtnyčiomis ir subatomis išguldinėjama aritmetika ir lietuvių kalba. Algebros (geometrijos, braižymo) ir anglų kalbos esti po 3 lekcijas į sevaitę, aritmetikos 4, liet. kalbomokslio viena. Kas nori įsirašyti tepasiskubna.

Be egzaminų įsirašyti galima tik iki 14 lapkričio. Įrašymas atliekama vakarais prieš lekcijas mokykloje, 3149 So. Halsted st.

Tėv. Myl. Dr. Nr., ant Town of Lake, Columbia salėje, 23 spalių rengė vakarą. Jaunimo Ratelio aktoriai pastatė scenoje B. Vargšo "Milijonai vandenyj". Aktoriai lošė ne per blogai. Geriausia atsižymėjo Dundulis. Po vaidinimui Jaunimo Ratelio choras sudainavo: "Eina garsas nuo rubežiaus", "Saulelė raudona" ir pagalios Lietuvos hymną. Dainuojant hymną visi, kad ir neprašyti, stovėjo. Žmonių buvo prisirinkę pilna salė.

PRELEKCIJOS ANT TOWN OF LAKE.

"Aušros" Dr-jos Pirma Kuopa (Chicago) ant Town of Lake šiais metais rengia visą eilę prelekcijų. Prelekcijos yra skaitomos kiekvieną šventadienį nuo 3 val. po pietų, Davis Square Svetainėje, 45ta gatvė ir Marshfield ave.

30 spalių skaitys J. J. Hertmanavičius; tema: "Išdirbimas turtų".

6 lapkričio skaitys Kl. Jurgelionis; tema: "Scenos menas: deklamacija, mimika ir žaidimas".

13 lapkričio skaitys J. P. Varkala; tema: "Kiek žmonės prageria visam sviete, Amerikoje ir išimtinai Town of Lake".

20 ir 27 lapkričio skaitys K. Šliupas; tema: "Naujoji Historija".

4 gruodžio Dr. F. Matulaičio referatas: "Kaip užlaikyti sveikatą"; skaitys Dr. A. L. Graičūnas.

11 Gruodžio skaitys Kl. Jurgelionis; tema: "Bezdžionių kalba ir kalbų pradžia".

18 Gruodžio skaitys Dr. A. L. Graičūnas; tema "Būdas išsiplėtojimo užkrečiamųjų ligų ir kova su jomis".

Pasarga: Prie kaikurių prelekcijų bus taipgi rodomi stereoptiški paveikslėliai. Apie visokias atmainas bus pranešama laikraščiuose: "Lietuvoje", "Katalike" ir "Am. Žiniose". Įžanga Dovanai. Naudokitės!

AUKOS ŠLIUPO AMŽINAJAI STIPENDIJAI.

Čionai prisiunčiu vieną dolarį Amžinajai Stipendijai dro J. Sliupo vardu, kaip tai buvo sumanyta *Lietuvos* redakcijos ir išleistuvės. Dr. J. Šliupas su savo žmona Agle tarp lietuvių savo dideliais darbais amžinos garbės užsipelnė, tad mūsų visuomenei reikia suskubti statyti jam tinkamą paminklą. Aš pritariu, kad amžinoji stipendija būtų Šliupo vardu.

J. Naujokas.

"Lietuvos" redakcijoj dabar yra šiam tikslui 26 dolariai. Įvairių žmonių dar yra pažadėta sudėti — iki šiol pažadėtų su virš 20 dolarių. Laukiame pažadėjimų išpildymo; kviečiame kad ir daugiaus kas prisidėtų.

Reikalavimai.

Reikalingas gerų tėvų vaikas, baigęs "Public School" prie "Lietuvos" mokintis drukorystės atmato.

Reikalaujame 20 gerų kriaučių prie moteriško darbo. Darbas ant visados. Užmokestis nuog 12 iki 20 dolarių. Kreipkites adresu: L. Kasper, 3129—3131 Wentworth av., Chicago.

Reikalingas geras kriaučius, mokąs siuti visokius vyrų drabužius. Darbas ant visados. Mokestis gera. Drąsiai gali važiuot arba skubiai parašyt laišką šiuo adresu:
Juozas Tačelauskas,
701 E. Mason st. Springfield, Ill.

Reikalinga mergina prie kriaučių darbo, siuvimui vyriškų ir moteriškų drabužių, kuri yra jau nors šiektiek tą darbą dirbus ir norėtų daugiaus tame amate prasilavint lai kreipiasi šiuo adresu: Geo. Pakuneckis, 3343 S. Morgan st. Chicago. Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda dvi "Barber Shop'es" 10802 Michigan ave. ir Kensington ave. 345, abiejose yra geras biznis, geriausios vietos Chicagoje. Viena iš tų parduosim per negalėjima apžiūrėti dviejų vietų. Kreipkitės greičiau inėšt iš kalno $50, likusius ant išmokėjimo, Jonas Grigula 10802 Michigan ave.

Parsiduoda saliūnas ant Public st. Biznis gerai išdirbtas. Vieta gera, lietuvių apgyventa. Parsiduoda dėlto, kad savininkas turi išvažiuot į kitą miestą. Norintįs pirkti kreipkitės, 2328 So. Halsted st.

Parsiduoda kampinis namas ant dviejų lubų salę (Hall), Saliunu ir "Licence", 4300 So. Wood st. Savininkas trumpu laiku išvažiuoja Lietuvon. Kas greičiau ateis, tas pigau nupirks.

Parsiduoda labai pigiai grocerne ir Bučernė, labai geroj vietoj, lietuvių ir lenkų apgyventoj. Biznis gerai išdirbtas, viskas gerai įtaisyta. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja tėvynėn. Prašau trumpu laiku kreiptis šiuo adresu:
J. Jonikaitis,
4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

Parsiduoda 1 pjovynė. Klauskite pas Jordan 2 augšt. 3044 Archer ave.

Parsiduoda Loomis gatvėje 9 kambarių namai ir daržinė užpakalyje. Klauskite pas M. C. Jordan 3044 Archer ave., 2 augštis.

D. Sagaitis
Užlaiko
Pirmos Kliasos Saliuna
Šnapsas iš pat Vilniaus Cigarai, milžiniški stiklai alaus.
Kamp Bering Ave. ir 150th St.
East Chicago, Ind.
Tel. 1383

Jai tau, broli, liūdna daros
žiemos laike ar vasaros,
Pas Sogaeitį linksma yra
Dėl kiekvieno gero vyro,
Jąi karšta diena Vasaros.
O tau sausa burna daros,
Pas Sagaeitį gausi rodą.
Nes jis didžius stiklus duoda.
East Chicagon kaip pribusi,
Niekad čia neprażūsi
Klausk kur Sagaečio saliūnas —
Kožnas žino atėjėnas.
Jai kartais tiktųsi nelaimė,
Pas Sagaeitį eik be baimės
Nes jis visus ratavos
Ir nuo vargo iškavos.
Jai kartais darysi kaliuką,
Reikia baškutės, buteliuko,
Pas Sagaeitį visko gausi,
Džiaugsies, kad paragausi.

Kiekvienam turim nama

Pigiau atseina pirkti negu samdyti namą. Maloniau yra gyventi savo name negu pasamdytame — visi, kurie perka namus, greičiau sutaupo pinigus — Ir kiekvienas žmogus gali sau nusipirkt namą jeigu išgali užsimokėti randą. Kada randavoji sau stubą, tai moki dešimtą arba didesnį procentą nuo verties namo, o kada perki namą tai moki tiktai šeštą procentą. Jeigu gyveni svetimame name mokėdamas randą, tai nuskriaudi save mažiausia ketvirtu procentu ant kožno išmokėto pinigo. Jaigu išmoki per metus $120.00 randos, mokėdamas $10.00 į mėnesį, tai nuskriaudi save ant $48.00 į metus. Per 10 metų nuskriaudi $480.00 ant vien savo prastų 4 ruimų. Ar ne laikas yra tai savo skriaudai padaryti galas, ar ne laikas vieton skriaudos turėti pelną. Nesakyk, kad neturi pinigų pirkimui namo. Tai ne teisybė. Jaigu turi nors $500.00 tai neturi reikalo gyventi paranduotose kambarėuose, gali sau nusipirkt namą. Mes tau parduosime namą ir duosime pinigus ant jo nupirkimo. Tu tiktai mokėsi mums procentą už paskolintus pinigus. Namas tau atneš 10 procenta, o mums mokėsi tiktai 6%. Ant musų pinigų uždirbsi 4%, arba dvigubai tiek kiek paprastai bankerius uždirbą ant sudėtų depozitų.

Apsimislik gerai ateik pas mus plačiau pasikalbėti tame reikale. Dasižinojimas teisybės tau nei vieno cento nekaštuos. Nelauk ilgiau, ateik tuojaus. Jaigu pasikalbėjęs su mumis apsirokuosi, kad tau neapsimoka pirkt, nieko nežudysi. Šimtai žmonių pirko ir džiaugėsi. Kiti šimtai pirks ir džiaugsis. Atmink, kad kiekvienas namas turi savininką. Nauji namai yra kas diena statomi. Tas tur būt žmonėms apsimoką. Kitaip nieks namų nepirktų ir nestatytų. Gyventume ant laukų.

Šiandien ateik pas mus, lietuvi turintis $1000.00 ar daugiau, mes tau parduosime namą atnešantį $540.00 į metus, kuris tau kaštuos tik $4500.00. Namas yra visas murinis, tvirtas, puikus. Jame pasiskirsi sau tokius kambarius kurie tau geriausia patiks. Yra 2 puikus gyvenimai po 5 kambarius, gyvenimas 4 kambarių ir vienas 3 kambarių, apačioje yra puikus, aukštas basementas. Tokio namo šiandien nepastatytum pigiau kaip už $6000.00 o lotas yra vertas $1000.00. Taigi mes tau duosimę $7000.00 vertės nama už $450.00 ir tu užmokėsi tik $1000.00 iškalno, o potam kas mėnesį mokėsi tiktai tiek, kiek randos tas namas atneša, ir namas bus tavo. Išmokėjęs, turėsi turtą $5000. vertės, ir tau tas kaštuos tiktai $1000.00, o $4000.00 tau namas duos. Ar turi ant svieto geresnį prietelį kaip tas namas. Gal manai, kad tai netelsybė. Ateik, o mes pertikrinsime, kad tas taip tikrai yra.

Gal neturi $1000.00 ir tokio namo neišgalėsi nupirkti. Nenusimink. Ateik ir pasakyk kiek turi pinigų, o mes duosimę pigesnį nama. Pakol nupirksi, turėsi gana laiko apžiūrėti namą ir apsvarstyti, ar jis tau apsimokės pirkt ar ne. Turime taipgi viena namą, labai puikų, noujos mados, nešanti $684.00 randos į metus, puikioj vietoj, — parduosime labai pigiai už $5300.00. Tas turi but greitai parduotas.

Ateik tuojaus, nes potam gal tos progos nerasi. Pasikalbėt gali ateit dienos arba vakaro laiku. Atmink, kad mes duodame namus ir pinigus ant jų nupirkimo. Reikia tik gero noro.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SOKIŲ MOKYKLA PROF. TONY Ł.
Mokiname visokių šokių angliškų ir lietuviškų, taipo-gi tokių, kokių dar niekas iki šiol nešoko. Užtikrinam, kad, išmokę pas mus, galėsite šokti by kokioj publikoj. Mokiname be skyriaus — jaunus ir senus. Mokiname tris vakarus per sevaitę: utarninkais, seredomis ir ketvergais nuo 7:30 iki 10:30 val. vak. Norintįs mokintis eikite į svetainę 3119 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Didelis inkurtuviu turgus
KAUFMANO KRAUTUVEJE
3621-3623 South Halsted St.
PRASIDEDA SUBATOJ 29 SPALIU 1910

Anglims spateliai 3 c	Rubeliai vaikams nuo 2 iki 6 m. 21 c
Skardiniai katilai 43 c	Moter. liemenė už 88 c vertė $1.50
Antklodės 78 c	Moter. puikus Panna sejonas $1.98
Vyrišk. mėlin. saržinė eilė $5.98 c	Moter. šilkinė liemenė už $1.38 vertė $2.50
Paprastos špilkos, pakelis 1 c	Vyrišk, Melton apsiaustas $2.98
Perliniai guzikai, tuzinas 2 c	Vyrišk. vilnonė eilia $4.98
Vyr. drobinės pirštinės 5 c	
Dulkėms spatai 4 c	
Moter. korsetas 42 c	

Kiekvienai moterei ir kiekvienam vyrui, atsilankiusiam in musų naują krautuvę duosime puikią dovaną dykai.

DYKAI — DYKAI
Su šituo kuponu gausite gražią dovaną.
Pravardė .....
Adresas .....

ATSIMINKITE FIRMA
Kaufman Bargain Store
3621-3623 So. Halsted St.

Mokykla šokių

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 ryšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien apart šventų dienų. Prof. Julius S. pranešą visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakare.

Taipgi išmokinu buck 8 wing; buck skirt; irish jig; clog; spanish waltz; waltz two step ir waltz side step ir 95 kitus.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.
Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Pacific Liquor Co.
Gabrielius ir Sigall
PIRMUTINIS LIETUVIŠKAS
SALIUNAS
Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepenčius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrimus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagios patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite
309 Second Ave. So. Seattle, Wash.

Naminė Mokykla
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) ..... $1.00.
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.
P. Mikolainis,
Box 62. New York City

AR MATĖTE PUIKIUS 27-nių PĖDŲ LOTUS?
Scoville, Walker & McElwee's 60 akrinej subdivizijoj netoli didelio persikirtimo punkto ties
Kedzie ir Archer Avs.
Nuo
43-czios iki 39tai gat.
Lotai po $290
IR VIRŠIAUS
Lengvas šmokestis. Paskolinama pinigai pasistatyti namams kokiems norint.
Šitoj subdivizijoj namai yra visi gražus. Tai bus gražiausia apsigyvenimui vieta pietvakarinėj dalyj, išrodo kaip koks parkas. Vanduoj srutų nuovados, gazas šaligatviai, medžiai Gražus dviejų flatų namai galima tuojaus užimti po $3.000 ir viršiaus, mėnesiniais išmokesčiais.
Keturios karų linijos: "Archer Limits", Archer 38th", "Chicago Lawn" ir nauja "Kedzie Av." einanti kiaurai.
Važiuokite by kokiu karu ir persėskit ant "Archer Av.-Limits." Ofisas ties lotais kampas Archer ir Albany Avs. netoli 43 gat.
H. H. WALKER & CO.
201 Tacoma Building
Kampas Madison ir LaSalle gat.

LIUOSO INŽENGIMO MUZ[illegible]S
Moksliszku Žingeidumu. Žinojimu [illegible] Gatybe

Mes šauk[illegible] balinu gal ir lėdemai su tverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtiną linoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kuno sveikom ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos žingeidumai, keistumai, mėginiškumai. Teipgi pilnas istoriškas sauriskis karės niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.
Esi užprašomas tirinėti nuostebusius Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Pathologijos.
Ispaniszka Inkvizicija. Vaikatu Galerija. Paveikslai Iedkilmiu ir Pagarsejusio Asmens.
INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI
LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Aidar[illegible] nuo 10 valandos ryto iki 18 vidurnakčiui

Mes Išgydom Vyrus

Mes troškitam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitų pas mus ir pamėgintu mūsų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau ėšiko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Pacinantis nuo užkrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežuvio, silinkimas plaukų, skausmas kauluose, sunarinose, pilnos ant kuno, jaustus tekanti skaudulial. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai pacinanti nuo perdengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priedai akia, nervišku[illegible], skausmai strėnose? Ar pats šai apimtas nors vienu iš tų ženkių? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nerekalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nėdaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis klapinimas, pusės nesveikumas, erzinimai, tankus norsa ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtas padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligoninėtį.

Sutinimai Uždėgimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susiuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba liaksmumu gyvenimo, nuisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, nelobumai, žaizdos skaudulial, pageltonavus ir išbylėjus oda, pajuodavę paskiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukinat pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu nematotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

State Medical Dispensary
150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Naujausias importuotas Fonografas :: :: ::
DYKAI

Bus duotas kiekvienam, kas nupirks pas mus rusiško tabako už $6. Niekonuo jusų daugiaus nereikalaujame tik kad patartumete, savo draugams ir pažystamiems pirkti iš musų firmos tabaką.

Šitas importuotas fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelę nikelinę triubą ir labai gerai skamba. Turėdami musų fonografą, galite surengti namie puikų muzikos koncertą. Užsukite tik mašinėlę, uždėsite voliuką, ir galėsite išgirsti gražiausias tautiškas, darbininiškas ir kitokias dainas, ištraukas iš operų ir operečių, žaidimą visokių instrumentų pavienių ir orkestroje. Klausant tai viską bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažystamiems bei kaimynams.

Musų fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Už tokį fonografą užmokėtumėt maždausia $12. Mes duodame jums tą fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markėms ir mes išsiųsime jums geriausio rusiško tabako už $6 ir tą fonografą drang su voleliais ir nurodymais, kaip reikalai. Apturėję tai per expresą, užmokėsite likusius $5.50. **Namie galite išbandyti musų fonografą, o jaigu jis jums nepatiks, tai galite sugrąžint mums tabaką ir fonografą, o mes sugrąžinsime jums visus įmokėtus pinigus.**

Į dovaną yra supaprastinta ir pulki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatysite, kad busite užganėdinti.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.
1-115 East 7th Street, :: NEW YORK, N. Y.

D-re Marija Dowiatt-Sass
Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių	Arti 52ros Ave.
Sass[illegible] aptiekoje	
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 459
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7[illegible] iki 8:00 vakare	Valandos; iki 9:00 kiekvieną rytą

LIETUVOS ŽENKLAS "Žirgvaikis" arba "Vytis".

Kiekviena tauta savo ženklą myli ir guodoja. Mes lietuviai turime ženklą "Žirgvaikio" arba Vytį, kuris turėtų rastis kiekvieno lietuvio gyvenime, viešose salėse ir mokslainėse. Mano dirbti "Žirgvaikiai" arba Vytįs yra iškalti artistiškai iš balto gipso (Plaster of Paris) 25x25, uždėti ant mėlynos spalvos šilkinio aksomo, išveizi labai puikiai. Kaina $30. Dirbu visokias figuras iš gipso ir medžio, išpjaustau paveikslus ornamentus, bažnyčioms, mokykloms ir gražiems namams.

Skulptorius
ANT. ALEKSANDRAVIČIUS
3227 Auburn Ave., CHICAGO, ILL.

A. Olszewskio Banko
galite aprūpinti visus savo reikalus
TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS
Išdirba "Dovienastis" — Kontraktus, Rašius pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporeja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.
Visokiuose notarijališkuose reikalose kreipkitės į
J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

THOS. I. MORGAN
ADVOKATAS
Veda kriminališkas, civiliškas bylas; parupina patentus; perčiuri savasčių popieras; abstraktus; deed's ir tt. Žinomas lietuviškai visuomenei kaipo teisingas ir geras advokatas.
79 Dearborn St., Chicago.
328-330 Unity Building
Taipjau 1613 S. Halsted St.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Ryškukas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali bet matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.
Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromatiavimo Organu
Tirinek pradėia ir lavinyvstima [illegible] Rasos nuo Lopazio iki Grabui. Pranešk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mėginiškumus.
Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, pastatytas gyvo didumo figurose, svelkuose ir ilgoluose padėjimuose. Lavus išrodinetojas atsakinėja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.
INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakčiui
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Mokinkis Angliską Kalbą.

Žinai kaip labai yra reikalinga angliška kalba šioje šalyje. Nors tu butum geriausiu mekaniku, profesijonalistu, ar biznieriumi, jeigu nemokėsi angliškos kalbos, tai Amerikoje negausi nė gero darbo, nė biznio, nė profesijos negalėsi vesti. Žmogus, mokantis angliską kalbą Amerikoje, yra visur pageidaujamas ir gerai apmokamas. Todėl kuogreičiausiai rupinkis ją išsimokinti.

DABARTINIS BUDAS IŠSIMOKINIMO ANGLIŠKOS KALBOS YRA LABAI LENGVAS. ŠTAI JIS.

1. Pirmiausiai perskaityk knygelę "VADOVĖLIS" No.1209. Kaina 25 centai.

2. Paskui perskaityk knygelę "RANKVEDIS" No.1300. Kaina $1.25.

3. O tada užsirašyk laikraštį "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių už $3.00, tai gausi dovanų knygelę No.1491, vadinama: "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE", o su pagelba šios knygelės galutinai išmoksi netiktai angliską kalbą, bet jau mokėsi ir laiškus rašyti angliškoje kalboje.

Knygas No.1209 ir No.1300 parduodame už pinigus, bet Knygelę No.1491 už pinigus neparduodame, tiktai dovanojame ją tiems, kurie užsirašo "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems ją duodame dovanų. Skaityk šios knygelės apgarsinimą ant 8-to puslapio šio laikraščio ir persitikrink apie jos vertę.

Kiekvienas gaus ją dovanų kas užsirašys "LIETUVA" ant 18 mėnesių ir užsimokės $3.00 prenumeratos.

Kurie paklausė musų patarimo, užsirašė laikraštį "Lietuvą", ir gavo šią knygelę dovanų, tie šiądien jau moka angliškai kalbėti ir laiškus rašyti ir dėkavoja mumi už tos knygelės išleidimą.

Todėl ir Tamista, jei nori išmokti angliską kalbą, tai užsirašyk "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių ir gausi minėtą Knygelę dovanų, su kurios pagelba išmoksi gerai nevien angliškai kalbėti, bet ir angliškai laiškus rašyti.

Siųsdamas pinigus už "LIETUVOS" prenumeratą adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Kas užsipirks antrai šių metų pusei "Lietuvos Ukininką" stačiai iš redakcijos, tas gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1911 metams.

3 rub. metams 1r. 50k. pusm. D. Lietuvoje	Visiems prieinamas, kiekvienam reikalingas, seniausias lietuvių laikraštis Lietuvoje eina nuo 1905 metų	2dol. 20c. met. 1dol. 10c pusm. Amerikoje

"Lietuvos Ukininkas"
1910 metais savo ėmėjams duoda:
52 No. No. "Lietuvos Ukininko"
26 No. No. "Žemės"
13 No. No. "Mokyklos"
12 No. No. "Sveikatos"
1 "Vilniaus Kalendorių," 1911 m.
Sėklų išbandymui:
Ukio padargų premijoms už geriausius ukio aprašymus.

Kas nori padaryti daug naudos ir smagumo savo giminėms ir geriems pažįstamiems pasilikusiems Lietuvoje, teužperka jiems "Lietuvos Ukininką"

Labai naudingas yra "LIETUVOS UKININKAS" ir Amerikoj, ir kitur gyvenantiems lietuviams, nes daug jame jie ras žinių ir naudingų pamokymų iš visokių šalių ir sričių.
Kas įsirašys į "L. UKININKO" BENDROVĖS narius ir užmokės 25 rublius (18 dol. 75 c.), tasai gaus "LIETUVOS UKININKĄ" visuomet dovanai.
KAINA: Lietuvoj (ir Rosijos valstijoj) metams 3 rub. (1 dol. 65 c.) pusmečiui 1 rub. 50 kap. (38 cent.) Užsieniuose: (ir Amerikoje) metams 4 rub. (2 dol. 20 c.) pusmečiui 2 rub. (1 dol. 10c.)
Tos pačios "L. Ukininko" Bendrovės dar yra leidžiamos nuo 1909 m.

"Lietuvos Žinios" su "Aušrine"
Progresiviškas lietuvių laikraštis. Eina 2 kartu į savaitę.
KAINA: Lietuvoj (ir Rosijos valstijoj) metams 4 rub. (2 dol. 20 c.), pusmečiui 2 rub. 50 kap. (1 dol. 38c.) Užsieniuose: metams 6 rub. (3 dol. 30c.), pusmečiui 3 rub. 50 kap. (1 dol. 92c.) Abiejų laikraščių adresas:
Vilnius--Siemionovskaja 10-1 Russia--Lithuania.

"LAISVOJI MINTIS"
Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.
Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50
Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.
Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.
Adresas:
"Laisvoji Mintis,"
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

REIKALINGOS MERGINOS
Nuo 16 metu
lengvam darbui moderiniškoj faktorijoj. Nuolatinis darbas ir geros algos. Krepkitės į
The Sefton Manufacturing Company
1341 W. 35th street, Chicago, Ill.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę buti savo darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1408 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Dr-as W. A. Martišus
Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago,
Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų. Teipgi pritaikau akinius ir patarsau nesveikus akis.
Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Nedėliomis offisas atdaras [illegible] pagal sutarimą.

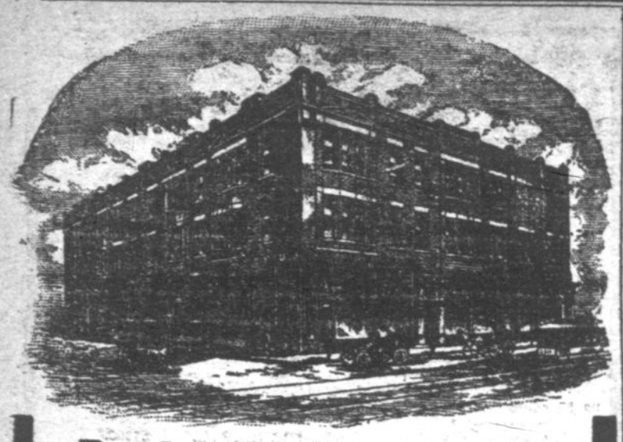

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigus taupinimui ir moka už juos 3% metams.

Skolina pinigus pirkimui namų ir liotų mieste Chicagos.

Sukolektuoja žmonių pinigus padėtus kitose bankose; teipgi iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokius Notarijališkus raštus, kaip tai: Dovierennastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokius kitus rejentališkus ir legališkus raštus.

Išmaino pinigus visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir liotus.

Siunčia pinigus į Rossiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulio.

Musų kainos visada pigesnės kaip kitų ir musų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifkorčių ir rublių kainas, o mes mielai tokias Jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laiškus Lietuviškojo ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Jt mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angli'kos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad rašėjas skaito lituvišką laišką ir mato kaip tą jatį laišką angliškai rašyti. Kašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodi su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300. kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vein mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų angliską kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus musų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti musų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mus virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime musų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Dr. E. C. COLLINS

uždėtojas.

Daktaras yra geriausiai žinomas, per atliktus jo darbus.

Dro Collins'o garsingą knygą

VADOVAS IN SVEIKATĄ

tąpo pripažinta per visus kitus Profesorius, kaipo Didžiausia knygą sveikatosiš visų kitų, kada norinta parašytu per kokį norinta daktarą.

Nėra daktaro, kuris duotu Jums tokią knygą, nes ne turi atsakančio supratimo, kaip parašyt.

Dovanai! Prisiųsk 10 centų markėmis apmokėjimui siuntymo lėšų, o apturėsi tą knygą **Dovanai.**

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

TAUTIEČIAI - GINKITE PĄTS SAVE!

Sangokitės suvadžiotojo daktaro, kuris nori išplėšti Jųsų kišiamus, padėdamas ankštą prekę už pigų patarnavymą ir bledingas gyduolias, — kuris nori **Apgaut** Jus ir Jųsų šeimynas nuo didžiausio turto, tai yra **Sveikatos**, duodami Jums ne atsakančius vaistus, žiesiai ne žinodami medikališko mokslo.

DATKARAS KURIS KALBA JUMS MELAGINGAI savo apgarsinimuose, vienkart ir įkalbinėja melnodamas Jums, Jųsų kentėjimuose. Teip, jagu jis kalba apgarsinime savo: "Aš esu pirmvedžiu daktaru — aš esu geriausiu daktaru — išrinktu per visus kitus daktarus". Jis kalba Jums melagystę! Nes tokio daktaro, Amerikoje dar ne buvo! Ne gana to-tie daktarai net teip toli užsivaro, kad net bando įkalbėt Lietuviams, idant ne įtikėtu stebėtinai gerai, Institutų ir ligonbučių, pašalpai kentėjimuose, aiškindami, buk tai "Institutai ir ligonbučiai tveresi iš neteisingų žmonių". Ant to galima vien tik tuom atsakyti, kad vagis vadina visus kitus žmonis vagimis. Vien tik blogiausi žmonės, ne gali atrasti gero pasauleje. Vien tik menkučiai ir veidmainiški daktarėliai, pilni savegarbiaimo, bet be medikališko mokslo, kaip ant darbavymosi didžiųjų profesorių, be protiškai užvydėdami, jok ne turi tos Aukštos Žinios medikalijoje, kuris yra reikalingas del pastojimo į daktarus didžiausiojo pasaulėje medikališko Instituto "THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE".

7 PRIEŽASTIS DEL KO: Aukščiausiai mokališki daktarai, The Collins N. Y. Medical Institute, gydo daugiau žmonių kiekvieną metą, kaip visi kiti pasaulės daktarai, imant kartu.

1. Delto, kad The Collins New York Medical Institute, yra seniausiu, didžiausiu, geriausiu ir labiausiai naujagadyniišku Institutu Amerikoje.
2. Delto, kad The Collins New York Medical Institute, tąpo įsteigtas, per gerai žinomą ir gerbiamą profesorių daktarą Collins'ą, del naudos visų Lietuvių, kaip Amerikoje, teip ir senam krajuje ir ne del piniginio uždarbio, bet del suteikimo pagelbos nelaimingiems-ligoniams ir kad galėtu kiekvienas atgauti sveikata savo, kaip galima su menkiausiais piniginiais kaštais.
3. Delto, kad tie stebėtinai pasekmingi vaistai, kuriuos skiria garsingi daktarai, The Collins N. Y. Medical Institute yra surengiami locnoje aptiekoje iš naujausiu ir aukščiausios vertės medikališkų medegų, o kurias del jų brangumo, ne gali įgauti kiti daktarai, jagu gi ir būtu žinomi vardai tų paskučiausių, šiądieninių gydunolių, tai ir teip ne žinotu kaip jas užrašyt.
4. Delto, kad prekės tų, greit gydančių vaistų yra dang žemesnės, negu per tuos daktarus šarlatanus yra statomos už stinčiamus be naudiškus, bledingus vaistus, nes tiems daktarams rūpi dangiau pinigai, kaip gydymas.
5. Delto kad Daktarai The Collins N. Y. Medical Institute Jums pagelbėti kiekviename atsitikime, ne žiūrint, kokia tai ne būtu ligą, ir kaip nuo seneі ir kaip įsiviešpatavus organizme ligonio.
6. Delto, kad nėra daktaro, kuris galėtu gydyti kiekvieną ligą pasekmingai, per tai yra įsteigti institutai ir ligonbučiai, kur kiekvieną ligą yra atydžiai peržiurėta ir atsakančiai gydoma, per daktarus, kuriems ligos visos yra gerai žinomos, iš ilgmėtines praktikos.
7. Delto, kad Jųsų nusilpnėjimas yra visados, speciališkai ir atydžiai peržiurėtas kuo skubiausiai, o prie tam visados yra pernašomi vaistai tie, nuo kurių stebėtino pasekmingumo, likos jau tukstančiai tokim ligų, kaip Jusu, pagydyta.

Skubinkit delto, Tautiečiai, dasižinoti apie savo sveikatą, kreipdamiesi ypatiškai, ar laišku prie Daktaro S. E. Hyndman, Viriausio medikališko direktoriaus THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET - - NEW YORK CITY

Ofiso valandos: kasdieną nuo 10-5 val. Nedeldieniais ir šventąd. nuo 10-1 val. po pietų. Utarninkais ir pėtnyči., 7-8 val. vakare

---

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira $10.00 Kožnam Vyru Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyriškumo ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelos vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibes vyriškume, abelnam nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepenu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei išgydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir už gidukles, negaudame jokios pagelbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums bus vertesni bagelboi, keip $100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir keip galet buti greitai išgydyti. Tukstančei vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pagelba tos vertingos knigelės. Ta knykelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama vysai dykai; mas užmokam ir pačtau. Jškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 702 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Garbingas Daktarai: Meldžiu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.

Vardas ir pravardė.....

Pačta.....Statas.....

Dr. HARTMANN

KVIEČIA PAS ŠAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykit pas mane, aš pagelbėsiu! nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu persiryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali pasekmingai išgydyti teip kaip aš daran; ir pačių gydynių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatanų Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiunčiu paveikslą, kad į laikraštį patalpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Guod. Dr. Hartmanas!

Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrečiamos ligos, nes vos penkiolika dienų pavartojau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą. D. POPOVIČE, Model Farm, Paschall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu persiunčiu savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydurių ligos, inkstų bėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar karta sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkevičė, 695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGĖKIS apgavingo Instituto, kuriam nuniręs daktaras garsinamas buk gydąs ir labai meilial kalba, bet viniojas kaip angis su septyniom pagundoms,—laižydamasi „LIETUVIAI TAUTIEČIAI", o už nugaros „ragdotą" turi kad tik prisivilioję prigauti Jumis. Nepaisykit ir VADOVU IN KIŠENIŲ arba liga siuloma knygute dovanai „už 10 centų

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos. Jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyveni, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Raumatizmo, užkietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo. Didelio supykimo, dyspepsijos tapgi nuo jaunystės kiaudą, įgautą nesveikumą, slėgios nubėgimas, užsikrečiamą slaptų ligų. Taip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš lengvyčiau suvilioties ir užsisendėjusias ligas. Jei esa karto pas mane atsilankai, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki, aš suprasiu, lietuvis, duosiu rodą. Laikrašties pritaikysiu gyduoles kurios yra geriausios, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenat.

TĖMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateinant į ofisą, ar rašant laiškus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso teip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 1 po piet. Vakare

---

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar esi nustojęs kantrybės, nervišKas, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar esi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga dugnyje tavo kiapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o ap. turėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidedi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasitiravimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Noi Doterio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, pusės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas del kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nervišKa negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiego[illegible]mas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi g[illegible]ctas ir susisukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nora vieną iš skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plaukai tavo sienka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių suka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiūrėk ant skaitliaus lietuvių kurious mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišaukai pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote viltį pasveikimo beišgydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame Lietuviškai.

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar Skausmo

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunę, silpnumą, paliugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noru yra pasiūlyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar dangian daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučiu, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos

Išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. Šlapuminės gaišties.

Plaučių Ligos.

Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad bufum sveikas.

Specijališas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.

Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsodintos ir nerviškos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas

ir visos odos ligos, kaip ve puikai piktoji dedervinė, šunvetės, niežulys, hermokodai, sustiprinimo gyslų, nalkinasti nubėgimai, jaisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. (tarpe Randolph ir Lake) **Chicago.**

Valandos: Nuo 6 ryto iki 6 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 8 katalogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti; kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės ypatingų kvepiančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Robernių išėrbimų, Monų Painų, Šukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kosnam reikalingų daly kų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalogą. John I. Hagdžiunas, Prop.

JOHN'S SUPPLY HOUSE

2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas.....

Adresas.....

Miestas.....Stats.....

Uzsiraszykit "Lietuvą"

AKIŲ LIGOS.

Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas niežti?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegias akis?
Ar jos greit pailstas skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ŽMONIU

turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir slėgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešiotiakinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas

S. GINSBURG

2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko siinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Visokio senų atsuga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia rašyti dedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. ERUNDZA

BROADWAY & 96. STE ST. BROOKLIN, NEW YORK

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepančius cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

Im. 23 AKMENU.

Geležkelio Laikrodis.

Galvute nusukamas ir nustatomas Vyru ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotas, dvigubose uždaromose lukštuose, ingravuotas. Tikrai geras laiko rodytojas geležkelio žmonėms, mėkalanjantiems gero laikrodžio.

Garantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį vizyms C. O. D. už $3.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, Nemokėkite nei centą. ATMINKIT, kitur užmokėsite už tokį laikrodį į 38 dol. Auksuotas rotežėlis ir lekotas Dykai su kožnu laikrodžiu

EXCELSIOR WATCH CO. 209 Albaugh Bldg. CHICAGO

NAUJA MASZINELE

Laiszkams Raszyti (Drukuoti)

"International Typewriter"

Šita mašinėlė yra naujai išrasta ir ji užima vietą Odell mašinėlės. Ji yra tvirtesnė, praktiškesnė ir dailiai drukuoja laiškus. Miera jos 9×9 collus, 4 coliai augščio, sveria 7 svarus.

Kaina $10.00

Odell Raszoma Maszinele

Odell mašinėlių turime jau tik dvi ant rankos ir kaip šias parduosime jų daugiau nebus galima niekur gauti, nes jų fabrikas subrankrutijo ir daugiau tokių niekas nedirba. Šios dvi mašinėlės yra su gražiomis, pliušu išklotomis ir užrakinamomis skrynelėmis.

Kaina Maszineles su skrynele $8.50

Reikalaudami mašinėlių siųskite pinigus adresu:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingas gerų tėvų vaikas, baigęs "Public School" prie "Lietuvos" mokintis drukorystės atmato.

Reikalaujame 20 gerų kriaučių prie moteriško darbo. Darbas ant visados. Užmokestis nuog 12 iki 20 dolarių. Kreipkites adresu: L. Kasper, 3129—3131 Wentworth av., Chicago.

Reikalingas geras kriaučius, mokąs siuti visokius vyrų drabužius. Darbas ant visados. Mokestis gera. Drąsiai gali važiuot arba skubiai parašyt laišką šiuo adresu:
Juozas Tačėlauskas,
701 E. Mason st. Springfield, Ill.

Reikalinga mergina prie kriaučių darbo, siuvimui vyriškų ir moteriškų drabužių, kuri yra jau nors šiektiek tą darbą dirbus ir norėtų daugiaus tame amate prasilavint lai kreipiasi šiuo adresu: Geo. Pakuneckis, 3343 S. Morgan st. Chicago. Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda dvi "Barber Shop'es" 10802 Michigan ave. ir Kensington ave. 345, abiejose yra geras biznis, geriausios vietos Chicagoje. Viena iš tų parduosim per negalėjima apžiūrėti dviejų vietų. Kreipkitės greičiau inėšt iš kalno $50, likusius ant išmokėjimo, Janas Grigula 10802 Michigan ave.

Parsiduoda saliūnas ant Public st. Biznis gerai išdirbtas. Vieta gera, lietuvių apgyventa. Parsiduoda dėlto, kad savininkas turi išvažiuot į kitą miestą. Norintįs pirkti kreipkitės, 2328 So. Halsted st.

Parsiduoda kampinis namas ant dviejų lubų salę (Hall). Saliunu ir "Licence", 4300 So. Wood st. Savininkas trumpu laiku išvažiuoja Lietuvon. Kas greičiau ateis, tas pigau nupirks.

Parsiduoda labai pigiai grocerne ir Bučernė, labai geroj vietoj, lietuvių ir lenkų apgyventoj. Biznis gerai išdirbtas, viskas gerai intaisyta. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja tėvynėn. Prašau trumpu laiku kreiptis šiuo adresu:
J. Jonikaitis,
4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

Parsiduoda 1 pjovynė. Klauskite pas Jordan 2 augšt. 3044 Archer ave.

Parsiduoda Loomis gatvėje 9 kambarių namai ir daržinė užpakalyje. Klauskite pas M. C. Jordan 3044 Archer ave., 2 augštis.

D. Sagaitis
Užlaiko
Pirmos Kliasos Saliuna
Šnapsas iš pat Vilniaus Cigarai, milžiniški stiklai alaus.
Kamp Bering Ave. ir 150th St.
East Chicago, Ind.
Tel. 1383

Jai tau, broli, liūdna daros
žiemos laike ar vasaros,
Pas Sogaeitį linksma yra
Dėl kiekvieno gero vyro,
Jąi karšta diena Vasaros.
O tau sausa burna daros,
Pas Sagaeitį gausi rodą.
Nes jis didžius stiklus duoda.
East Chicagon kaip pribusi,
Niekad čia nepražūsi
Klausk kur Sagaeičio saliūnas —
Kožnas žino atėjūnas.
Jai kartais tiktųsi nelaimė,
Pas Sagaeitį eik be baimės
Nes jis visus ratavos
Ir nuo vargo iškavos.
Jai kartais darysi kaliuką,
Reikia baškutės, buteliuko,
Pas Sagaeitį visko gausi,
Džiaugsies, kad paragausi.

Kiekvienam turim nama

Pigiau atseina pirkti negu samdyti namą. Maloniau yra gyventi savo name negu pasamdytame — visi, kurie perka namus, greičiau sutaupo pinigus — Ir kiekvienas žmogus gali sau nusipirkt namą jeigu išgali užsimokėti randą. Kada randavoji sau stubą, tai moki dešimtą arba didesnį procentą nuo verties namo, o kada perki namą tai moki tiktai šeštą procentą. Jaigu gyveni svetimame name mokėdamas randą, tai nuskriaudi save mažiausia ketvirtu procentu ant kožno išmokėto pinigo. Jaigu išmoki per metus $120.00 randos, mokėdamas $10.00 į mėnesį, tai nuskriaudi save ant $48.00 į metus. Per 10 metų nuskriaudi $480.00 ant vien savo prastų 4 ruimų. Ar ne laikas yra tai savo skriaudai padaryti galas, ar ne laikas vieton skriaudos turėti pelną. Nesakyk, kad neturi pinigų pirkimui namo. Tai ne teisybė. Jaigu turi nors $500.00 tai neturi reikalo gyventi paranduotose kambarėuose, gali sau nusipirkt namą. Mes tau parduosime namą ir duosime pinigus ant jo nupirkimo. Tu tiktai mokėsi mums procentą už paskolintus pinigus. Namas tau atneš 10 procenta, o mums mokėsi tiktai 6%. Ant musų pinigų uždirbsi 4%, arba dvigubai tiek kiek paprastai bankerius uždirbą ant sudėtų depozitų.

Apsimislik gerai ateik pas mus plačiau pasikalbėti tame reikale. Dasižinojimas teisybės tau nei vieno cento nekaštuos. Nelauk ilgiau, ateik tuojaus. Jaigu pasikalbėjęs su mumis apsirokuosi, kad tau neapsimoka pirkt, nieko nežudysi. Šimtai žmonių pirko ir džiaugėsi. Kiti šimtai pirks ir džiaugsis. Atmink, kad kiekvienas namas turi savininką. Nauji namai yra kas diena statomi. Tas tur būt žmonėms apsimoką. Kitaip nieks namų nepirktų ir nestatytų. Gyventume ant laukų.

Šiandien ateik pas mus, lietuvi turintis $1000.00 ar daugiau, mes tau parduosime namą atnešantį $540.00 į metus, kuris tau kaštuos tik $4500.00. Namas yra visas murinis, tvirtas, puikus. Jame pasiskirsi sau tokius kambarius kurie tau geriausia patiks. Yra 2 puikus gyvenimai po 5 kambarius, gyvenimas 4 kambarių ir vienas 3 kambarių, apačioje yra puikus, aukštas basementas. Tokio namo šiandien nepastatytum pigiau kaip už $6000.00 o lotas yra vertas $1000.00. Taigi mes tau duosime $7000.00 vertės namą už $450.00 ir tu užmokėsi tik $1000.00 iškalno, o potam kas mėnesį mokėsi tiktai tiek, kiek randos tas namas atneša, ir namas bus tavo. Išmokėjęs, turėsi turtą $5000. vertės, ir tau tas kaštuos tiktai $1000.00, o $4000.00 tau namas duos. Ar turi ant svieto geresnį prietelį kaip tas namas. Gal manai, kad tai neteisybė. Ateik, o mes pertikrinsime, kad tas taip tikrai yra.

Gal neturi $1000.00 ir tokio namo neišgalėsi nupirkti. Nenusiminк. Ateik ir pasakyk kiek turi pinigų, o mes duosime pigesnį namą. Pakol nupirksi, turėsi gana laiko apžiūrėti namą ir apsvarstyti, ar jis tau apsimokės pirkt ar ne. Turime taipgi viena namą, labai puikų, naujos mados, nešanti $684.00 randos į metus, puikioj vietoj, — parduosime labai pigiai už $5300.00. Tas turi but greitai parduotas.

Ateik tuojaus, nes potam gal tos progos nerasi. Pasikalbėt gali ateit dienos arba vakaro laiku. Atmink, kad mes duodame namus ir pinigus ant jų nupirkimo. Reikia tik gero noro.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ŠOKIŲ MOKYKLA PROF. TONY Ė.
Mokiname visokių šokių angliškų ir lietuviškų, taipo-gi tokių, kokių dar niekas iki šiol nešoko. Užtikrinam, kad, išmokę pas mus, galėsite šokti by kokioj publikoj. Mokiname be skyriaus — jaunus ir senus. Mokiname tris vakarus per sevaitę: utarninkais, seredomis ir ketvergais nuo 7:30 iki 10:30 val. vak. Norintįs mokintis eikite į svetainę 3119 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Didelis inkurtuviu turgus
KAUFMANO KRAUTUVEJE
3621-3623 South Halsted St.
PRASIDEDA SUBATOJ 29 SPALIU 1910

Anglims spateliai 3 c	Rubeliai vaikams nuo 2 iki 6 m. 21 c
Skardiniai katilai 43 c	Moter. liemenė už 88 c vertė $1.50
Antklodės 78 c	Moter. puikus Panna sejonas $1.98
Vyrišk. mėlin. saržinė eilė $5.98 c	Moter. šilkinė liemenė už $1.38 vertė $2.50
Paprastos špilkos, pakelis 1 c	Vyrišk, Melton apsiaustas $2.98
Perliniai guzikai, tuzinas 2 c	Vyrišk. vilnonė eilia $4.98
Vyr. drobinės pirštinės 5 c	
Dulkėms spatai 4 c	
Moter. korsetas 42 c	

Kiekvienai moterei ir kiekvienam vyrui, atsilankiusiam in musų naują krautuvę duosime puikią dovaną dykai.

DYKAI — DYKAI
Su šituo kuponu gausite gražią dovaną.
Pravardė .....
Adresas .....

ATSIMINKITE FIRMA
Kaufman Bargain Store
3621-3623 So. Halsted St.

Mokykla šokių

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 ryšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien apart šventų dienų. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakare.

Taipgi išmokinu buck 8 wing; buck skirt; irish jig; clog; spanish waltz; waltz two step ir waltz side step ir 95 kitus.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs liesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (sudusose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Pacific Liquor Co.
Gabrielius ir Sigall
PIRMUTINIS LIETUVIŠKAS
SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrimus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagios patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite

309 Second Ave. So. Seattle, Wash.

Naminė Mokykla

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) ..... $1.00.
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.

P. Mikolainis,
Box 62. New York City

AR MATĖTE PUIKIUS 27-nių PĖDŲ LOTUS?

Scoville, Walker & McElwee's 60 akrinėj subdivizijoj netoli didžiio persikirtimo punkto ties

Kedzie ir Archer Avs.
Nuo
43-czios iki 39tai gat.
Lotai po $290
IR VIRŠIAUS

Lengvas šmokestis. Paskolinama pinigai pasistatyti namams kokiems norint.

Šitoj subdivizijoj namai yra visi gražus. Tai bus gražiausia apsigyvenimui vieta pietvakarinėj dalyj, išrodo kaip koks parkas. Vanduoj, srutų nuovados, gazas šaligatviai, medžiai Gražus dviejų flatų namai galima tuojaus užimti po $3.000 ir viršiaus, mėnesiniais išmokesčiais.

Keturios karų linijos: "Archer Limits", Archer 38th", "Chicago Lawn" ir nauja "Kedzie Av." einanti kiaurai.

Važiuokite by kokiu karu ir perseškit ant "Archer Av.-Limits." Ofisas ties lotais kampas Archer ir Albany Avs. netoli 43 gat.

H. H. WALKER & CO.
201 Tacoma Building
Kampas Madison ir LaSalle gat.

LIUOSO INŽENGIMO MUZIEJUS
Moksliszku Žingeidumu. Žinojimo Gyvybe

Mes šauk. balmingai ir įdėmiai su tverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtiną liuoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių parydalų žmogaus kuno sveikum ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos žingeidumai, keistumai, mokiniškumai. Taipgi pilnas istoriškas sanrinkis karia nekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Pathologijos.

Iszpanizska Inkvizicija. Vaikatu Galerija. Paveikslai Iszkilmiu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI
LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Atdaras nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčio

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra nenužganėdinti su kitais gydymais, ateitų pas mus ir pamėgintų musų tikrą ir tikimą gydymą. Mes pasiliksim tas čiūko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Krauje Užnuodyjimas Pasireiškia nuo užkrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos pėmės, lopai burnoje, skaudulia ant liežuvio, stinkimas plaukų, skausmas kaulose, sunariuose, pėmės ant kuno, jaunius tekšanti skaudulial. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMĄ—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo persengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skandėjimai, pėmai priešai akis, nervikumas, skausmai strėnose? Ar pats ši apimtas nors vieną iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip neriškalu ji mum mokėti.

Užsikimšimai Nėdaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina degimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, taukus norsa ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę stimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas reikantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiupiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, neišbėrimai, žaizdos skaudulial, pagelonavus ir išbėlyšus oda, pajuodęs paskiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukinat pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

State Medical Dispensary
150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Naujausias importuotas Fonografas :: :: ::

DYKAI

Bus duotas kiekvienam, kas nupirks pas mus rusiško tabako už $6. Nieko nuo jusų daugiaus nereikalaujame tik kad patartumete savo draugams ir pažystamiems pirkti iš musų firmos tabaką.

Šitas importuotas fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelę nikelinę triubą ir labai gerai skamba. Turėdami musų fonografą, galite surengti namie puikų muzikos koncertą. Užsukite tik mašinėlę, uždėsite volinką, ir galėsite išgirsti gražiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, ištraukas iš operų ir operečių, žaidimą visokių instrumentų pavienių ir orkestroje. Klausant tai viską bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažystamiems bei kaimynams.

Musų fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Už tokį fonografą užmokėtumėt maždaugiausia $12. Mes duodame jums tą fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markėms ir mes išsiųsime jums geriausio rusiško tabako už $6 ir tą fonografą drauge su voleliais ir nurodymais, kaip reikia apsieiti. Apturėję tai per expresą užmokėsite likusius $5.50. **Namie galite išbandyti musų fonografą, o jaigu jis jums nepatiks, tai galite sugrąžint mums tabaką ir fonografą, o mes sugrąžinsime jums visus įmokėtus pinigus.**

I dovana yra supranjama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatysite, kad busite užganėdinti.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.
1-115 East 7th Street, :: NEW YORK, N. Y.

D-re Marija Dowiatt-Sass
Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 459
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą

LIETUVOS ŽENKLAS "Žirgvaikis" arba "Vytis".

Kiekviena tauta savo ženklą myli ir guodoja. Mes lietuviai turime ženklą "Žirgvaikio" arba Vytį, kuris turėtų rastis kiekvieno lietuvio gyvenime, viešose salėse ir mokslainėse. Mano dirbti "Žirgvaikiai" arba Vytįs yra iškalti artistiškai iš balto gipso (Plaster of Paris) 25x25, uždėti ant mėlynos spalvos šilkinio aksomo, išveizi labai puikiai. Kaina $30. Dirbu visokias figuras iš gipso ir medžio, išpjaustau paveikslus ornamentus, bažnyčioms, mokykloms ir gražiems namams.

Skulptorius
ANT. ALEKSANDRAVIČIUS
3227 Auburn Ave., CHICAGO, ILL.

A. Olszewskio Banko
galite aprūpinti visus savo reikalus
TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS
Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Rašius pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.
Visokiuose notarijališkuose reikalose kreipkitės į
J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

THOS. I. MORGAN
ADVOKATAS

Veda kriminališkas, civiliškas bylas; parupina patentus; periturį savasčių popieras; abstraktus; deed's ir tt. Žinomas lietuviškai visuomenei kaipo teisingas ir geras advokatas.

79 Dearborn St., Chicago.
328-330 Unity Building
Taipjau 1613 S. Halsted St.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali bet matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradėla ir išsivystima 7 Anglizkos Rasos nuo Lopazio iki Grabui. Pranatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mokiniškumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinetojas atsiskiręs visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 rytoiki vidurnakčui
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Mokinkis Angliską Kalbą.

Žinai kaip labai yra reikalinga angliška kalba šioje šalyje. Nors tu butum geriausiu mekaniku, profesijonalistu, ar biznieriumi, jeigu nemokėsi angliškos kalbos, tai Amerikoje negausi nė gero darbo, nė biznio, nė profesijos negalėsi vesti. Žmogus, mokantis angliską kalbą Amerikoje, yra visur pageidaujamas ir gerai apmokamas. Todėl kuogreičiausiai rupinkis ją išsimokinti.

DABARTINIS BUDAS ISSIMOKINIMO ANGLIŠKOS KALBOS YRA LABAI LENGVAS. ŠTAI JIS.

1. Pirmiausiai perskaityk knygelę "VADOVĖLIS" No.1209. Kaina 25 centai.

2. Paskui perskaityk knygelę "RANKVEDIS" No.1300. Kaina $1.25.

3. O tada užsirašyk laikraštį "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių už $3.00, tai gausi dovanų knygelę No.1491, vadinama: "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE", o su pagelba šios knygelės galutinai išmoksi netiktai angliską kalbą, bet jau mokėsi ir laiškus rašyti angliškoje kalboje.

Knygas No.1209 ir No.1300 parduodame už pinigus, bet Knygelę No.1491 už pinigus neparduodame, tiktai dovanojame ją tiems, kurie užsirašo "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems ją duodame dovanų. Skaityk šios knygelės apgarsinimą ant 8-to puslapio šio laikraščio ir persitikrink apie jos vertę.

Kiekvienas gaus ją dovanų kas užsirašys "LIETUVA" ant 18 mėnesių ir užsimokės $3.00 prenumeratos.

Kurie paklausė musų patarimo, užsirašė laikraštį "Lietuvą", ir gavo šią knygelę dovanų, tie šiądien jau moka angliškai kalbėti ir laiškus rašyti ir dėkavoja mumi už tos knygelės išleidimą.

Todėl ir Tamista, jei nori išmokti angliską kalbą, tai užsirašyk "LIETUVĄ" ant 18 mėnesių ir gausi minėtą Knygelę dovanų, su kurios pagelba išmoksi gerai nevien angliškai kalbėti, bet ir angliškai laiškus rašyti.

Siųsdamas pinigus už "LIETUVOS" prenumeratą adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Kas užsipirks antrai šių metų pusei "Lietuvos Ukininką" stačiai iš redakcijos, tas gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1911 metams.

3 rub. metams 1r. 50k. pusm. D. Lietuvoje	Visiems prieinamas ir kiekvienam reikalingas, seniausias lietuvių laikraštis Lietuvoje eina nuo 1905 metų	2dol. 20c. met. 1dol. 10c pusm. Amerikoje

"Lietuvos Ukininkas"
1910 metais savo ėmėjams duoda:
52 No. No. "Lietuvos Ukininko"
26 No. No. "Žemės"
13 No. No. "Mokyklos"
12 No. No. "Sveikatos"
1 "Vilniaus Kalendorių," 1911 m.
Sėklų išbandymui:
Ukio padargų premijoms už geriausius ukio aprašymus.

Kas nori padaryti daug naudos ir smagumo savo giminėms ir geriems pažįstamiems pasilikusiems Lietuvoje, teužperka jiems "Lietuvos Ukininką"

Labai naudingas yra "LIETUVOS UKININKAS" ir Amerikoj, ir kitur gyvenantiems lietuviams, nes daug jame jie ras žinių ir naudingų pamokymų iš visokių šalių ir sričių.

Kas įsirašys į "L. UKININKO" BENDROVĖS narius ir užmokės 25 rublius (13 dol. 75 c.), tasai gaus "LIETUVOS UKININKĄ" visuomet dovanai.

KAINA: Lietuvoj (ir Rosijos valstijoj) metams 3 rub. (1 dol. 65 c.) pusmečiui 1 rub. 50 kap. (38 cent.) Užsieniuose: (ir Amerikoje) metams 4 rub. (2 dol. 20 c.) pusmečiui 2 rub. (1 dol. 10c.)

Tos pačios "L. Ukininko" Bendrovės dar yra leidžiamos nuo 1909 m.

"Lietuvos Žinios" su "Aušrine"
Progresiviškas lietuvių laikraštis. Eina 2 kartu į savaitę.

KAINA: Lietuvoj (ir Rosijos valstijoj) metams 4 rub. (2 dol. 20 c.), pusmečiui 2 rub. 50 kap. (1 dol. 38c.) Užsieniuose: metams 6 rub. (3 dol. 30c.), pusmečiui 3 rub. 50 kap. (1 dol. 92c.) Abiejų laikraščių adresas:

Vilnius--Siemionovskaja 10-1 Russia--Lithuania.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:
"Laisvoji Mintis."
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

REIKALINGOS MERGINOS
Nuo 16 metu
lengvam darbui moderiniškoj faktorijoj. Nuolatinis darbas ir geros algos. Krepkitės į
The Sefton Manufacturing Company
1341 W. 35th street, Chicago, Ill.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svietė ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL.
5405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Dr-as W. A. Martišus
Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago,

Gydau visokias ligas kaip šviežias taip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų valkų ir vyrų. Taipgi pritaikau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po piet. Nedėliomis offisas atdaras tik pagal sutartimi.